

2020

ÅRSRAPPORT

SPAREBANK 1 GUDBRANDSDAL SKAL VÆRE EN
LØNNSOM, SELVSTENDIG ENHET OG ET LOKALT
ALTERNATIV TIL NASJONALE FINANSKONSERN

SpareBank 1
GUDBRANDSDAL

04	BANKSJEFEN HAR ORDET
08	SAMFUNNSANSVAR
26	SPAREBANK 1 - ALLIANSEN
27	LOKAL UTVIKLING I 2020
32	REGNSKAPET FOR 2020
36	RISIKOVURDERING AV BALANSEN
39	DRIFTSRESULTATET OG DISPONERING AV RESULTAT
40	OPPSUMMERING
43	NØKKELTALL
44	RESULTATREGNSKAP
45	BALANSE
47	KONTANTSTRØMOPPSTILLING
48	NOTER
90	ERKLÆRING FRA STYRET OG ADM. BANKSJEF.
91	STYRET I SPAREBANK 1 GUDBRANDSDAL
92	REVISORS BERETNING

Banksjefen har ordet

Kjære leser av SpareBank 1 Gudbrandsdals årsrapport for 2020.

Årsrapporten gir et innblikk i bankens utvikling det siste året, hovedsakelig basert på den økonomiske og finansielle utviklingen, men den gir også et bilde på hvordan våre kunder og medarbeidere har det. Vi tar også temperaturen på bank- og finansbransjen og samfunnsutviklingen både lokalt og nasjonalt.

Annerledesåret 2020

Vi startet 2020 med en strategisamling på Spidsbergseter for hele konsernet, hvor vi la grunnlaget for de viktigste strategiske initiativene våre de neste årene. I likhet med resten av bransjen hadde vi avsluttet 2019 som ett av de beste årene i bankens historie, og utsiktene for 2020 vurderte vi for å være meget gode.

Så ble vi i mars truffet av et sjokk da landet ble stengt ned i kampen mot koronapandemien. Ringvirkningene av pandemien er betydelige. Norge har vært gjennom en av de største nedgangskonjunkturer siden andre verdenskrig, med rekordhøy arbeidsledighet og et brått fall i verdiskapingen.

I banken har pandemien medført at kundene har opplevd at tilgjengeligheten til bankkontorene til tider har vært redusert på grunn av smittevern hensyn. I perioder med høyt smittetrykk har vi hatt en stor andel av våre medarbeidere på hjemmekontor. Vi har likevel vært opptatt av å strekke oss langt for å betjene våre kunder, gjennom ulike digitale kanaler som videomøter, telefon, chat og liknende.

Det har vært et spesielt år for både medarbeidere og ledere når vi over tid har levd i en situasjon hvor vi møtes lite i det daglige. Det skaper både usikkerhet og utfordringer i organisasjonen knyttet til drift og oppfølging. Møtene med kunder og mellom medarbeidere har blitt digitale. Det har blitt skapt nye møteplasser, og ord som Skype, Teams og mute, har blitt allemannseie.

Til tross for dette har kundene gjennom kundetilfredshetsundersøkelsen, Trim Indeksen, fortalt oss at de er godt fornøyd med servicen i banken. Det fysiske møtet med våre rådgivere på kontoret og på kundesenteret scorer svært godt i årets undersøkelse, og er av de beste i hele alliansen. Tilfredsheten med digitalbanken, mobilbanken og nettbanken, er også svært høy. Dette har blitt den viktigste driveren for kundenes tilfredshet med banken.

Min påstand er at kampen om å vinne kundene handler om å tilgjengeliggjøre de beste produktene og tjenestene i de

kanalene kundene ønsker å finne dem. Enten det er på digitale plattformer eller i kontorkanalen. Når dette kan kombineres med kompetente rådgivere som evner å overføre sine kunnskaper til kundene når kundene etterspør, har vi en vinneroppskrift som gjør oss uslåelige. Det er dette som er «det fyggitale betjeningskonseptet».

Til tross for mye usikkerhet og nye utfordringer har medarbeitertilfredsheten vært høy, og stemningen har gått i taket når vi har kunnet samles på jobb etter lengre perioder på hjemmekontor.

Koronapandemien har vært den dominerende faktoren i verdensøkonomien i snart ett år. Den andre bølgen av viruset har i høst ført til nye strenge restriksjoner, og satte en brems på den globale gjeninnhenting. Flere vaksinasjonsprogrammer har blitt godkjent i USA og i EU, og det rettes stor innsats mot en rask utrulling. Det er imidlertid usikkerhet forbundet med tempoet for utrulling, vaksinenes varighet og potensielle nye mutasjoner av viruset. Det medfører at det kan ta tid før den globale økonomien bedres betydelig og kommer tilbake til BNP-nivåer før krisen.

For å bekjempe den økonomiske nedturen har det blitt igangsatt massive penge- og finanspolitiske tiltak. Dette har bidratt til å redusere risikoen for enda flere konkurser, tap av arbeidsplasser og finansiell uro.

På verdensbasis har husholdningenes sparing økt betydelig gjennom krisen, som følge av stimulansepakker og begrensede muligheter til konsum ved nedstenging av samfunnet. Det er dermed ventet en rask økning i konsumet etter hvert som økonomiene åpner og usikkerheten reduseres.

I Norge er vi i den heldige situasjonen at en sterk nasjonal økonomi har betydelige ressurser å sette inn når det oppstår kriser. De statlige restriksjonene har hatt en nedkjølende effekt på norsk økonomi. Samtidig ble det iverksatt en rekke kraftfulle tiltak for å stimulere økonomien. Norges Bank hadde tidligere økt styringsrenten fra 0,5 prosent til 1,5 prosent, noe som ga mer potensiale for kraftfulle tiltak gjennom ordinær pengepolitikk. I 2020 ble styringsrenten senket i tre omganger, ned til rekordlave 0 prosent.

I tillegg til en rekordlav styringsrente har også finanspolitikken blitt innrettet svært ekspansivt. Tiltak som for eksempel innføringen av kompensasjonsordningen har bidratt til at det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskuddet forventes å ende på 392,5 milliarder kroner, tilsvarende 12,3 prosent av trend-BNP for Fastlands-Norge. Endringen målt mot 2019 (budsjettimpulsen) indikerer en ekspansiv effekt på 4,5 prosent.

Myndighetenes offensive tiltakspakker har vært svært viktige for å opprettholde sysselsettingen og aktiviteten i et samfunn hvor driverne for økonomisk vekst i stor grad er investeringer og forbruk. Kompensasjonsordningen og utvidelse av permitteringsreglene har vært gode og treffsikre tiltak, selv om regjeringen har fått kritikk for at ordningene er mangelfulle.

Loven om statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter trådte i kraft fra slutten av mars i 2020. Bankene kan innvilge lån under ordningen, der staten garanterer for 90 prosent av lånebeløpet etter nærmere regler. Ordningen har så langt vært langt mindre benyttet av bedriftene enn forventet. Dette skyldes nok i stor grad at bedriftene har utsatt større investeringer og vedlikeholdsplaner for å sikre driftslikviditet i usikre tider og unngå å ta opp ny gjeld.

I vår region er det spesielt innenfor varehandel og reiseliv at de negative effektene av kampen mot koronapandemien er fremtredende. Vi bor i en region hvor mange lever av at folk kommer hit på ferie, for opplevelser eller for å besøke sine fritidsboliger. Det er også innenfor disse sektorene at sysselsettingen ikke er tilbake til nivået før pandemien slo til.

I starten var det en generell usikkerhet knyttet til husholdningenes økonomi pga. permitteringer og risikoen for at våre kunder skulle miste jobben, som preget arbeidet i banken. Etter hvert som vi ser at de offentlige støtteordningene har fungert, og at samfunnet delvis har hentet seg inn så er bekymringene kommet mer over på de langsiktige effektene for bedriftene.

Så langt er det opplevels- og arrangementsaktørene som har opplevd de største negative effektene av kampen mot korona. De har hatt svært begrensede muligheter for å opprettholde aktivitet pga. smittevern hensyn. Ringvirkningene for restaurant- og utelivsbransjen har også vært betydelige.

Samtidig kan dette være vinnerne når samfunnet åpner opp igjen. Vi tror at nordmenn vil foretrekke å feriere i eget land de neste årene samtidig med at økt sparing vil gi åpning for større forbruk.

Det er i kisesituasjoner vi ser vi hvor viktig landbruket er for landet vårt. Verdien av å ha matvareproduksjonen så nær forbrukerne som mulig blir tydelige når samfunnet blir satt på prøve. God landbrukspolitik er god distriktspolitik.

I fritidsmarkedet har etterspørselen vært fantastisk i 2020. Vi bor i en region med sterke merkevarer innenfor både sommer- og vinteropplevelser og attraktive områder for hytter og fritidsboliger. Fritidsboligen har gjennom 2020 forsterket posisjonen som den nye boligen. Koronapandemien har gjort

at mange har benyttet hytta langt mer enn i et normalår, og etterspørselen etter både brukte og nye hytter har vært stor.

Boligmarkedet opplevde gjennom fjoråret en sterk prisvekst, godt hjulpet av det lave rentenivået. Norges Bank har uttalt at en lang periode med lave renter øker faren for at finansielle ubalanser bygger seg opp. Utviklingen i boligmarkedet og husholdningenes gjeldsbelastning vil dermed isolert sett kunne bidra til et høyere rentenivå etter hvert. Norges Bank har kommunisert at styringsrenten vil bli liggende på dagens nivå en god stund fremover, og har i rentebanen signalisert at renten vil øke gradvis fra første halvår 2022. Samtidig vises det til at størrelsen på tilbakeslaget i økonomien og vesentlig usikkerhet rundt veien videre tilsier at styringsrenten vil holdes på dagens nivå helt til det er klare tegn til at forholdene i økonomien normaliseres.

Samlet sett har norsk økonomi klart seg relativt bra sammenlignet med øvrige vestlige land. Norges Bank ser for seg et betydelig oppsving i 2021 etter hvert som vaksineringsprogrammet rulles ut og de statlige restriksjonene trekkes tilbake.

I banken har vi over lang tid vært opptatt av å bygge forretningsvolum og kritisk masse for å gjøre banken mer robust. Det har vi så langt lyktes godt med. Nå er tiden inne for å sørge for at organisasjonen styrkes både med kapasitet og kompetanse for å håndtere tilretteleggingsoppgaver, styring og kontroll på en god måte.

Et viktig tema i 2021 blir å redusere sykefraværet i banken. Gjennom omsorg for gode kollegaer, tilrettelegging for uttak av restarbeidsevne, opplæring og ledertrening, skal vi frigjøre arbeidskapasitet som bidrar til at vi når våre mål på sykefravær. Dette er omtalt i et eget avsnitt i årsrapporten.

Fremtidsutsiktene

Koronapandemien har hatt stor innvirkning på den norske økonomien i 2020. Tempoet og effekten av vaksinasjonsprogrammene vil bestemme hvor raskt de nasjonale restriksjonene kan trekkes tilbake og samfunnet åpnes opp.

I mange av våre byer og bygder er hytteeierne og deltidsinnbyggerne blitt en viktig del av lokalsamfunnet. Deltidsinnbyggen i Gudbrandsdalen står bak en betydelig verdiskaping. Mitt håp er at merkevaren Gudbrandsdal skal være så sterk at vi fortsetter å tiltrekke oss flere deltidsinnbyggere som kan bidra til at vi kan opprettholde attraktive lokalsamfunn til glede både for fastboende og deltidsinnbyggere.

Det omsettes brukte fritidseiendommer i Gudbrandsdalen for betydelige verdier årlig. I tillegg bygges det som aldri før.

Ringvirkningene av denne aktiviteten er trolig et sted mellom 1,5 og 2 milliarder kroner i året.

Vi tror at å vinne slaget om fritidsmarkedet og kampen om deltidsinnbyggerne kan være muligheten for regionen til å ha en vekst som gir grunnlag for å opprettholde folketall og verdiskaping på linje med det sentrale Østlandet for øvrig.

Bærekraft

Bærekraft er ikke noe nytt for oss, det har vært en naturlig del av vår virksomhet i over 160 år. Vi skal være opptatt av å gjøre det vi kan for å bidra til det grønne skiftet og til at interessegruppene rundt banken blir med og gjør grønne valg.

Bærekraft vil sette et tydelig preg på retning og fart i den globale økonomiske utviklingen. Dette vil tvinge frem endringer i samfunns- og økonomiske strukturer. Når vi tenker på bærekraft, så tenker vi ofte klimaendringer og miljø, men definisjonen på bærekraft inkluderer også sosiale forhold og ikke minst økonomi og fordeling av velstand. Bærekraft vil etter hvert prege alt vi gjør i banken. Dette er en positiv mulighet til å bidra til utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov.

Sentrale utviklingstrekk

Vi landet godt på beina i 2020. Gode resultater gjør oss robuste. Vi er komfortable med risikonivået i banken, men ser en økt risiko knyttet til de langsiktige effektene av koronapandemien.

Vi skal imidlertid merke oss noen sentrale utviklingstrekk som vil utfordre oss det neste tiåret:

Verden blir stadig mer globalisert. Dette innebærer at uro i de internasjonale markedene vil forplante seg i kronekurs og oljepris, noe som også vår hjemlige økonomi vil merke.

Konkurransen øker i boligfinansieringsmarkedet og forventet utflating i boligprisveksten vil fortsette å presse utlånsmarginene nedover. Dette vil forsterkes av at konkurransen presses over i SMB-markedet. Vi må forvente at presset på bankenes marginer vil fortsette å øke.

Nye innovasjoner, bransjeglidning og digitalisering vil kreve store investeringer fremover.

Disse utviklingstrekkene vil bety at vi må være villige til å fortsette å investere i produkt- og tjenesteutvikling, noe vi i all hovedsak gjør på alliansearenaen.

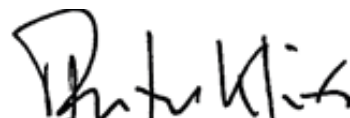
Vi må tørre å bruke vår soliditet til å satse på egne strategiske initiativ for å bygge en virksomhet som vokser mer enn markedet.

Vi skal fortsette å satse på fokuserte betjeningskonsepter, hvor data og analyse gir oss økt evne til å skape innsikt i egen kundeportefølje og gjennom dette øke salget av bankens produkter og tjenester.

Vi må akseptere at vi i perioder har høyere kostnadsvekst enn den generelle lønns- og prisveksten, da dette henger sammen med at vi rigger banken for videre vekst. Vi kan imidlertid ikke la være å kontinuerlig sørge for at banken vokser kontrollert og med en kostnadseffektivitet som ikke avviker fra bransjesnittet.

Avslutningsvis vil jeg rette en takk til våre lojale kunder, gode samarbeidspartnere, styret og ikke minst mine medarbeidere, som aldri sier nei til å ta i et ekstra tak når situasjonen krever det.

Lykke til i 2021.

Per Ivar Kleiven
administrerende banksjef

Ansatte fra avdelingen på Ringebu

Samfunnsansvar

Banken har siden etableringen i 1860 drevet sin virksomhet med tanke på å dekke lokalsamfunnets behov for banktjenester. Vi ser på oss selv som en viktig bidragsyter til at folk vil leve og bo i vårt dekningsområde.

Vår forretningside er å være en lønnsom, selvstendig enhet og et lokalt alternativ til nasjonale finanskonsern. I bankens strategidokument synliggjøres denne forretningsideen, målbildet og hvordan banken definerer sin rolle i lokalsamfunnet.

Sparebankene i Norge har sitt fundament i de lokalsamfunnene de er en del av og har derfor et spesielt ansvar i forhold til disse. For SpareBank 1 Gudbrandsdal er det avgjørende å kunne bidra til å sikre og skape verdier for kundene og lokalsamfunnene i Gudbrandsdal og Lillehammer.

Banken er involvert i en rekke prosjekter og samarbeider med organisasjoner både lokalt og regionalt som jobber aktivt med å fremme innovasjon og vekst i næringslivet. Vi er også en pådriver overfor relevante miljøer i forhold til lokal nyskaping. Eksempler på dette er bankens engasjement i Skåppå Kunnskapspark AS, Krafttak for Grønn vekst og Midt-Gudbrandsdal Næringsforening.

Etter regnskapsloven §3-3c skal virksomheten rapportere sitt arbeid med menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, likestilling og ikke-diskriminering, sosiale forhold, det ytre miljø og bekjempelse av korrupsjon.

Menneskerettigheter

SpareBank 1 Gudbrandsdal har ikke egne, eksplisitte retningslinjer for menneskerettigheter. Risikoen for brudd på menneskerettighetene er liten ettersom vår forretningsdrift er i Norge og opererer under en rekke lover, forskrifter, regler og konvensjoner.

Vi har imidlertid utarbeidet egne etiske retningslinjer i SpareBank 1 Gudbrandsdal som sammen med regler for hvitvasking skal fungere som et rammeverk for bankens ansatte for å sikre bekjempelse av kriminell aktivitet og korrupsjon.

Som bank er vi helt avhengig av tillit fra kunder, offentlige myndigheter og samfunnet for øvrig. De etiske retningslinjene i banken angir hovedprinsipper for hvordan ansatte og tillitsvalgte i konsernet skal opptre og hvilke holdninger som skal ligge til grunn for beslutninger i gitte situasjoner.

Medarbeidere i SpareBank 1 Gudbrandsdal skal kjennetegnes ved en høy etisk standard. Adferden skal være i henhold

til gjeldende lover, forskrifter, bransjenormer, interne retningslinjer og de normer som ellers gjelder i samfunnet.

Autorisasjonsordningen for finansielle rådgivere (AFR) er en nasjonal autorisasjonsordning som fremmer og sikrer nødvendig kunnskap, holdninger og ferdigheter hos finansielle rådgivere. Dette gjøres ved at rådgiverne må dokumentere sin kompetanse gjennom en kunnskapsprøve og en omfattende praktisk prøve. Målet er å styrke kvaliteten på finansiell rådgivning overfor kunder. At alle som arbeider innenfor feltet finansiell rådgivning har den nødvendige kompetanse og etterlever god rådgivningsskikk er av avgjørende betydning for både kundene og banken.

Sparebank 1 Gudbrandsdal har per utgangen av 2020 25 autoriserte rådgivere.

Tilsvarende godkjenningsordning finnes også for selgere av skadeforsikring (GOS). Banken har i dag 25 rådgivere som har gjennomført godkjenningsordningen. Nytt i 2020 var en autorisasjonsordning for salg av personforsikring. 8 rådgivere har gjennomført denne ordningen.

Autorisasjonsordningen i Kreditt er en nasjonal autorisasjonsordning som fremmer og sikrer nødvendig kunnskap, holdninger og ferdigheter hos kredittmedarbeidere. Målet er å styrke kvaliteten på kredittrådgivningen og kredittvurderingen overfor kunder. Vi har i dag 21 autoriserte saksbehandlere innen Kreditt.

Utover dette har SpareBank 1 Utvikling på vegne av SpareBank 1-alliansen utarbeidet en egen innkjøpspolicy hvor alle samarbeidspartnere må dokumentere en bevissthet om sin leverandørkjede og arbeidet som gjøres for å redusere negativ påvirkning på miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet i hele sin leverandørkjede.

Bærekraft i innkjøp omhandler leverandørenes bevissthet om sin leverandørkjede og arbeidet de gjør for å redusere negativ påvirkning av miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet i hele sin leverandørkjede. SpareBank 1 stiller krav til leverandørene om at de har retningslinjer innen bærekraft, og at disse skal omsettes til handling.

SpareBank 1 gjorde i 2019 en kategorivis risikovurdering av 249 leverandører. Man fant ved denne gjennomgangen at 91 av leverandørene hadde økt risiko for negativ påvirkning av miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet. Disse 91 leverandørene ble nærmere fulgt opp gjennom 1. halvår 2020, med spørsmål om sine retningslinjer for miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet i handel, dokumentasjon for miljøledelsessystem, og hvilke forhold med størst negativ

påvirkning av miljø og sosiale forhold man hadde identifisert. 43 av disse ble identifisert som aktuelle for ytterligere oppfølging, som vil skje i 2021.

I perioden 2021 til 2022 vil Allianseinnkjøp videreutvikle arbeidet med leverandørenes bevissthet om risiko for negativ påvirkning av miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet i egen virksomhet og hos underleverandørene. Dette innebærer å gå i dybden til de enkelte leverandørkjedene fremfor å ta for seg bredden av porteføljen.

SpareBank 1 Gudbrandsdal er opptatt av å gjøre lokale innkjøp når det kommer til varer og tjenester som ikke er omhandlet av den sentrale innkjøpsavtalen for å støtte opp om lokalt næringsliv. Særlig etter at korona-pandemien påvirket lokale virksomheter betydelig i 2020, økte vår bevissthet rundt å handle lokalt. Derfor tok vi også initiativ til en større markedskampanje hvor vi sammen med fem større og betydningsfulle virksomheter i Lillehammer og Gudbrandsdalen oppfordret folk til å handle lokalt.

I 2020 hadde vi ikke en egen lokal innkjøpspolicy hvor det ble kartlagt om en leverandør har negativ påvirkning på miljø, sosiale forhold og/eller driver uetisk forretningsvirksomhet. Vår kjennskap til lokalt næringsliv gir oss imidlertid en viss kunnskap om eventuelle negative forhold, noe som vil kunne påvirke våre valg, men mot slutten av 2020 ble det utarbeidet et utkast til et lokalt tilpasset egenerklæringsskjema hvor vi ber lokale leverandører bekrefte at de driver etisk, ikke har negativ påvirkning på miljøet eller sosiale forhold. Dette skjemaet har til hensikt å bevisstgjøre leverandører og deres underleverandører om at vi som organisasjon stiller krav til deres virksomhet rundt disse områdene. Egenerklæringsskjemaet er tatt inn i vårt lokale innkjøpsreglement fra januar 2021.

Arbeidstakerrettigheter

SpareBank 1 Gudbrandsdal ønsker å være en attraktiv og inkluderende arbeidsplass for medarbeidere i alle aldre og livsfaser. Vi legger ned betydelig innsats for å legge til rette for at balansen mellom arbeid, hjem og fritid skal være god for alle medarbeidere og har blant annet innført en ordning der eldre arbeidstakere har noe kortere arbeidstid. Vi bidrar også i stor grad til at alle medarbeidere skal opprettholde god helse og vi stimulerer til fysisk aktivitet, både gjennom tiltak på jobb og utenfor jobb.

Blant annet er det eget trimrom i lokalene på Vinstra, samt at det normalt arrangeres en rekke sosiale tiltak som fjellturer, Birkebeinerarrangement, Holmenkollstafetten, bedriftsidrettslag i curling og liknende.

I 2020 har de nevnte aktiviteter naturlig vært påvirket av koronapandemien og det har vært svært begrensede muligheter for sosiale evenementer.

Også når det gjelder den ordinære arbeidshverdagen har den vært preget av pandemien. Det har til tider vært utstrakt bruk av hjemmekontorløsninger og smitteverntiltak som har redusert mulighetene til å jobbe på tvers av kontorstrukturen. Det har medført endrede rutiner og arbeidsformer. I tillegg har det i takt med smittetrykket lokalt vært særskilte tiltak ved enkelte kontorer. I perioder har kontorene måttet holde helt eller delvis lukket som følge av høyt smittetrykk.

Det er all grunn til å gi medarbeiderne honnør for fleksibiliteten og forståelsen de har utvist i en uforutsigbar hverdag, ikke bare på arbeidsplassen, men også privat med ulike smitteverntiltak, redusert eller endret skoletilbud, barnehage, skolefritidsordning og liknende. For mange har det vært en sjongleringsøvelse å få hverdagen til å gå i hop, hvor gjerne kjæreste/samboer/ektefelle også har vært påvirket av situasjonen. Vi har vært opptatt av å legge til rette for en mest mulig fleksibel arbeidsdag hvor både virksomheten og privatlivets utfordringer kunne håndteres på best mulig måte, blant annet gjennom en mer fleksibel arbeidstid.

Det har vært et nært og godt samarbeid med tillitsvalgte underveis i pandemien for å finne så gode arbeidsformer og ordninger som mulig.

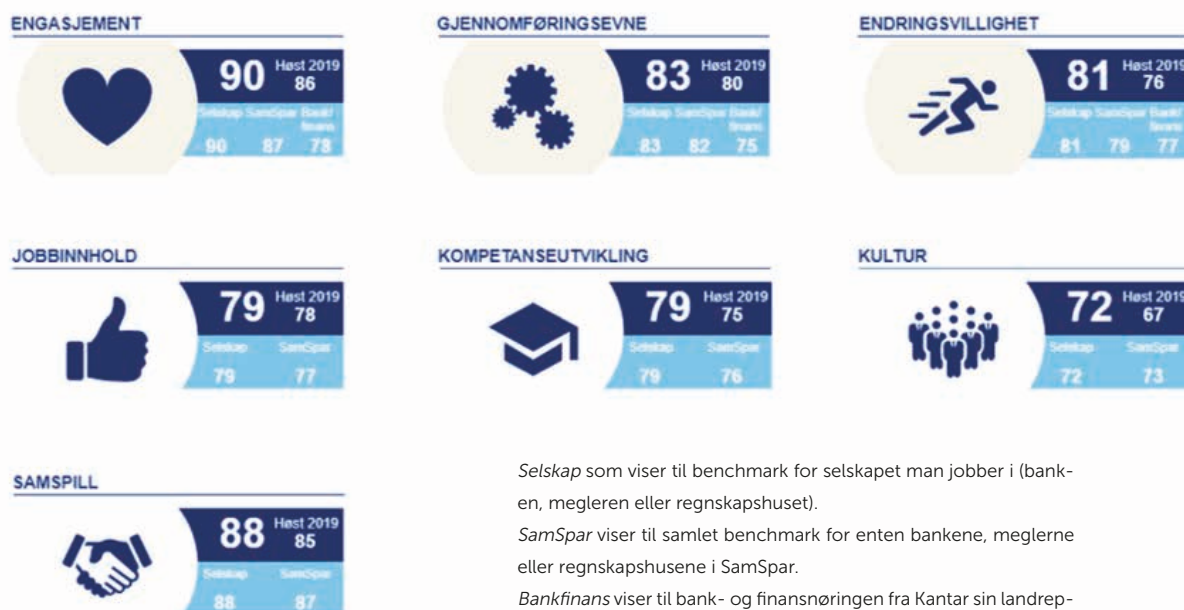
Vi har et omfattende rammeverk på organisasjonsområdet som skal sørge for at arbeidstakerrettigheter blir oppfylt. Blant annet personalhåndbok, HMS-håndbok, sikkerhetshåndbok, vi har inngått IA-avtale, har etiske retningslinjer og liknende. Det er også en anonym varslingskanal for alle medarbeidere. Den ligger lett tilgjengelig på bankens intranett og er ment å være en mulighet til å varsle om forhold ved arbeidsplassen som oppleves vanskelig og problematisk. Det ble ikke innlevert noen varsler i 2020.

Arbeidsmiljøet betegnes fortsatt som godt og er blant det beste som er målt i SpareBank 1-alliansen. Resultatene av medarbeidentilfredshetsundersøkelsen (MTU) høsten 2020 viser ytterligere forbedring innenfor alle områder sammenlignet med 2019, som også var et år med bedring på alle målte områder i forhold til 2018.

Tatt i betraktning at 2020 var et år preget av Covid-19, er det betryggende at vi scorer høyere på alle parametere sett i forhold til året før. Ser vi det over en toårs-periode er det størst forbedring innenfor områdene kultur, engasjement og kompetanseutvikling.

INDEKSOVERSIKT - SpareBank 1 Gudbrandsdal

I indeksoversikten under er hovedtallet for 2020 uthevet, mens sammenligningstallet er 2019

Selskap som viser til benchmark for selskapet man jobber i (bank-en, megleren eller regnskapshuset).

SamSpar viser til samlet benchmark for enten bankene, meglerne eller regnskapshusene i SamSpar.

Bankfinans viser til bank- og finansnøringen fra Kantar sin landrepresentative ALx måling.

Det jobbes på ulike plan i virksomheten for å følge opp MTU samt legge til rette for ulike oppfølgingstiltak som har positiv innvirkning på arbeidsmiljøet. Bankens HR-avdeling er en premissleverandør i arbeidet opp mot ulike avdelinger og miljøer. Det kan eksempelvis handle om kompetanseutvikling, utvikle relasjoner, kommunikasjon, større grad av involvering osv. I tillegg er avdelingen en ressurs for både ledere og medarbeidere i det kontinuerlige arbeidet med arbeidsmiljøet.

Det utøves internkontroll i henhold til utarbeidede rutiner for området helse, miljø og sikkerhet og vi har avtale med Frisk HMS for oppfølging.

I 2019 opplevde SpareBank 1 Gudbrandsdal en positiv utvikling i sykefraværet sammenlignet med året før. Likevel var nivået på 5 % høyt og over både bransjenivå og ønsket nivå som er satt til 3 %. Både styret og administrasjonen uttrykte den gang en bekymring i omfanget av sykefraværet og det ble varslet en tettere oppfølging og analyse for å se nærmere på årsaker til det høye nivået.

Det er med ytterligere bekymring styret og administrasjonen konstaterer at sykefraværet i 2020 gikk betydelig opp sammenlignet med året før. Totalt var det et sykefravær på 7,43 %, betydelig over ønsket nivå på 3 %. Fortsatt er det fraværet mellom 4 og 16 dager samt langtidsfraværet som drar opp

sykefraværet.

Som tidligere år har det vært tett oppfølging av de sykemeldte gjennom året, men grunnet utviklingen i både 2019 og 2020 ble det nedsatt et eget prosjekt ledet av bankens HR-avdeling og utvalgte fra ledergruppa for å gå i dybden på fraværet og årsaker til det. Det har vært en åpen prosess hvor ledelse og tillitsvalgte har vært involvert og informert, samt at øvrige medarbeidere er gjort kjent med både omfang og oppfølging, for å øke bevisstheten rundt utfordringen.

Særlig viktig har det vært å avdekke om sykefravær er arbeidsrelatert og dermed kan knyttes til drift, ledelse, hendelser og liknende, eller om det er andre ikke-bedriftsrelaterte årsaker. Sykefraværet er også sett opp mot det spesielle året vi har vært gjennom med koronapandemi, som har medført noe mer korttidsfravær. Heldigvis har bankens medarbeidere i liten grad vært smittet av korona, men flere har vært i karantene eller isolasjon som følge av å være nærkontakt.

Etter en grundig gjennomgang av alt sykefravær i 2020 er konklusjonen at det i liten grad kan knyttes til jobb og det å være ansatt i SpareBank 1 Gudbrandsdal. En stor del av fraværet som er mellom 4 og 16 dager, samt langtidsfraværet, skyldes forhold utenfor bedriftens kontroll.

Ifølge rapporten er 86 prosent av det sykemeldte fraværet fra

4 dager og lengere knyttet til en medisinsk årsak som ikke er jobbrelatert.

Ser en på korttidsfraværet, mellom 1 og 3 dager holdt det seg stabilt i 2020 sammenlignet med de siste årene. Her knyttes 8 prosent av fraværet seg til jobbrelaterte forhold. Dette følges videre opp.

HR-avdelingen har jobbet målrettet med enkeltmedarbeidere for både å kartlegge, men også tilrettelegge i håp om å få redusert sykefraværet. Det har vært knyttet til det fysiske arbeidsmiljøet, som hev/senk-arbeidsplass, stol, lys, lyd og liknende. I tillegg har det vært lagt til rette for mer jobb hjemmefra om medarbeidere ikke har følt seg bra, men hvor det har vært mulig å utnytte en restarbeidsevne. Via bærbar pc og telefon har det vært mulig å gjøre noe arbeid for medarbeidere som har vært syke. Her er det et uutnyttet potensial.

Tabellen viser sykefraværet, minus permisjoner og fravær på grunn av barns sykdom målt per kvartal i 2020.

Sykefravær i %	1-3 dager	4-16 dager	> 16 dager	I alt
1. kv.	1,20 %	4,35 %	2,11 %	7,66 %
2. kv.	0,35 %	2,38 %	2,46 %	5,19 %
3. kv.	0,98 %	4,63 %	3,05 %	8,66 %
4. kv.	1,18 %	4,34 %	2,68 %	8,20 %
Totalt	0,93 %	3,94 %	2,56 %	7,43 %

Vi har ikke hatt sykefravær som følge av ulykker på arbeidsplassen i 2020, men opplevde to uønskede hendelser som kunne fått konsekvenser. Ved begge tilfeller falt en lampe ned fra taket på kontoret på henholdsvis Vinstra og Lillehammer. Dette skjedde utenfor kontortid og det ble gjennomført kontroller på de ulike kontorene i etterkant.

Styret legger til grunn at alle ansatte har like muligheter til personlig og faglig utvikling, og at ingen behandles i strid med diskrimineringsloven. Spesielle tiltak i denne forbindelse er ikke funnet nødvendig.

Samarbeidet med de ansattes tillitsvalgte fungerer godt. Det har vært avholdt samlinger og allmøter for bankens ansatte hvor fokus blant annet har vært bygging av bedriftskultur, strategiske initiativ, samhandling, effektiviseringsprosjektet og datadreven kundedialog. Mye av denne aktiviteten har foregått digitalt som følge av koronasituasjonen. Pandemien har også medført noen flere møtepunkter gjennom året, særlig knyttet til møter i Krisestaben.

Erfaringene med fleksitidsordningen som ble innført i 2019 oppleves positivt blant medarbeiderne. Hensikten med ordningen har vært å gjøre arbeidshverdagen noe mer fleksibel morgen og ettermiddag. Mange jobber ekstra når det er høy arbeidsbelastning og avspaserer når det er roligere. Fleksitidsordningen fungerer fint som hjelpemiddel i så måte og gir både virksomheten og den enkelte medarbeider oversikt og forutsigbarhet.

Likestilling og ikke-diskriminering

Finansbransjen har i lang tid vært opptatt av mangfold på arbeidsplassen. Også SpareBank 1 Gudbrandsdal er spesielt opptatt av dette og særlig gjelder det å fremme likestilling og hindre diskriminering på bakgrunn av kjønn, nedsatt funksjonsevne, etnisk opprinnelse, hudfarge, språk, religion og livssyn.

Også når det kommer til rekrutteringer er vi opptatt av å ha både kvinner og menn som aktuelle kandidater. I tillegg er begge kjønn i banken representert i utvelgelse og intervjuer. Banken har et eget ansettelsesutvalg bestående av begge kjønn som kvalitetssikrer arbeidet og foretar den endelige ansettelsen.

Høsten 2020 inngikk banken et samarbeid med NAV hvor vi la til rette for arbeidstrening hos oss. Gjennom konkrete oppgaver og oppfølging av kompetente medarbeidere er vårt mål å kunne bidra til at disse stiller sterkere i kampen om relevante jobber.

Banken har utarbeidet egen rutine for varsling av kritikkverdige forhold, herunder alle former for trakassering og annen utilbørlig opptreden slik som mobbing, seksuell trakassering, diskriminering, kriminelle forhold og forhold der liv og helse er i fare. Det kom ingen varsler i 2020.

I 2020 skulle det igangsettes et lederutviklingsprogram for både ledergruppas medlemmer og for mellomledere. Hensikten var å øke den interne lederkompetansen og gjøre bankens ledere i enda bedre stand til å utøve sin lederrolle. Det ble gjort avtale med en ekstern leverandør av et lederutviklingsprogram, men på grunn av koronapandemien ble programmet først utsatt til senere i 2020, for så å bli utsatt inntil det lar seg gjøre å møtes fysisk. Det er en felles forståelse av viktigheten av kompetanseheving og mer målrettet arbeid inn mot ledelseskompetanse, men skal et lederprogram få ønsket virkning og fokus ble det konkludert med at igangsettelse skjer når det er mer normale tilstander igjen, trolig en gang i andre halvår 2021.

I dette programmet er det også lagt opp til å identifisere po-

tensielle interne lederkandidater. SpareBank 1 Gudbrandsdal tror de beste framtidige lederne er å finne i egen organisasjon og ser derfor viktigheten av å utvikle potensielle kandidater slik at de er faglig og menneskelig best mulig rustet til å kunne påta seg en lederjobb i selskapet, uavhengig av kjønn, alder og bakgrunn.

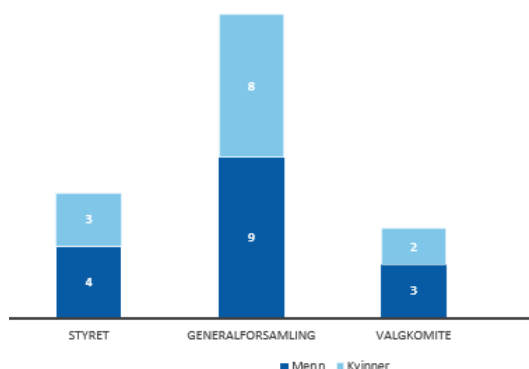
Ved utgangen av 2020 hadde banken en bemanning på 68 årsverk fordelt på 73 ansatte. Antallet inkluderer årsverk til vaktmester. I tillegg hadde banken en langtidsvikar som bankvert på Lillehammer og to tilkallingsvikarer på

kundesenteret.

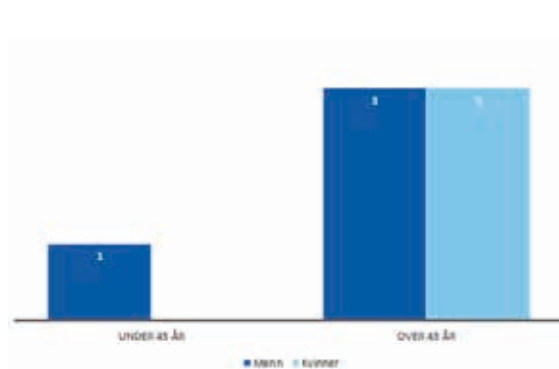
I 2020 ble det ansatt seks personer i faste stillinger. Disse fordelte seg på en seniorrådgiver på økonomi, en bankvert, et årsverk til kundesenteret, en finansiell rådgiver, en forsikringsrådgiver og en prosjektleder fritidsmarkeds-prosjektet. I tillegg ble det ansatt fem personer i ulike vikariater.

De ansatte fordeler seg på 45 kvinner og 28 menn. Bankens ledergruppe består av en kvinne og fem menn.

Kjønnfordeling styrende organer

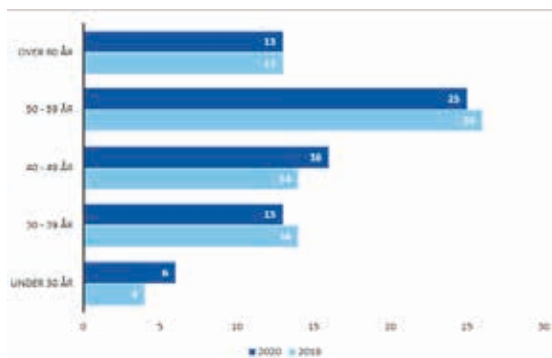

Aldersfordeling styremedlemmer

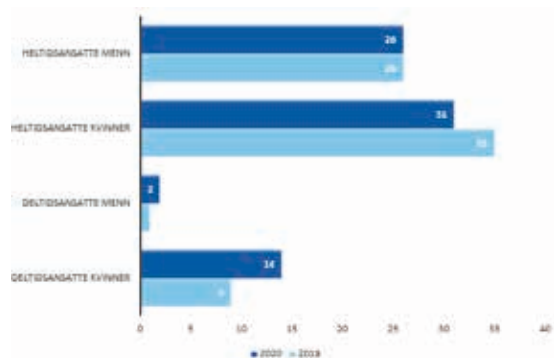

Gjennomsnittlig alder på styret er 50,2 år. Ett styremedlem er under 45 år.

Aldersfordeling ansatte

Fordeling hel- og deltidsansatte

Sosiale forhold

Banken har gjennom mange år hatt en sterk posisjon i lokalsamfunnet når det kommer til samfunnsengasjement. Gjennom historien har banken bygget et omdømme som en betydningsfull samfunnsaktør hvor det å gi tilbake til og stille opp for lokalmiljøene er en ønsket strategi og i tråd med vårt historiske grunnlag.

Vi har en lokal sponsorstrategi som er preget av at så mange som mulig skal oppleve at banken støtter og bistår det lokale laget og den lokale foreningen. Vi er i dag sponsor til mer enn 50 lag, foreninger og organisasjoner med smått og stort, og vi opplever at våre bidrag i mange sammenhenger er avgjørende for at økonomien i foreningene skal være sunn og levedyktig. Disse samarbeidspartnerne organiserer ulike former for aktiviteter for tusenvis av barn, unge og voksne innen særlig idrett og kultur. Våre lokale sponsoravtaler skal fremme breddeidretten, kulturaktiviteter, sunn og aktiv fritid for barn og unge etc. Kort sagt alt som kan bidra til levende lokalsamfunn med attraktive aktivitetsmuligheter.

Da koronapandemien slo inn for fullt og reduserte mulighetene til aktivitet, var det bekymring hos mange lag, foreninger og organisasjoner om de ville motta avtalt sponsorstøtte. Banken gikk tidlig ut og forsikret alle om at alle avtaler ville bli oppfylt, uansett aktivitet. Dette ble gjort for å berolige og gi forutsigbarhet i en vanskelig og uoversiktlig tid.

Vi er også med på noen få elitesatsinger. Dette er viktig for stoltheten og samhørigheten i våre bygder og byer. I tillegg deltar vi sammen med de øvrige SpareBank 1-bankene i et sponsorat med Norges Skiforbund hvor vi har rollen som hovedsponsor for eliteutøverne. Dette sponsoratet ble fornyet i 2020 med varighet i to år, med mulighet for fornyelse i ytterligere tre år.

Det er helt avgjørende for omdømmebyggingen at sponso-robjektene og samarbeidspartnerne har verdier banken kan assosiere seg med og vi legger stor vekt på dette i relasjonen med ulike lag, foreninger og organisasjoner.

I 2020 ble det brukt til sammen 8,8 MNOK på ulike sponsora-ter og markedstiltak.

Gjennom et nært samarbeid med Ungt Entreprenørskap Innlandet (UE) har vi utarbeidet et undervisningsopplegg for ungdomsskoleelever som går på personlig økonomi og karrierevalg. Også for elever i den videregående skolen har vi et opplegg i samarbeid med UE som er mer rettet mot etablering av elevbedrift, hvor vi bistår i arbeidet med budsjett,

markedsplaner osv. Her bidrar bankens medarbeidere med relevant kompetanse og det var i 2020 planlagt en rekke skolebesøk i hele vårt markedsområde. Som følge av koronapandemien ble bare en liten del av den planlagte aktiviteten gjennomført. Etter avtale med den enkelte skole er besøkene utsatt til det er praktisk mulig å gjennomføre. Vi deltar også som jurymedlemmer i UEs årlige fylkeskåring.

Vi ser viktigheten av å ha et tett forhold til Høgskolen i Innlandet (HINN) og da særlig avdeling Lillehammer. Institusjonen har studier innen økonomi og administrasjon som utdanner relevant arbeidskraft. Gjennom året har vi både rekruttert nye medarbeidere som er utdannet fra høgskolen, samt innledet et tettere samarbeid med institusjonen. Vi har bidratt med innspill til bacheloroppgaver som er bankrelaterte og stilt til rådighet vår kompetanse i forelesnings-sammenheng. Vi har også inngått samarbeidsavtaler med studentorganisasjonene Økonomiforeningen og START Lillehammer. Gjennom dette har vi styrket relasjonene til både skolen og studentene og vi ser med glede fram til et tettere samarbeid i årene som kommer, også innenfor forskning og utvikling.

Gaver til allmennyttige formål

Bankens styre gjør årlig en avsetning av midler som tildeles som gaver, prosjektmidler og talentstipend. Gavene deles ut til lag og foreninger som hovedsakelig tilrettelegger for aktiviteter for barn og unge. Prosjektmidlene skal gå til større og konkrete prosjekter med varig verdi.

Hensikten med talentstipendene er å stimulere unge lokale talenter til å utvikle seg innenfor kultur, musikk, idrett, utdanning, kunnskap eller forskning, på en slik måte at det kommer vårt distrikt til gode i framtiden.

I 2020 ble det delt ut til sammen 5 MNOK til allmennyttige formål etter en søknadsprosess der alle gis anledning til å søke. Aldri før har banken delt ut så mye penger. Vi opplever interessen for våre ordninger som stor.

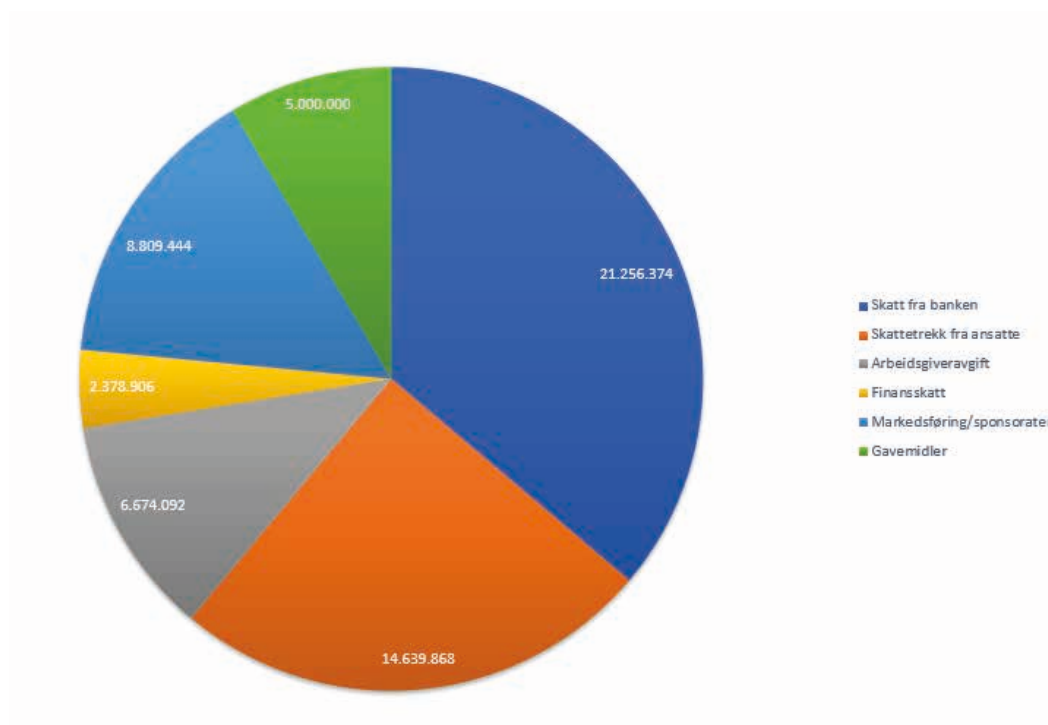
Etter den ordinære tildelingsprosessen våren 2020, var det fortsatt igjen noen midler. I tillegg fikk vi tilbakeført penger fra allerede tildelt prosjektstøtte hvor prosjektet av ulike grunner ikke ble realisert. Dermed var det såpass mye midler igjen at vi utlyste en ekstraordinær gavetildeling på høsten, hvor vi la særslett vekt på å støtte lag, foreninger og organisasjoner som slett som følge av koronapandemien. Dette ble godt mottatt av frivilligheten i vårt område og vi fikk 74 søknader. Rett før jul tildelte vi midler til 54 mottakere.

En oversikt over hvem som har fått bidrag fra oss kommer senere i årsrapporten.

Skatter og avgifter til kommune og stat

I sum bidrar banken med 45 MNOK i skatter og offentlige avgifter i 2020 inkludert skattetrekk fra bankens ansatte. Summen er ca. 8,5 millioner lavere enn i 2019 og skyldes redusert innbetaling av skatt fra banken basert på årsresultatet.

Samfunnsregnskapet kan summeres til i alt 58,8 MNOK i bidrag fra bankens aktiviteter i 2020.

Det ytre miljø

Norsk finansnæring har som mål å være i front hva gjelder bærekraft og det grønne skiftet, og har lagt til grunn blant annet FNs bærekraftsmål og FNs prinsipper for bærekraftig bankdrift i sitt arbeid. Også SpareBank 1-alliansen har en tydelig uttalt strategi om å integrere bærekraft i sine forretningsmodeller og i både 2019 og 2020 ble SpareBank 1 kåret til den mest bærekraftige banken av norske forbrukere.

Av de 14 bankene i SpareBank 1-alliansen er det ulikt nivå på hvordan bærekraft er integrert i organisasjonen og implementert i forretningsmodellene. Noen av de større bankene har i kraft av sin størrelse og ressurstilgang gått i front. Mindre og mellomstore banker i alliansen har i vekslende grad systematisert bærekraft i sine virksomheter, men dette står høyt på agendaen hos alle banker og det jobbes på tvers av geografiske områder for å få mest mulig erfaringsutveksling. Det legger et godt grunnlag for at alle banker i alliansen skal kunne innta bærekraft i sine strategier.

Disse bærekraftmålene illustrer kort fortalt en virksomhet som er opptatt av mangfold og like muligheter, driver etisk og ansvarlig, brenner for lokal utvikling og vekst og er opptatt av det grønne skiftet og hvordan vi som virksomhet kan bidra til mer klimabevissthet.

For SpareBank 1 Gudbrandsdal er ikke dette nye områder. Mange av handlingsplanens tiltak er forhold som banken har forholdt seg til i alle år, men gjennom en systematisering av arbeidet er det lettere å synliggjøre vårt arbeid, satsinger og tiltak.

Beslutning om bærekraftiltakene og handlingsplanen ble tatt i 2020, mens selve utrulling i organisasjonen ble noe forsinket som følge av koronapandemien. Bærekraftsarbeidet ble bekjentgjort overfor hele organisasjonen i januar 2021.

For å utdype de tre ulike perspektivene vi styrer etter, innebærer det **interne perspektivet** ulike policyer, rutiner og etiske retningslinjer. Det er også ulike tiltak knyttet opp til hvordan virksomheten blant annet kan redusere sine klimautslipp. Det går eksempelvis på strømbesparende tiltak, kildesortering, økt bruk av digitale tjenester, redusert papirbruk og liknende. Banken har også anskaffet to el-biler som skal brukes i forbindelse med tjenestereiser mellom kontorene.

Som arbeidsgiver, investor, långiver, tilrettelegger og leverandør av finansiell infrastruktur skal SpareBank 1 Gudbrandsdal skape verdier til det beste for lokalsamfunnet og legge grunnlaget for videre lokal vekst og utvikling. Slik har det vært i mer enn 160 år og vi mener bærekraft har vært en helt naturlig del av virksomheten siden oppstarten.

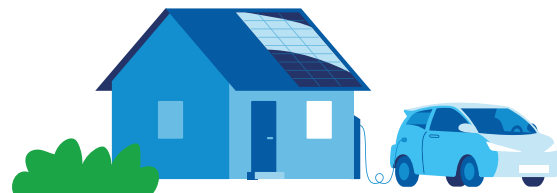
2020 var likevel et år hvor SpareBank 1 Gudbrandsdal satte bærekraft og det grønne skiftet enda mer på dagsorden i form av å strukturere og tydeliggjøre arbeidet. Gjennom en workshop hvor samtlige medarbeidere ga tilbakemelding om hva de legger i bærekraft og hva de mener banken bør satse på, samt utviklingen i både bransje og samfunnet for øvrig, ble det utarbeidet en handlingsplan for bærekraft for de kommende årene. Den peker på tre spesifikke satsingsområder som er; internt perspektiv, eksternt perspektiv og et samfunnsperspektiv. I tillegg synliggjør den hvilke av FNs 17 bærekraftsmål banken mener er mest relevant for oss. Det er;

Det kommende året vil det bli gjennomført kompetansehevende tiltak for bankens medarbeidere når det gjelder bærekraft og det grønne skiftet. Dette vil være knyttet både til deres rolle som medarbeidere og på hvilken måte de også kan bidra privat. En trygghet opp mot bærekraftskompetanse er helt nødvendig om bankens medarbeidere skal kunne gi kunder relevante råd og forslag til bærekraftige løsninger.

Når det gjelder det **eksterne perspektivet** er dette tiltak som i stor grad er knyttet til ansvarlige produkter og tjenester som banken tilbyr. I 2020 hadde banken et begrenset tilbud av såkalte grønne lån, men har jobbet med å utvikle et grønt bolig- og fritidsboliglån som premierer kunder som tar klimaeffektive valg. På sikt kan det være aktuelt med ytterligere grønne låneprodukter, også rettet mot næringslivet.

På spare- og plasseringssiden eksisterer det i dag flere såkalte bærekraftige fond gjennom vår fondsleverandør Odin. Banken er også involvert i lokale innovasjon- og veksttiltak som forhåpentligvis skal bidra til vekst og utvikling i våre byer og bygder.

En utfordring i 2021 er varsel om at det trolig blir regulatoriske krav om å gjennomføre såkalt klimarisikovurdering av vår BM-portefølje. Gjennom 2020 har det vært jobbet sentralt i SpareBank 1-alliansen for å finne en egnet metode for å gjen-

nomføre en slik kartlegging. Her har alle bankene blitt holdt orientert om arbeidet, som fortsatt ikke er ferdigstilt. Bakgrunnen er å bevisstgjøre virksomheten på hvilken risiko klima kan ha for våre kunder og dermed oss som samarbeidende bank.

Som tidligere nevnt i årsrapporten har både alliansen og vi lokalt et bevisst forhold til vår rolle som innkjøpere og hvordan vi kan påvirke og kreve at leverandører tar bærekraftige valg for å kunne levere varer og tjenester til oss.

Handlingsplanens tiltak knyttet til **samfunnsperspektivet** er mer kjente bærekraftiltak som for eksempel støtte til allmenntilretteleggende formål som gavemidler, talentstipend og prosjektstøtte. Her er det også midler til lokale sponsoravtaler, støtte til ulike lokale miljøtiltak, lokale ryddeaksjoner og samarbeid med skoler og utdanningsinstitusjoner.

I sum mener vi våre bærekraftiltak vil ha en positiv betydning. Gjennom å strukturere arbeidet står det tydeligere for oss hva vi skal gjøre, hvordan vi skal gjøre det og på hvilken måte det påvirker.

Nytt i 2020 var at banken inngikk et samarbeid med selskapet CemaSys.com AS for å utarbeide et klimaregnskap for

virksomheten, slik mange andre bank- og finansforetak har gjort. Informasjonen i klimaregnskapet blir omregnet til tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e). Analysen er basert på den internasjonale standarden «A Corporate Accounting and Reporting Standard» som er utviklet av «The Greenhouse Gas Protocol Initiative». Dette er den mest brukte metoden i verden.

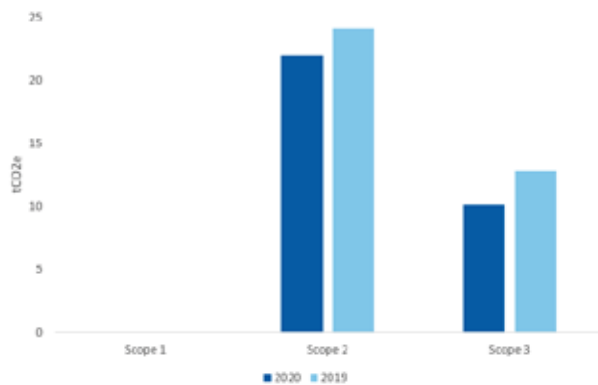
For første gang kan SpareBank 1 Gudbrandsdal vise et regnskap for våre klimagassutslipp. For å kunne få sammenlignbare tall har vi også laget et regnskap for 2019.

Regnskapet er inndelt i tre ulike nivåer (scope) som består av direkte og indirekte utslippskilder knyttet til egen virksomhet.

- Scope 1 er obligatorisk rapportering om utslipp knyttet opp til virksomhetens driftsmidler som den har operasjonell kontroll over, som bruk av fossilt brennstoff til firmabiler.
- Scope 2 er obligatorisk rapportering om utslipp knyttet til indirekte innkjøp av energi, som strøm, fjernvarme o.l. for egne bygg, leide bygg osv.
- Scope 3 er frivillig rapportering om indirekte utslipp knyttet til eksempelvis flyreiser, utbetalt kilometergodtgjørelse og avfall.

Nøkkeltall klimagassutslipp

	Kategori	Enhet	2020	2019
Scope 1	Transport			
	Diesel markedsbil	tCO ₂ e	0,4	0,6
Scope 1 Total		tCO₂e	0,4	0,6
Scope 2	Elektrisitet			
	Elektrisitet Nordisk miks	tCO ₂ e	21,4	23,3
	Fjernvarme/kjøling Nordiske lok.			
	District heating NO/Lillehammer	tCO ₂ e	0,3	0,6
	El-biler			
	Firmabil	tCO ₂ e	0,2	0,2
Scope 2 Total		tCO₂e	21,9	24,1
Scope 3	Avfall	tCO ₂ e	2	2,7
	Tjenestereiser			
	Km-godtgj.bil(NO)	tCO ₂ e	8,1	10,1
Scope 3 Total		tCO₂e	10,1	12,8
Totalt Scope 1+2+3		tCO₂e	32,4	37,4
Prosentvis endring			-13,2%	-

Tallene på forrige side viser detaljene for utregningen av beregnet klimagassutslipp for SpareBank 1 Gudbrandsdal i 2020 opp mot 2019. Totalt utgjorde utslippet 32,4 tCO2e. En nedgang på 13,2 prosent i forhold til året før.

Det er særlig på energiforbruket på våre lokasjoner at vi ser den største nedgangen. Det er vanskelig å ha en helt klar forklaring om årsak, men av vår kraftleverandør blir det opplyst at det kan ha sammenheng med både mild vinter i 2020 og korona som medført betydelig bruk av hjemmekontor og stengte banklokaler.

I tillegg er det opplyst av vår vaktmester på Lillehammer at ventilasjonsanlegget gikk for full kapasitet store deler av 2019 før det ble justert og bedre tilpasset lokalene i 2020. Det er kun på Lillehammer det blir brukt fjernvarme.

Tallene under viser detaljert forbruk for de to obligatoriske scopene.

	Kategori	Enhet	2020	2019
Scope 1	Transport			
	Diesel markedsbil	liter	143,5	225
Scope 2	Elektrisitet			
	Elektrisitet Nordisk miks	kWh	522.272	596.766
	Fjernvarme/kjøling Nordiske lok.			
	District heating NO/Lillehammer	kWh	65.283	119.135
	El-biler			
	Firmabil	km	28.000	30.000

Bekjempelse av korrupsjon

Det er lagt ned et betydelig internt arbeid knyttet til antihvitvask for å forebygge og avdekke transaksjoner med tilknytning til ulike former for økonomisk kriminalitet eller terrorhandlinger.

SpareBank 1 Gudbrandsdal har egne dedikerte ressurser som jobber med antihvitvask-problematikk og som også bidrar til å styrke medarbeidernes kompetanse på dette området. I 2020 var det 1,5 årsverk direkte knyttet til dette arbeidet, i tillegg til at et medlem av ledergruppa har et ekstra hvitvaskingsansvar. Arbeidet med antihvitvask er styrt gjennom policy, virksomhetsspesifikke retningslinjer og rutiner for tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering.

I 2020 har det gjennom den sentrale kursportalen i SpareBank 1-alliansen vært arrangert 10 ulike kurs innenfor området antihvitvask. Kursene har vært differensiert på fagområder slik at medarbeiderne har fått mest mulig relevant kursing.

Gjennom et utvidet samarbeid med andre banker gjennomføres det såkalt transaksjonsovervåkning som gjør det mulig å avdekke mistenkelige hendelser så raskt som mulig, samt dele denne informasjonen og erfaringene med ulike former for svindelforsøk. I en tid hvor ulike digitale angrep og svindelmetoder øker, er det en styrke å kunne utnytte hverandres erfaringer og kompetanse.

Ovennevnte tiltak har bidratt til å profesjonalisere arbeidet,

samt økt fokuset og forbedret kompetansen hos ansatte innenfor antihvitvaskområdet. Arbeidet vil fortsatt ha høy prioritet i 2021.

Det er etablert egne varslingskanaler, både internt og eksternt. Her kan utfordringer, bekymringer og kritikkverdige forhold varsles anonymt og håndtert av våre dedikerte antihvitvask-

medarbeidere.

Banken hadde ingen kjente tilfeller av korrupsjon i 2020.

Problemstillinger knyttet til antihvitvask og korrupsjon har regelmessig vært tema i bankens ledermøter og styremøter gjennom 2020.

Pål Martin Olsen
Spare- og investeringsrådgiver

Vår støtte til lokalsamfunnet

Ble et annerledes år

Vinteren 2020 var musikkfestivalen Rondaståk godt i gang med å planlegge nok et utsolgt arrangement på Kvamsfjellet. Alle avtaler med artister var i boks, planleggingen i rute og det meste så lyst ut for arrangements-gjengen. Så kom koronaen og snudde opp ned på alt.

-Jeg husker vi var så godt fornøyd med hvordan vi lå an med arbeidet, men så kom nedstengningen og gradvis skjønte vi at det kunne bli vanskelig å arrangere noe som helst. Det var en uvirkelig periode, forteller festivalsjef Ole Jakob Grauphaugen.

Utover våren var det mer og mer åpenbart at både Rondaståk og andre festivaler ikke ville få lov til å arrangere, men for å ikke komme i en økonomisk skvis som følge av allerede inngåtte artistkontrakter, var festivalen helt avhengig av at myndighetene la ned forbud mot festivaler.

-Dermed var vi ikke bundet av inngåtte artistavtaler og vi kunne bruke tid og krefter på alle publikummere som hadde kjøpt festivalpass. Heldigvis ville de aller fleste overføre festivalpasset til 2021. Kun ca. 200 ønsket å få pengene tilbake. Det lave antallet gjorde den økonomiske situasjonen lettere, i tillegg til at vi fikk økonomisk støtte gjennom kompensasjonssordningen, fortsetter Grauphaugen.

Han forteller at det også var viktig at samarbeidspartnere var tidlig ute med å opprettholde avtalt støtte, uavhengig av om det ble noen festival eller ikke.

-Jeg er glad SpareBank 1 Gudbrandsdal var så tidlig ute og signaliserte at banken ville opprettholde støtten. Flere andre gjorde det samme og det bidro til at vi har kom oss gjennom året på en grei måte. Nå ser vi fram mot sommeren og 2021 og håper og tror det blir festival igjen, sier Grauphaugen optimistisk.

Litteraturfestivalen måtte tenke nytt

Dagen da Norge stengte ned, 12. mars, var festivalprogrammet til Norsk Litteraturfestival på Lillehammer i mai, på vei til trykkeriet. Det ble stoppet i siste liten.

-Vi skjønte etter hvert at det ville bli vanskelig å arrangere den planlagte festivalen og da kastet vi oss rundt og tenkte alternativt. Vi var veldig opptatt av å kunne gjøre noe, men hva og

hvordan var en utfordring. Arbeidet ble starten på et spennende år for oss, forteller festivalsjef Marit Borkenhagen.

Som en av festivalens største samarbeidspartnere kunne SpareBank 1 Gudbrandsdal gledelig konstatere at kreativiteten ikke hadde noen grenser i staben. Som alternativ til en fysisk festival på Lillehammer i mai, ble det gjort avtale om en digital festival i samarbeid med NRK. Gjennom digitale kanaler, tv og radio var det mulig å følge festivalen uten å være til stede.

-Det var viktig for oss å komme ut med noe, selv om det var annerledes. Vi valgte også utsette deler av festivalen til høsten i håp om at situasjonen skulle bli bedre. Det gjaldt den delen som var rettet mot barn og unge. Koronasituasjonen var da på et slikt nivå at vi kunne arrangere en ganske normal festival. Det ble litt redusert kapasitet, men det var stor glede blant både forfattere og barn og unge at det ble ulike arrangementer, sier Borkenhagen.

Også en markering av at det var 100

Foto: Bård Gundersen

Foto: Norsk Litteraturfestival

år siden Sigrid Undset ga ut første bind av triologien Kristin Lavransdatter ble gjennomført i november. Det rundet av annerledesåret 2020.

-Min opplevelse er at vi kom gjennom kriseåret på en god måte. Vi har lært mye og heldigvis klart å formidle litteratur og leselyst til et stort publikum, tross store begrensninger. Det er vi stolte av, sier Borkenhagen.

Økonomisk ble det et tøft år for Norsk Litteraturfestival, men driften var aldri truet, blant annet takket være bidrag for sponsorer og andre samarbeidspartnere. Ingen var heller permittert i organisasjonen. Nå planlegges det for både en fysisk festival i mai og et digitalt alternativ. Marit Borkenhagen håper på begge deler slik at flest mulig kan ta del i festivalen, men sier de er forberedt på at også 2021 kan bli noe annerledes enn normalt.

Det har vært mye usikkerhet

Å drive et stort idrettslag da landet stengte ned og behovet for aktivitet var stort, ble utfordrende for Otta IL. Men når daglig leder Rolv Myrum oppsummerer koronaåret, var det med noen erfaringer som han er glad idrettslaget fikk erfare.

-Som lokalsamfunn og idrettslag ble vi virkelig satt på prøve. Og det er i sånne situasjoner vi ser hva som bor i oss. Jeg er imponert over hva vi fikk til, til tross for all usikkerhet som har preget året, sier Myrum.

Han forteller om en uforutsigbar hverdag som mye handlet om å finne ut hva de kunne gjøre og på hvilken måte. Mye informasjon og stadige nye krav og retningslinjer gjorde det utfordrende for både aktive og trenere.

-Det var jo et stort ønske om å kunne drive mest mulig normal aktivitet, men det var tider da mye var usikkert for oss. Blir det treninger og kamper eller ikke? Kan vi dra på cup eller må vi være hjemme? Det var mange spørsmål og jeg fryktet jo at mange skulle bli oppgitt, men det gikk seg til, forteller Myrum, før han fortsetter;

-Mye av grunnen til at det gikk så bra for oss var innsatsen til de mange ildsjelene i klubben. De har vært lojale i forhold til alle mulige krav og de har vært tålmodige. Smittevernreglene er fulgt opp og aldri har det vært klaget over en uforutsigbar hverdag. Frivilligheta har virkelig vært god, sier Myrum.

Økonomisk har det gått greit for idrettslaget. Tidlig satte de i gang tiltak for å redusere mest mulig kostnader. Og heldigvis hadde de en økonomisk buffer som gjorde det litt lettere å komme gjennom hverdagen.

-Jeg synes vi har vært flinke til å bruke så lite penger som mulig og heldigvis har vi spart penger i gode år som kunne brukes når det ble litt tøffere tider som i 2020. Vi har også gode sponsorer som dere i banken som har vært opptatt av å støtte oss, tross mindre aktivitet. Noen aktører har falt fra grunnet egen økonomisk situasjon, men det er forståelig og så håper vi de kommer tilbake når hverdagen blir litt mer normal igjen, sier Myrum.

Vært synd på de eldste

I Ringebu Fåvang fotballklubb har det vært høy aktivitet tross begrensningene pandemien ga, men særlig en gjeng synes lederen i klubben synd på.

-Det gjelder de over 20 år som ikke fikk lov til å drive fullverdig treningsaktivitet eller kamper på grunn av begrensninger

Foto: GD

i nærkontakt, sier leder Kjell Bakken i Ringeby Fåvang fotballklubb.

Han forteller at klubbens a-lag derfor har hatt begrenset treningsmulighet gjennom sesongen og han er spent på konsekvensene når en ny sesong står for tur i 2021.

-Det spørres hvordan motivasjonen er for en del av de over 20 år når man kun har fått trene på pasninger og skudd en hel sesong. Jeg håper ikke for mange har falt fra. Vi skal i hvert fall gjøre det vi kan for å få de skikkelig i gang igjen når den tid kommer, fortsetter Bakken.

Han forteller om at klubben ellers har klart å drive relativt normalt gjennom pandemien, særlig høstsesongen hvor det var både kamper og trening for aldersbestemte lag.

-Når vi talte opp etter sesongen kunne vi gledelig konstatere at ingen har falt fra, selv om tilbudet har vært litt uforutsigbart. Det betyr mye for oss og gir oss en god følelse når vi skal i gang igjen for fullt. Jeg vil berømme alle trenere og ledere rundt de ulike lag som har vært flinke til å kommunisere godt med de aktive, sier Bakken.

Midt i pandemien har klubben også jobbet iherdig med å bygge nytt klubbhus. Med økonomisk støtte fra blant andre SpareBank 1 Gudbrandsdal har huset reist seg. Klubben har fått solid støtte fra lokale entreprenører og dugnadsinnsats og går alt som planlagt står det ferdig til bruk 1. mai 2021.

-Nå er det ikke så mye mer enn innvendig arbeid igjen før vi får et etterlengtet klubbhus, ikke bare for oss men hele kommunen. For ikke å snakke om alle tilreisende lag som nå kan få skikkelige garderobe-fasiliteter. At vi snart flytter inn i et nytt klubbhus er utrolig godt å tenke på i disse tøffe tider, sier Bakken.

Vi er med på satsingen

Som en del av bankens samfunnsengasjement delte SpareBank 1 Gudbrandsdal ut 25 talentstipend til unge utøvere innen idrett, kultur og andre med spesielle egenskaper i 2020. Ordningen har blitt populær blant mange talenter og nok en gang var det mange søkere. Etter en nøye gjennomgang delte vi ut nærmere en halv million kroner.

En av dem som har fått stipend var Even Thorvaldsen. 17-åringen gikk da i 1.klasse på NTG Lillehammer og er en lovende utøver i to ulike idretter, sykkel og langrenn. Even har imponerende resultater i begge grener og har ambisjoner om både

nasjonale og internasjonale resultater. Men han er usikker på hvilken av idrettene han skal satse på når han blir «stor».

-Jeg elsker å sykle om sommeren og det samme gjelder ski på vinteren. Jeg klarer ikke helt å bestemme meg og derfor satser jeg inntil videre på begge idretter, sier Even som nå går i 2. klasse på NTG.

Han ble tildelt 20.000 i talentstipend og kunne opplyse at pengene ville gå med til å friske opp skiparken til kommende sesong.

Assisterende toppidrettssjef ved NTG Lillehammer, Halvor Persson, sier det er veldig motiverende for mange unge å få et ekstra økonomisk bidrag i denne perioden av satsingen, ettersom kostnadene for mange kan være ekstra store.

SpareBank 1 Gudbrandsdal er stolt av å kunne bidra til den videre satsingen for Even Thorvaldsen og alle andre stipend-mottakere i 2020 og ønsker dem lykke til videre.

Følgende ble tildelt talentstipend i 2020

Navn	Bosted	Bakgrunn
Sigvart Kval	Lillehammer	Håndball
Maria Øyberg Toftaker	Lillehammer	Fotball
Magnus Mikkelsen	Vinstra	Fotball
Helene Mikkelsen	Vinstra	Fotball
Berit Nordsæter Resell	Lillehammer	Sykkel
Rasmus Børset Westad	Ringebu	Sykkel
Sondre Moshagen	Vinstra	Piano
Rasmus Opdal Christiansen	Lillehammer	Fotball
Rebekka Opdal Christiansen	Lillehammer	Dans
Anders Leine	Øyer	Amerikansk fotball
Even Thorvaldsen	Lillehammer	Sykkel/ski
Oliver Plassen-Brandvol	Vinstra	Friidrett
Sjur Holm Grøneng	Lillehammer	Sykkel
Maria Haugen Bueie	Sel	Fotball
Mosetertoppen Curlingteam	Lillehammer	Curling
Karoline Rundsveen	Vinstra	Teater
Fanny Johanna Riise	Lillehammer	Ishockey
Iben Andersen Thrane	Lillehammer	Drill
Vilde Tangnes	Fåberg	Aking
Erik Hægstad	Lillehammer	Sykkel
Anne Sveen Grongstad	Vinstra	Fløyte
Sofie Thomassen	Lillehammer	Sykkel
Eskil Volberg	Sør-Fron	Utdanning USA
Emil Rabnåsen Vangen	Lillehammer	Sykkel
Hedda Brenningen Bjørklund	Lillehammer	Sykkel

Disse samarbeidet vi med i 2020

Countryfestivalen	Kvam Jeger og Fiskeforening	Rondaståk
Dansefestivalen på Sel	Kåja Camp	Roterud IL
Dølajazz	LFH09	Rudi Kultur AS
Faaberg fotball	Lillehammer Fotballklubb	Sel Jeger og Fiskeforening
Fron Fotball 2010	Lillehammer Ishockeyklubb	Sommerkonserter i Ringebu stavkirke
Fron håndballklubb	Lillehammer Kvinnefotballklubb	Stavsplassen SA
Fron svømmeklubb	Lågen Cykleclub	Sørdorpfjellet og Gravdalen skiløypelag
Furusjøen rundt trippelen	Norsk Litteraturfestival	Sør-Fron Idrettslag
Gausdal IL	Otta Idrettslag	Tormod Skilag
Gudbrandsdal gocartbane	Peer Gynt Alpinklubb	UKM Norddalen
Gudbrandsdalsprosjektet	Peer Gynt AS	Ungdomsmusikalen i Nord-Gudbrandsdal
Gålå Idrettsanlegg	Pillarguri Badmintonklubb	Ungt Entreprenørskap Innlandet
Gålå turløyper	Ringebu og Fåvang håndballklubb	Vestringen IL
Harpefoss Idrettslag	Ringebu og Fåvang jeger- og fiskeforening	Vinstra Idrettslag
Kristinspelet	Ringebu og Fåvang skytterlag	Vinstra musikklag
Kvam Idrettslag	Ringebu-Fåvang skiklubb	Vinstra Skytterlag

Disse mottok gavemidler i 2020

Sør-Fron pensjonistlag	Ringebu Sangkor	Mesna Trekkhundklubb
Ringebu - Fåvang tur og trim	Tormod Skilag	Ringebu pensjonistlag
Ringebu-Fåvang Håndballklubb	Checkpoint Skåbu	Kvam Skolemusikk
Vinstra Drill	Sør-Fron sangkor	Kvam Musikkforening
Otta Røde Kors Hjelpekorps	Sør-Fåvang Grendelag	Fron Badmintonklubb
Lillehammer Kvinnefotballklubb	Bare Damer kor-Lillehammer	Fåberg Gospelkor
Ranglarkampen kamferkor	Gudbrandsdølenes Ballklubb Lillehammer	Vinstra Musikklag
Skåbu/Espedalen Røde Kors Hjelpekorps	Midt-Gudbrandsdal Ride- og Kjøreklubb	Harpefoss Grendahus
Heidal Idrettslag	Ruste Bygdahus	Ringebu-Fåvang fotballklubb
Sel IL	Øyer/Dølen Skytterlag	Skåbu barne- og ungdomskor
Liv og Leik 4H	Ringebu Swing og Gammeldans	Sel Sjukeheims venner
Kvikne Trimring	Lågen Cykleklubb	Fron Historielag
Toksegrenda Vel	Venabygdsfjellet vel	Vox Vaala
Fron Jeger og Fiskerforening	Pillarguri Badmintonklubb	Gudbrandsdal hundeklubb
Faukstad Aktivitetslag	Tverrbygda grendahus	Skåbu musikkorps
Folkeakademiet Midt-Gudbrandsdal	Kvam Sanitetslag	Slettmo Gåmåldanslag
Sulheim Grendehus	Sel seniordans	Vinstra skytterlag
Mukampen løypelag	Fossajazz storband	Sel jeger- og fiskerforening
Golåten. Sang / musikkgruppe.	Seniorkoret	Mukampen spel og dansarlag
Ringebu Fåvang Skolemusikk	Otta idrettslag	Hunde Hysteriet 13
Sel Teaterlag	Jotunheimen Hundekjørarlag	Fåvang musikkforening
Nord Fron Røde Kors Hjelpekorps	Kvam markedsforening	Sørheims venner
Otta musikkforening	Fron Fotball 2010	Kvam idrettslag
Ottaløpet	Innsats 4H	Ressursgruppa for jentefotball
Sør-Fron Barnas Røde Kors	Nasjonalforeningen for folkehelsen, Midt-Gudbrandsdal demensforening	Fron Husflidslag
Ringebu-Fåvang Trialklubb	DiViva	Ringebu og Fåvang Jeger- og fiskeforening
Værskel løypekomite	Sørdorpfjellet og Gravdalen skiløypelag	Harpefoss skolemusikk
Lillehammer brukshundklubb	Sør-Fron skytterlag	Blue Elite e-sport
Ruste idrettslag	Kvikne Bygdahus	Gillans minnefond

Disse fikk prosjektmidler i 2020

Navn	Prosjekt
Gålå idrettsanlegg AS	Bygging av rulleskiløype
Nord-Fron Røde Kors Hj.korps	Ny båre
Lillehammer kvinnefotballklubb	Ny 3'erbane
Lillehammer kvinnefotballklubb	Utvikle jentefotball i regionen
Øvertun skolegard	Oppgradere uteanlegg
Sulheim Grendehus	Renovere kjøkken
Lillehammer brukshundklubb	Utbedre treningshall
Otta Idrettslag	Nytt friidrettsdekke
Follebu skiklubb	Utvikle skiskytteranlegg
FolkRekrutt	Rekruttering til folkemusikk
Sjoa skytterlag	Innkjøp nye våpen
Stavsplassen SA	Forbedret speakeranlegg
Ringebu Fåvang fotballklubb	Nytt klubbhus
Vestsida fotballklubb	Kjøkkeninnredning og solskjerming
Mesna trekkhundklubb	Ny scooter
Lillehammer curlingklubb	Ny ismaskin
Sundgaardens Venner	Oppgradere låve
Furusjøen Rundt	Utvikling av Furusjøen Rundt
Harpefoss IL	Tilskudd nytt klubbhus
Lillehammer Lawn tennisklubb	Nytt lysanlegg i innendørshall
Sør-Fron IL	Nytt speaker- og musikkanlegg
Vestringen IL	Utbedre lysløype
Kvam IL	Mer lys i lysløype
Tufskrøkjun	Utgivelse av CD
Krafttak for grønn vekst	Innovasjon og vekst i Gudbrandsdalen

Disse mottok midler i ekstraordinær gavetildeling desember 2020

Navn	Prosjekt/tiltak
Lillehammer Kvinnefotballklubb	Kompetanseheving
Øytun Grendalag	Trivselstiltak
Checkpoint Skåbu	Trivselstiltak
Sel teaterlag	Utvikling av Kristinspelet
Midt-Gudbrandsdal ride- og kjørekl.	Utvikling av anlegg
Furulund bygdahus	Korona-støtte
Lillehammer Lawn Tennisklubb	Fornye utstyrsark
Rondane Kvamsfjellet Turløypelag	Nye kartplater
Heidal idrettslag	Tilbud basistrening
Skåbu musikkorps	Koronastøtte
Heidal/Sel/Vågåbygdeungdomslag	Koronastøtte
Otta Røde Kors Hjelpkorps	Nytt skredutstyr

Fortsettelse ekstraordinær gavetildeling desember 2020

Navn	Prosjekt/tiltak
Ranglarkampen kamferkor	Innspilling
Sørdorpfjellet og Gravdalen skiløypel.	Drift og vedlikehold
Tormod Skilag	Bedre lysforhold i lysløype
Jotunheimen Hundekjørerlag	Vogn til funksjonshemmede
Sel Idrettslag	Korona-støtte
Makerspace Ringeby	Innkjøp av utstyr
Gudbrandsdal hundeklubb	Innkjøp og drift
Sel Samfunnshus	Driftstilskudd
Follebu skiklubb	Skileik-område
Otta håndball	Innkjøp utstyr
Mysusæter og Raphamn løypelag	Driftstilskudd
Follebu speidergruppe	Driftstilskudd
KNA Lillehammer Motorsport	Tilskudd til økt aktivitet
Lillehammer fotballklubb	Innkjøp av materiell
Høvringen sti- og løypelag	Vedlikehold/utbedre løypenett
Kvam idrettslag	Utbedre lysløype
Jotunheimen hundekjørerlag	Støtte til arrangement
Fåberg gospelkor	Støtte til arrangement
Norsk Et Lite Kor	Støtte til arrangement
Sør-Fron Røde Kors Hjelpekorps	Innkjøp av utstyr
Ruste bygda hus	Driftstilskudd
Kvam skolemusikk/Kvam musikkfor.	Innspilling av julemusikk
Fron fotball 2010	Driftstilskudd
Fefor turløyper	Driftstilskudd
Øyer-Tretten skolekorps	Oppstart aspirantkorps
Hundorp Musikklag	Nyttårskonsert
Sør-Fron Idrettslag	Støtte til 3'er-bane
Sel Grendalag	Tilskudd til aktivitet
Ruste idrettslag	Koronastøtte
LFH09 Lillehammer Faaberg håndball	Nytt lydanlegg
Per Gynt teaterlag	Oppsett av komedie
Solvang Otta	Oppgradere teknisk utstyr
Gåå idrettslag	Koronastøtte
Gåå idrettsanlegg avd. Jordalen	Trapperull til hoppanlegg
Rondane og Kvamsfjellet turløypelag	Opparbeide ny løype
Otta musikkforening	Koronastøtte
Otta skolekorps	Koronastøtte
Skåbu Tverrbygda Espedalen IL	Produksjon av reklamefilm
Sør-Fron bondelag	Ryddeaksjon
Stiftelsen Lillehammer museum	Flytte hytte til Maihaugen
Ringeby og Fåvang skytterlag	Tilskudd til ny skyte-hall

SpareBank 1 - alliansen

SpareBank 1-alliansen er et bank- og produksamarbeid der SpareBank 1-bankene i Norge samarbeider gjennom de felleseide selskapene SpareBank 1 Gruppen og SpareBank 1 Utvikling DA.

SpareBank 1-alliansen er Norges nest største finansgruppering målt etter utlånskapital. Per 30.09.2020 hadde grupperingen ca 950 milliarder kroner i utlån.

I 2020 bestod alliansen av 14 selvstendige banker som alle er fullverdige leverandører av finansielle produkter og tjenester til privatpersoner, bedrifter og organisasjoner.

Den 18. mars 2020 inngikk Helgeland Sparebank intensjonsavtale om å bli en SpareBank 1 bank og transaksjonen vil bli gjennomført den 15. mars 2021. Helgeland Sparebank kjøper 3 % i SamSpar-selskapene Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA. Transaksjonen er verdsatt til 150 MNOK. SpareBank 1 Gudbrandsdal vil selge i størrelsesorden 0,3 % av sine aksjer i Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA til en samlet verdi av 14 MNOK. SpareBank 1 Gudbrandsdal vil etter dette ha en eierandel på 6,77 % i Samarbeidende Sparebanker AS og 3,69 % i Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA. Dette gir en indirekte eierandel på 1,32 % i SpareBank 1 Gruppen AS og 0,66 % i SpareBank 1 Utvikling DA.

SpareBank 1 Nordvest og Surnadal Sparebank inngikk fusjonsavtale i 2020. Den sammenslåtte banken får navnet SpareBank 1 Nordmøre og sammenslåing blir gjennomført etter planen i 2. kvartal 2021.

De to SamSpar-bankene SpareBank 1 BV og SpareBank 1 Telemark varslet høsten 2020 om fusjonsforhandlinger og etablering av SpareBank 1 Sørøst-Norge. Etter planen blir fusjonen realisert 1. juni 2021.

Kundene skal oppleve at SpareBank 1-alliansen er den beste på nærhet, lokal forankring og kompetanse. Totalt har alliansen ca. 8.400 medarbeidere, hvorav ca. 2.000 er tilknyttet SpareBank 1 Gruppen og SpareBank 1 Utvikling med datterselskaper.

SpareBank 1 Gruppen og SpareBank 1 Utvikling utgjør

alliansesamarbeidet.

Hensikten med alliansesamarbeidet er å levere attraktive produkter og tjenester med fokus på gode kundeopplevelser for å bidra til SpareBank 1-bankenes konkurransekraft og lønnsomhet, slik at de forblir sterke og selvstendige.

Alliansesamarbeidets visjon er: Attraktiv for kundene og bankene.

SpareBank 1 Utvikling leverer forretningsplattformer og felles forvaltnings- og utviklingstjenester til alliansebankene som kunder, og bidrar til at felles utvikling og felles aktiviteter gir bankene stordrifts- og kompetansefordeler. Selskapet eier og forvalter også alliansens immaterielle rettigheter under det felles merkevarenavnet SpareBank 1.

SpareBank 1 Utvikling utvikler og leverer felles IT/mobilløsninger, merkevare- og markedsføringskonsepter, forretningskonsepter, kompetanse, analyser, prosesser, beste-praksis-løsninger og innkjøp.

Lokal utvikling

Befolkningsutvikling

Befolkningsutviklingen i Norge per Q3 2020 viser en økning på ca. 27.800 personer. Dette tilsvarer en årlig vekst på 0,5 %¹. Befolkningsveksten er noe lavere enn i fjor. Nedgangen i veksten de to siste årene skyldes hovedsakelig redusert nettotilvandring og reduserte fødselsoverskudd. Befolkningen øker mer enn landsgjennomsnitt i Viken, Oslo, Vestfold og Telemark, Rogaland og Trøndelag. Ved utløpet av Q3 2020 bor det 5.385.000 personer i Norge.

Folketallet i Innlandet gikk tilbake med nesten 900 personer ved utløpet av Q3 2020. Kommunene i vårt markedsområde har varierende befolkningsutvikling. Lillehammer og Ringebru har befolkningsvekst, mens de øvrige kommunene har tilbakegang. Endringene er små, men indikerer en lite heldig utvikling.

Kommune	Folketall								Endring fra i fjor	
	31.12.14	31.12.15	31.12.16	31.12.17	31.12.18	31.12.19	30.09.20			
Lillehammer	27.028	27.476	27.781	27.938	28.023	28.345	28.432	87	0,3 %	
Nord-Fron	5.765	5.741	5.723	5.728	5.742	5.723	5.714	-9	-0,2 %	
Sel	5.974	5.935	5.916	5.872	5.789	5.739	5.608	-131	-2,3 %	
Sør-Fron	3.191	3.154	3.163	3.146	3.127	3.119	3.082	-37	-1,2 %	
Ringebu	4.495	4.464	4.502	4.454	4.425	4.392	4.393	1	0,0 %	
Øyer	5.090	5.072	5.082	5.130	5.119	5.100	5.080	-20	-0,4 %	
Gausdal	6.237	6.227	6.204	6.148	6.112	6.106	6.038	-68	-1,1 %	
Sum	57.780	58.067	58.371	58.416	58.337	58.524	58.347	-177	-0,3 %	

¹ Årlig vekst er beregnet fra tredje kvartal i 2019 til tredje kvartal i 2020

Konkurser

I 2020 er det registrert i alt 4.101 konkurser i Konkursregisteret. Det er en nedgang på 912 konkurser sammenlignet med 2019. Størst nedgang finner vi innenfor varehandel (246) og bygg og anlegg (356). Flest konkurser på landsbasis er det fortsatt innen bygg og anlegg (1.057).

I vårt markedsområde er det registrert 27 konkurser i 2020, noe som er 18 færre enn i 2019. 96% er foretakskonkurser. Øvrige konkurser er konkurs i enkeltpersonforetak og personlig konkurser.

Nyetableringer

Det var i alt 606.642 (590.810) bedrifter i Norge pr. 1. januar 2021. Dette er en økning på 15.832 fra året før. 67 % av disse virksomhetene har ingen ansatte.

I Innlandet er det registrert i alt 46.853 (46.127) bedrifter, hvorav 19.402 (18.679) er privateide bedrifter med et forretningsmessig formål. I 2020 ble det registrert i alt 3.920 (3.742) nye selskaper i Innlandet. Mange av disse bedriftene er enkeltmannsforetak og eller selskaper uten ansatte. I vårt markedsområde er det i alt 7.694(4.684) registrerte virksomheter

NHOs Kommune-NM rangerer kommunene etter attraktivitet og lokal vekstkraft basert på forhold ved næringsliv, arbeidsmarked, demografi, kompetanse og kommunal økonomi. Rangeringen for 2020 bygger i stor grad på tallgrunnlag fra 2019.

Sola rangeres høyest av kommunene, før Bærum, Oslo og Austevoll. Kommuner i Østlandsområdet med Oslo og Viken, og byområdene langs hele kysten (Kristiansand, Stavanger, Bergen, Ålesund, Molde, Bodø og Tromsø) er generelt blant de høyest rangerte. I tillegg kommer reiselivskommuner i indre Nordfjord og indre Sogn og kommuner i tilknytning

til vintersportområder på Østlandet, samt bykommunene Hamar, Lillehammer og Gjøvik og enkelte kommuner der kraftproduksjon og reiseliv er spesielt viktig. Hovedtyngden av de lavest rangerte kommunene finner vi i Nord-Norge og innlandskommuner på Østlandet.

I rangeringen av de nye geografiske fylkene kommer Oslo best ut både samlet sett og på fire av de fem områdene. Tendensen er at fylkene med de største byene og tettest befolkede kommunene er rangert høyest.

Dvs. at det sentrale Østlandsområdet med Oslo og Viken, Rogaland med Stavanger/Sandnes, Trøndelag med Trondheim og Vestlandet med Bergen er rangert høyest. Nordland, Troms og Finnmark og Innlandet rangeres lavest etter NHOs indikatorer.

Kommunene rangeres i fem kategorier henholdsvis best, nest best, middels, nest dårligst og dårligst.

I vårt markedsområde plasserer kommunene seg slik:

Kommune	Plassering	Kategori
Lillehammer	40	Best
Øyer	131	Nest best
Gausdal	151	Middels
Ringebu	169	Middels
Nord-Fron	201	Middels
Sør-Fron	233	Nest dårligst
Sel	255	Nest dårligst

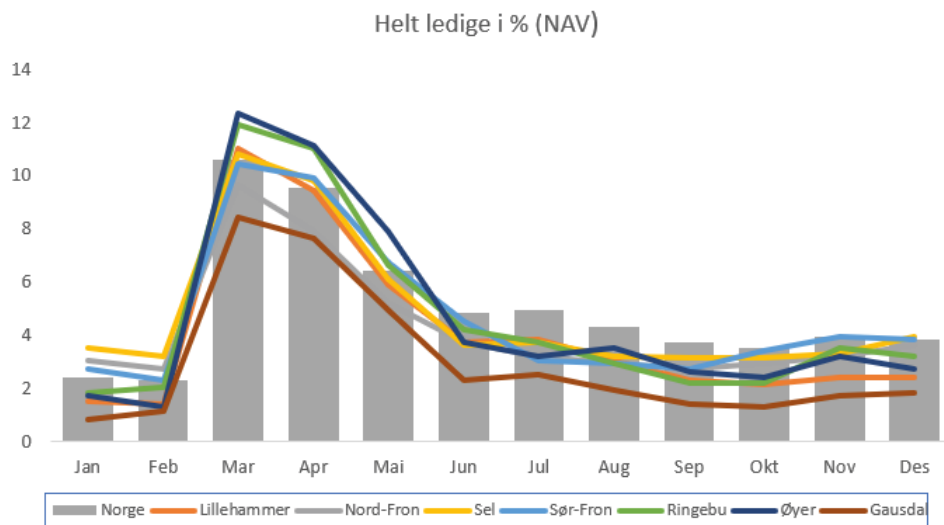
I Innlandet rangeres de store bykommunene høyt, spesielt Hamar (31), Lillehammer (40), og Gjøvik (83). Samlet sett er resultatene fra årets Nærings-NM svakt negativt for Innlandskommunene sammenlignet med i fjor. Lillehammer forbedrer posisjonen sin på indikatoren arbeidsmarkedet. For de øvrige kommunene er fellestrekket en positiv utvikling i demografi og næringsliv.

Syssetling

2020 har vært et år med unormalt store bevegelser i arbeidslidighet som følge av pandemien som rammet oss i mars. Arbeidslidigheten i mars økte dramatisk i løpet av få dager til nivåer vi ikke har sett på mange tiår. Også i vårt område økte

ledigheten raskt til over 10 %. Nedgangen begynte allerede i april og stabiliserte seg på sommeren på mellom 2-4 %. En ny smitteøkning med påfølgende delvis nedstenging på slutten av året bidro til en svak økning i arbeidslidigheten. Generelt sett er ledigheten i vårt markedsområde litt lavere enn snittet for landet.

Ved utgangen av 2020 var det registrert totalt 106.941 (60.736) helt ledige personer i Norge som er nær en doubling siden forrige årsskifte. I Innlandet var det 5.408 personer registrert som helt ledige.

I vårt markedsområde har alle kommuner en økning i andelen helt arbeidsledige siden forrige årsskifte.

Kommune	2016	2017	2018	2019	2020	Endring	I % *
Lillehammer	181	188	198	188	365	177	2,4 %
Gausdal	40	38	27	28	60	32	1,8 %
Øyer	41	48	45	39	74	35	2,7 %
Ringebu	35	22	37	36	73	37	3,2 %
Sør-Fron	31	30	24	38	61	23	3,8 %
Nord-Fron	76	64	80	63	102	39	3,6 %
Sel	94	88	87	84	110	26	3,9 %
Total	498	478	498	476	845	369	

*Arbeidsledige i prosent av arbeidsstyrken. Helt ledige omfatter alle som søker inntektsgivende arbeid ved NAV samt har vært uten inntektsgivende arbeid de siste to ukene og er tilgjengelig for det arbeid som søkes

Bygg og anlegg

Det har vært etterlyst større statlige utbyggingsprosjekt som del av virkemidlene ifm. Covid 19, men de lar foreløpig vente på seg. I løpet av Corona-perioden har oppdragsmengden falt for bygg og anlegg. Mot slutten av 2020 har GD satt fokus på flere lokale aktører i bransjen der ordrebøkene er lave og aktiviteten fallende. Utbygging av E6-parsellen Moelv – Øyer er det neste store prosjektet i vår region og skal ifølge Nye Veier AS være ferdig innen utgangen av 2025. Parsellen på 43 kilometer skal delvis bygges ny eller utbedre eksisterende og det er planlagt firefelts motorvei for hele strekningen. Prosjektet er kostnadsberegnet til ca. 11 milliarder kroner og når veien er ferdig skal det være mulig å kjøre mellom de store Mjøsbyene på ca. 30 minutter (kilde: nyeveier.no).

Delparsellen Storhove – Øyer vil igangsettes snarlig. Nylig kunne vi lese i GD at Erling Rolstad AS hadde fått tildelt første kontrakt på bl.a. å rive hus, hogge skog mm. Det refereres at hovedentreprenør for strekningen skal velges før sommeren 2021.

Det var stor byggeaktivitet av nye leilighetsprosjekter også i 2020 og det planlegges stadig nye. Særlig gjelder dette i Lillehammer og sørdalen. Det har vært mindre aktivitet på nye næringsbygg i 2020 i vårt område. I Lillehammer er det flere som har etterlyst muligheter for næringstomter. Foreløpig er dette en utfordring som kommunene forsøker å finne tilfredsstillende løsninger på.

Vårt markedsområde har et betydelig antall fritidsboliger både tilknyttet store destinasjoner og mer frittliggende enheter. Med Covid 19 har også vårt område opplevd økende interesse for egen fritidsbolig. Aktiviteten i 2020 har vært stor både hva gjelder omsatte enheter og omsetning samt oppføring av nye fritidsboliger. Prognosesenteret har i en fersk undersøkelse kartlagt at hele 173.000 nordmenn har planer om å realisere hyttedømmen i løpet av de tre neste årene. Det vil fortsatt skape stor aktivitet for lokale entreprenører som melder om fulle ordrebøker og til dels betydelig ventetid for igangsetting av nysolgte enheter.

Reiseliv

Reiselivsbransjen er en av de mest omtalte bransjene i 2020 der pandemien har gitt størst direkte og indirekte negative konsekvenser. I vår region har reiselivsbransjen lange og stolte tradisjoner. Med periodevis restriksjoner og nedstengninger

av landegrensene har omfanget av utenlandske turister vært betydelig redusert siden pandemiens utbrudd. Den beste perioden ble sommersesongen med mange nordmenn som ferierte i eget land. Bransjen har derfor måttet ta nødvendige grep som permitteringer, samt søkt kompensasjonsordningen og statsgaranterte likviditetslån.

På landsbasis viser hotellovernattinger nedgang på 41,2 % i 2020 mot foregående år. Med tidvis nedstengte landegrenser er nedgangen markant for overnattinger av utenlandske turister som er på hele 71,3%. Tilsvarende nedgang for norske turister i samme periode var på 16,6 %. For Innlandet er trenden den samme som på landsbasis der overnatting av utlendinger er ned 62,3 % og nordmenn 8,4 %. I sommersesongen var nedgangen i Innlandet 18,3 %. Overnattinger av nordmenn økte mot fjoråret med 7,5 %, mens nedgangen fra utlendinger var dramatisk med 85 % (kilde: Statistikknett.no).

Tettheten av fritidsboliger i vårt markedsområde bidrar sterkt til at folketettheten i store deler av året er langt høyere enn antall fastboende. Deltidsinnbyggen blir en stadig viktigere bidragsyter på mange områder, både rent økonomisk, men også for å opprettholde aktivitet i by og bygd. Fritidsundersøkelsen i Midt-Gudbrandsdal (vinteren 2019) viser at fritidseiendommer i området i snitt brukes 77 døgn pr. år og er stigende. Hele 30 % svarte at de har et ønske om å flytte til hytta. Disse tallene underbygger med tydelighet hvilke spennende muligheter vi har til tross for svake veksttall og begrenset nyetablering.

Landbruk og skogbruk

Melkeproduksjon er viktig for å opprettholde bosetning i mange lokalsamfunn. Løsdriftskrav for eksisterende bås fjøs trer i kraft fra 2034, hvor ca. 55 % av nåværende melkeproduksjon foregår i løsdriftsfjøs og ca. 35% av landets totale besetning står i bås fjøs. I vårt område har det vært noe ombygging fra bås til løsdrift i mindre besetninger, noe vi ser som positivt for opprettholdelse av produksjon på lengre sikt. Det er viktig at flere bygger om fjøs og tilpasser seg nye krav for å hindre lokal produksjonsnedleggelse, salg og bortleie av melkekvoter. For at ombygging skal kunne realiseres vil Innovasjon Norge være en viktig faktor i samarbeid med lokalbanken.

Fjoråret startet med bekymring for overproduksjon av melk, men endte med at forhåndstall måtte økes for å dekke etterspørselen. Covid-19 har medvirket til mindre import av kjøtt og overskuddslagrene er betydelig reduserte, nå kun noe overskudd av egg. Det blir nå slutt på reguleringseksport av

svinekjøtt, som i 2020 utgjorde 1159 tonn.

I skognæringen ble det avvirket 816.000m³ og er en reduksjon på 7,3 % sammenliknet med 2019. Tømmerprisen i desember 2020 var kr. 372,- mot kr. 409,- i 2019, og dette har redusert muligheten for avsetning av massevirke til akseptable priser.

Med bakgrunn i landbrukets vedtatte klimaplan må næringen bli mer bærekraftig på lang sikt og sørge for redusert klimagassutslipp. Klimaomstilling vil føre til videre fokus på fornybar energi og bruk av norske råvarer i føret

Industri

Det har vært stort fokus på Nortura sitt produksjonsanlegg på Otta gjennom hele

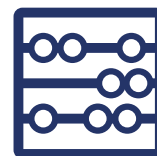
2020. Anlegget er nå fullt nedlagt i sin opprinnelige form. Det er startet ny virksomhet i anlegget med produksjon av frysetørret turmat i selskapet Rondane produksjon.

Det store engasjementet med «Kua mi får dere aldri» har vært jobbet videre med gjennom 2020. Sel og Vågå har besluttet at de bidrar med egenkapital for å finansiere bygg til nytt slakteri og Sel kommune vil også bidra med tomt på Sandbumoen sør for Otta. For slakteridelen så jobber fortsatt lokale initiativtagere sammen med de private kjøttprodusentene Fatland AS og Jæder AS med planer for slakte- og skjærelinje i nye lokaler. Det er skissert investeringer på 300 MNOK for bygg/drift og potensiale for 50-80 arbeidsplasser.

Vi ser at tidligere industrilokaler ikke erstattes med ny industri, men konverteres til leilighetsprosjekter, bl.a. på Lillehammer.

Johannes Bjørge - landbruksrådgiver

Regnskapet for 2020

Vesentlige regnskapsendringer i 2020

01.01.2020 endret SpareBank 1 Gudbrandsdal regnskapsprinsipper fra NGAAP til IFRS etter forskriften. De største regnskapsendringene kom gjennom standarden IFRS 9 finansielle instrumenter og ny modell for tapsavsetninger. Banken presenterte ny åpningsbalanse 01.01.2020 basert på de nye regnskapsprinsippene og effektene ble ført mot egenkapitalen.

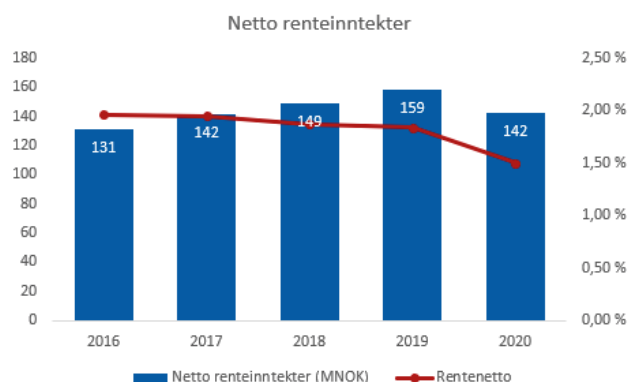
De største regnskapsmessige endringene inkluderer virkelig verddivurdering av finansielle instrumenter, ny modell for beregning av tapsavsetninger og at eierandeler i felleskontrollert virksomhet føres etter EK-metoden.

Det henvises til oversikt over endringer i egenkapital og note 2 for ytterligere informasjon og overgangseffekter.

Inntektsutviklingen

De samlede inntektene i 2020 ble på 260,3 MNOK og er 47,4 MNOK lavere enn i 2019. Reduksjonen i inntekter skyldes i all hovedsak redusert netto renteinntekter som følge av rentenedsettelsene i første halvår av 2020. I tillegg har banken en betydelig negativ verdiendring på de finansielle eiendelene som blant annet skyldes overgangen til IFRS i 2020.

Inntektene fra kjernevirksomheten er redusert, og netto renteinntekter er 16,4 MNOK lavere enn fjoråret. Dette skyldes redusert rentemargin, som delvis blir motvirket av økte utlånsvolum og reduksjon i rentekostnader på ekstern låneportefølje.

Netto provisjonsinntekter økte med 9,8 MNOK i 2020 sammenlignet med 2019. Dette skyldes i all hovedsak økte inntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt AS (6,7 MNOK) og provisjon fra forsikringstjenester (2,0 MNOK). Øvrige provisjonsinntekter økte med til sammen 0,5 MNOK. I tillegg ble provisjonskost-

nadene redusert med 0,6 MNOK i 2020 sammenlignet med 2019.

Utbytte og andre verdipapirer med variabel avkastning ble på 48,3 MNOK i 2020. Sett i forhold til 2019 er dette en reduksjon på 5,2 MNOK. Utbyttet for 2019 var høyt grunnet et ekstraordinært utbytte fra Samarbeidende Sparebanker AS på 23,4 MNOK. Utbyttet for 2020 inkluderer 37,7 MNOK i resultatandel fra Samarbeidende Sparebanker AS.

Netto verdiendring og gevinst/tap på bankens verdipapirer ga et negativt resultat på 5,0 MNOK. Dette er 35,1 MNOK lavere enn i 2019. Dette skyldes i all hovedsak at netto verdi på fastrenteutlån og rentesikringer i 2020 er negativ med 8,2 MNOK. I tillegg realiserte banken eiendelene i henholdsvis Sparebank 1 Bankinvest AS og Sparebank 1 Næringskreditt AS i 2019. Dette ga en gevinst på 26,4 MNOK.

Andre driftsinntekter er 0,5 MNOK lavere i 2020 enn i 2019.

Inntektene fra den underliggende bankdriften ble redusert med 7,1 MNOK sammenlignet med 2019.

Kostnadsutviklingen

De samlede driftskostnadene før tap økte i 2020 med 1,9 MNOK sammenlignet med 2019.

Lønn, pensjon og sosiale kostnader økte i 2020 med 1,9 MNOK, mens andre driftskostnader og avskrivninger ligger på samme nivå som fjoråret.

- Økningen i lønn og sosiale kostnader utgjorde til sammen 1,2 MNOK. Økningen fordeler seg mellom den generelle lønnsendringen i forbindelse med lønnsoppgjøret og noe økt årsverksbruk.
- Pensjonskostnaden for 2020 er på 4,8 MNOK, en økning på 0,4 MNOK sammenlignet med 2019. Veksten i pensjonskostnadene er hovedsakelig relatert til flere årsverk.

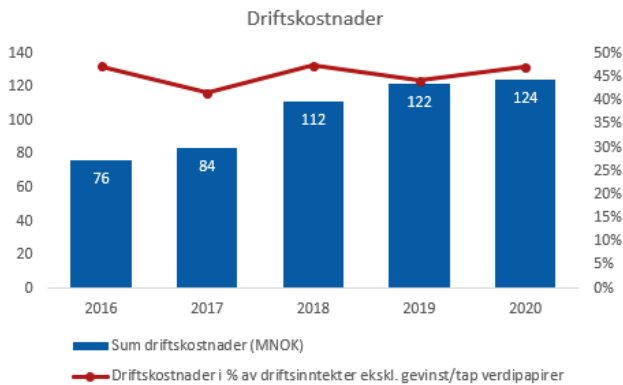
Driftskostnadene i 2020 ekskl. lønn og tap er på samme nivå som fjoråret.

- Kostnadene på fellesarenaen er redusert med i 0,8 MNOK. Reduksjonen skyldes i hovedsak reduksjon i aktiviteter og ambisjoner som følge av koronautbruddet. Utviklingen er i henhold til det reviderte budsjettet fra alliansen for 2020.
- Kostnader til honorarer øker med 2,6 MNOK i 2020. Dette skyldes i hovedsak økte kostnader til fellesressurser og

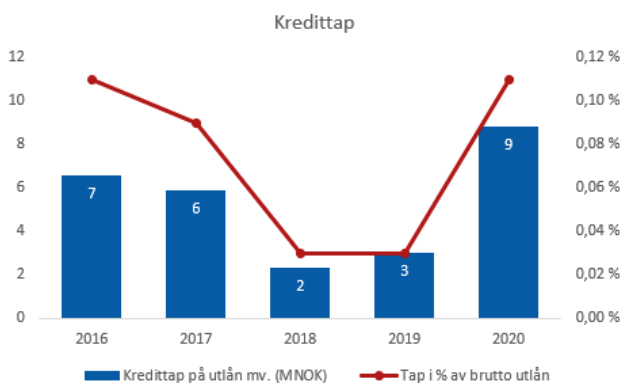
økte kostnader til eksterne tjenester.

- Kostnader til IT øker med 0,4 MNOK i 2020, hovedsakelig grunnet økte kostnader til systemleverandør.
- Markedskostnadene økte med 0,1 MNOK i 2020, og speiler bankens samfunnsengasjement.
- Andre driftskostnader er redusert med 2,2 MNOK. Se note 11 for ytterligere spesifikasjon.

Avskrivningene i 2020 er på samme nivå som i 2019.

Tap på utlån ble i 2020 kostnadsført med i alt 8,8 MNOK. Sammenlignet med 2019 er dette en økning på 5,8 MNOK. Innføringen av ny tapsmodell etter IFRS 9 forventes å medføre noe økt volatilitet i tapsavsetningene. 4,6 MNOK av tapsavsetningene i 2020 kan knyttes til overgangseffekter til IFRS. Banken har intensivert overvåkingen av utlånsporteføljen etter utbruddet av Covid-19. Dette har medført tilleggsavsetninger på 2,7 MNOK. Metode og effekter er omtalt ytterligere i note 41.

Skattekostnaden (note 12) for banken ble i 2020 20,0 MNOK, noe som er 7,8 MNOK lavere enn i 2019. Dette gir en effektiv skattesats på 15,8 % for 2020. Skattesatsen for 2020 er uendret sammenlignet med 2019. Avsetninger knyttet til finansskatten er bokført som en avgift under personalkostnader. Betalbar skatt utgjør 23,0 MNOK.

Eksklusiv gevinst/tap på verdipapir og tap på utlån er cost/income økt fra 44,1 % i 2019 til 47,1 % i 2020. Relativt til gjennomsnittlig forvaltningskapital er kostnadsprosenten redusert fra 1,44 % til 1,34 %.

Resultatutviklingen

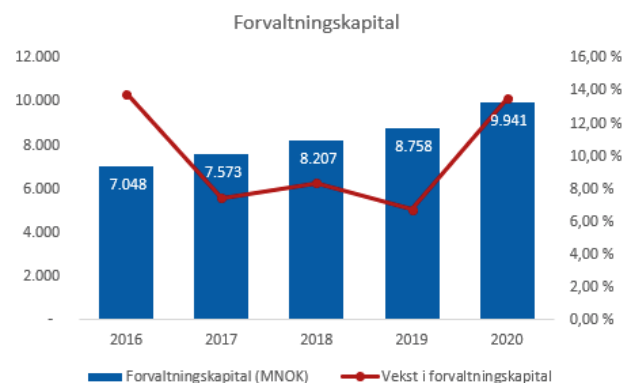
Bankens resultat i 2020 er på 106,8 MNOK, noe som er 47,6 MNOK lavere enn for 2019.

Bankens resultat i 2019 var det beste gjennom tidene målt i nominelle kroner. Resultatet for 2020 er preget av tre rentekutt og en meget presset og synkende rentemargin. Til tross for dette opplevde banken en enorm innskudds- og utlånsvekst og resultatet er vesentlig bedre enn først antatt gitt Covid-19 og innvirkninger på norsk økonomi.

Den underliggende bankdriften etter tap korrigert for utbytte, gevinster og tap på verdipapirer er 14,8 MNOK lavere enn fjoråret og skyldes i stor grad lavere driftsinntekter og økte tapkostnader.

Balanseutviklingen

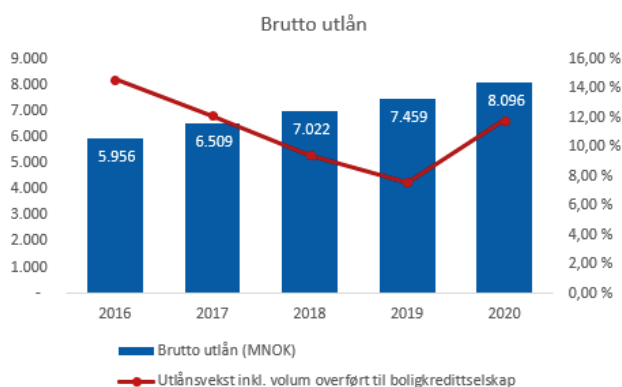
Bankens forvaltningskapital økte i 2020 fra 8.758 MNOK til 9.941 MNOK. Dette utgjør en vekst på 13,5 % mot 6,7 % i 2019. Dette er vekst eksklusiv utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt. Hensyntar vi vekst inklusive SpareBank 1 Boligkreditt er bankens forretningskapital økt fra 11.276 MNOK i 2019 til 12.999 MNOK i 2020. Dette gir en vekst på 15,3 %.

Utlån

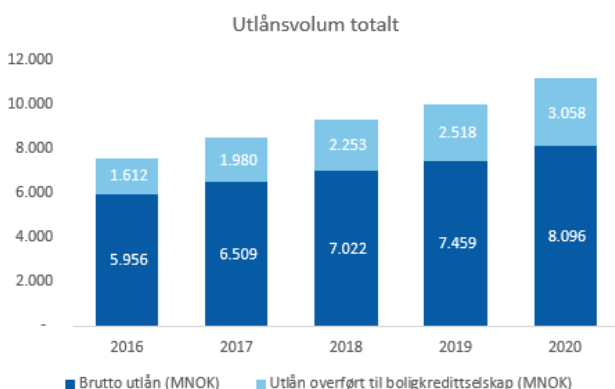
Brutto økte utlånene inklusive SpareBank 1 Boligkreditt med 1.177 MNOK eller 11,8 % i 2020. I 2019 var utlånsveksten 702 MNOK (7,6 %). Budsjettetert utlånsvekst for 2020 var på 900 MNOK eller 9,0 %.

Personmarkedet økte sine utlån inklusive SpareBank 1 Bolig-

kreditt med til sammen 892 MNOK (12,1 %), mens bedrifts-markedet økte sine utlån med 285 MNOK (11,0 %).

Av samlede utlån utgjør nå lån til personmarkedet 8.515 MNOK og utlån til næringslivet 2.639 MNOK. Inklusiv i disse tallene er det netto overført 540,8 MNOK til SpareBank 1 Boligkreditt i 2020, slik at samlet volum i SpareBank Boligkreditt nå er 3.058 MNOK.

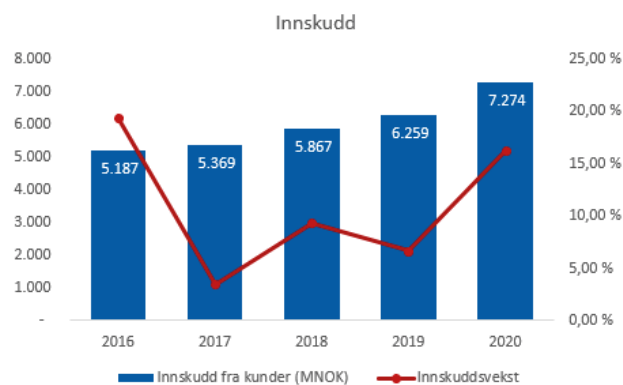

Samlet gjeldsvekst nasjonalt ble redusert til 4,8 % i 2020, ned fra 5,1 % i 2019. Detaljene viser at svakere gjeldsvekst blant husholdninger og ikke-finansielle foretak bidro til lavere hovedindikator. Norske husholdningers gjeldsvekst ble redusert med 0,1 % til 4,9 % i 2020. Veksten har avtatt over en lengre periode, og er nå på det laveste nivået siden 1996. Tolv månedersveksten for ikke-finansielle foretak var 3,7 % i 2020, ned fra 4,9 % i 2019. I vårt markedsområde er det

sannsynlig at gjeldsveksten er noe svakere enn den nasjonale gjeldsveksten. Vår utlånsvekst er større enn den nasjonale gjeldsveksten. Dette indikerer at banken også i 2020 øker sine markedsandeler.

Innskudd

Ved utgangen av året var størrelsen på innskuddene fra bankens kunder 7.273,9 MNOK mot 6.259,5 MNOK året før. Dette er en vekst på 1.014 MNOK eller 16,2 % mot 6,7 % året før. Budsjettetert innskuddsvekst var 8,0 %. Innskuddsdekningen er økt fra 84 % per 31.12.2019 til 90 % per 31.12.2020.

Risikovurdering av balansen

Kredittrisiko

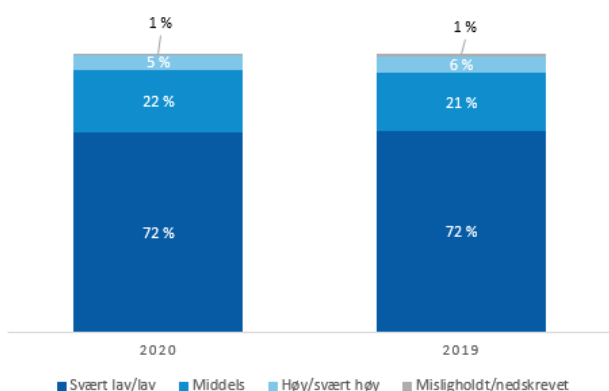
Kredittrisiko er den desidert største risikofaktoren knyttet til den virksomhet banken driver.

Banken har siden 2008 gått i retning av en stadig større andel utlån til personmarkedet. Dette er i tråd med bankens strategiplan. Pr. 31.12.2020 er fordelingen av utlån til person- og bedriftsmarkedet 74%/26% inklusiv eksponeringen mot Boligkreditt. Dette er godt innenfor målet i strategiplanen. Banken har per 31.12.2020 ingen engasjement i henhold til Finanstilsynets retningslinjer om store engasjement. Bankens interne målsetting er at summen av store engasjement ikke skal utgjøre mer enn 80 % av ansvarlig kapital.

Porteføljesystemet (Porto) måler utviklingen av kredittrisikoen i bankens portefølje, jmf. note 15. Utviklingen i kredittrisiko de siste årene viser en betydelig forbedring. Andel utlånsvolum i de tre beste risikoklassene utgjør ved utgangen av 2020 94 % som er det samme nivået som i 2019. Dermed blir andelen for de tre dårligste risikoklassene 6 %.

Styrets vurdering er at kredittrisikoen ligger godt innenfor bankens evne til å bære tap basert på opparbeidet egenkapital.

Risikoklassifisering av utlån, garantier og kreditter

Mislighold, tap på utlån og garantier

Fra 01.01.2020 er IFRS 9 for måling av tap tatt i bruk. Tapsavsetninger er økt fra 30,7 MNOK i 2019 til 36,7 MNOK i 2020. De økte tapsavsetningene skyldes i stor grad overgangen til IFRS og økte avsetninger som følge av forventede konsekvenser av pandemien.

Tapsavsetninger til personmarkedet utgjør 9,8 MNOK,

bedriftsmarkedet utgjør 26,9 MNOK mens 1,5 MNOK relaterer seg til ubenyttet kreditter, garantier og lånetilsagn. Det henvises til note 2 og 17 for ytterligere informasjon.

Tapsavsetninger fordeles i Trinn 1-3. Trinn 3 avsetninger kan sammenlignes med de tidligere spesifiserte tapsavsetninger. Gruppevis avsetninger er erstattet med tapsavsetninger i trinn 1 og trinn 2.

I forbindelse med Covid-19 pandemien og de forventede negative økonomiske konsekvenser for bankens kunder er engasjement innen særlig utsatte bransjer flyttet fra trinn 1 til trinn 2 i tapsmodellen. Dette øker bankens avsetning ved utgangen av året. Se note 41 for flere detaljer.

Banken har tett oppfølging av engasjementer i risikoklasse 3J og 3K i nedskrivningsmodellen etter IFRS 9. For nærmere beskrivelse se note 2.

Misligholdte engasjement utgjør pr. 31.12.2020 30,8 MNOK. Pr. 31.12.2019 var misligholdte engasjement på 33,1 MNOK. Dette utgjør en reduksjon i forhold til brutto utlån fra 0,44 % til 0,38 %.

Banken har kvartalsvis gjennomgått misligholdte, tapsutsatte og større engasjement både på person- og bedriftsmarked med henblikk på å avdekke tap i porteføljen. Det har vært ført løpende avsetninger for slike tap.

Samlede tapsavsetninger utgjør nå 0,38 % av brutto utlån, noe lavere enn i 2019 (0,41%). Gjennomsnittet for norske sparebanker av sammenlignbar størrelse var pr. 30.09.2020 0,65 %.

Tap på utlån er bokført med 8,8 MNOK mot 3,0 MNOK i 2019. Det utgjør 0,11 % av brutto utlånsvolum pr. 31.12.2020 (0,03 % pr. 31.12.2019). Gjennomsnittet for norske sparebanker av sammenlignbar størrelse var pr. 30.09.2020 0,21 %.

Tapsgraden i banken har de siste fem årene vært i intervallet 0,03 % til 0,11 % av brutto utlån. Banken har historisk hatt en noe høyere tapsgrad enn sammenlignbare banker. Tapsgraden har hatt en fallende tendens de siste årene og er nå klart lavere enn gjennomsnittet for sammenlignbare banker. Dette har klar sammenheng med bedre porteføljekvalitet og lavere mislighold.

Pandemien påvirker bankens største næringer på ulike måter. Landbruksnæringen har opplevd større etterspørsel etter lokale matvarer både på grunn av periodevis stengte grenser, men også et større fokus på bærekraftig produksjon. Reiselivsbransjen har vært gjennom en omstilling de siste årene som fortsatt preger næringen. Pandemien har medført til dels

store negative effekter gjennom fravær av utenlandske turister, bortfall av kurs- og konferanser og tidvis strenge reisestriksjoner.

Misligholdet i banken viser en stabil, men svakt stigende utvikling i 2020. Misligholdet mellom 3-6 måneder utgjør 28 % av samlet mislighold. Vi følger utviklingen i misligholdet tett. Med bakgrunn i den høye gjeldsgraden for norske husholdninger og høy eksponering i forbrukslånsmarkedet, kan en negativ utvikling i husholdningenes økonomi medføre en vekst i misligholdte lån. Misligholdet eldre enn 9 måneder utgjør 60 % av samlet misligholdsvolum. Dette er engasjementet der arbeidet med realisasjon av sikkerhetene tar lang tid.

Den pågående pandemien vil ved siden av de helsemessige konsekvensene også ha en sterk negativ innvirkning på nasjonal og internasjonal økonomi. Med stadig nye mutasjonsvarianter av viruset, usikkerhet rundt tempoet for utrulling av vaksiner og dens varighet kan det ta tid før vi er tilbake til normale nivåer. Banken har hatt en synlig negativ resultateffekt av økte tapsavsetninger og mislighold for 2020, og forventer at dette fortsatt vil ha innvirkning det kommende året.

Styret vurderer at de foretatte avsetninger er tilstrekkelige.

Overtatte eiendeler

Banken har i forbindelse med engasjementssikringsarbeid overtatt eiendeler til en verdi av 10,6 MNOK. Samme tid i fjor var tilsvarende eksponering på 11,4 MNOK, jmf. note 18. Det forventes at overtatte eiendeler vil bli redusert ytterligere i løpet av 2021.

Markedsrisiko verdipapirer

Obligasjonsbeholdningen er økt fra 139 MNOK til 150 MNOK gjennom året. Økningen skyldes hovedsakelig at obligasjonene som gikk ut av porteføljen i løpet av året ble reinvestert med større beløp.

Beholdningen av aksjer, andeler og egenkapitalbevis er økt fra 501 MNOK i 2019 til 616 MNOK i 2020. I all hovedsak skyldes dette økt eksponering i rentefond. Våre anleggsaksjer er i all hovedsak strategiske aksjeposter i selskaper innenfor SpareBank 1 Alliansen.

Resultatandel fra investeringer i felleskontrollert virksomhet kommer fra investeringer i Samarbeidende SpareBanker AS. Bankens eierandel i SpareBank 1 Gruppen AS utgjør indirekte 1,38 % ved årsskiftet.

Utbytte fra investeringer i aksjer, andeler og egenkapitalbevis utgjør i alt 8,9 MNOK, og kommer fra investeringer i SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS, SB1 Regnskapshuset SMN AS, Sparebank 1 Boligkreditt og Visa Norge AS.

Netto avkastning på investeringer i datterselskaper utgjør i alt 2,1 MNOK, og kommer fra investeringen i Eiendomsmegler 1 Lillehammer Gudbrandsdal AS.

Renterisikoen ved innlån og plasseringer er holdt på et lavt nivå ved at posisjonene i hovedsak er korte renter (3 måneders NIBOR).

Volumet av fastrentelån er redusert fra 798 MNOK i 2019 til 764 MNOK i 2020.

Fastrentelån fordelt på restløpetid	2020	2019
0 - 3 mnd	36.552.513	20.083.017
3 - 12 mnd	119.260.069	50.630.454
12 - 36 mnd	383.257.051	351.271.493
36 - 60 mnd	113.235.810	254.429.419
over 60 mnd	112.083.238	122.050.890
SUM	764.388.681	798.465.272

Dette volumet er rentesikret med rentebytteavtaler på til sammen 725 MNOK, jmf. note 21.

Likviditetsrisiko

Det er i de senere år lagt vekt på å redusere likviditetsrisikoen i banken. Dette særlig ved at låneforfall og motparter ved innlån er spredt og at kredittlinjer er etablert hos flere aktører.

Pengemarkedet og kredittmarkedene både nasjonalt og internasjonalt er preget av usikkerhet knyttet til høy statsgjeld både i Eurosonen og USA. Likviditeten i markedene er imidlertid god. På den andre siden medfører de nye "Bail-in" reglene at investorene har fått en dårligere posisjon i forhold til dekningsrekkefølgen ved en eventuell konkurs. Refinansieringsrisikoen vurderes derfor som uendret og som lav i en kort horisont og som moderat i et lengre perspektiv. Ved pandemiens utbrudd og de påfølgende månedene opplevde vi at kredittmarkedet ikke fungerte hensiktsmessig, men med gradvis normalisering fra midt på sommeren. Dersom vi får alvorlige tilbakeslag i bekjempelsen av pandemien gjennom 2021 kan det oppstå grader av forverring i kredittmarkedet.

Likviditetsstyringen tar utgangspunkt i bankens likviditetsstrategi vedtatt i styret. Strategien gjennomgås årlig av styret, og skal sikre bankens evne til å håndtere kritiske

situasjoner.

En finansieringskilde som reduserer refinansieringsrisikoen er overføring av utlån til SpareBank 1 Boligkreditt AS, som er direkte eid av alliansebankene. Økningen i overføringer til SpareBank 1 Boligkreditt er på 540,8 MNOK. I sum har banken overført 3.058 MNOK.

Balanseveksten i 2020 er på 1.182 MNOK. Finansieringsbehovet er primært drevet av utlånsveksten, som har vært på i alt 637 MNOK. De viktigste finansieringskildene har vært innskuddsveksten på 1.014 MNOK og netto resultattilførsel for 2020 på 111 MNOK.

Det er inngått en samarbeidsavtale i SpareBank 1 Alliansen som forplikter de enkelte bankene til å bistå øvrige banker i alliansen ved eventuelle finansieringsproblemer. I 2020 har denne avtalen ikke medført eksponering.

Vårt refinansieringsbehov i 2021 er på i alt 188 MNOK, jfr. note 33. Vi forventer at bankenes finansieringskostnader i obligasjonsmarkedet i et 3-5 års perspektiv, vil ligge på 40 - 100 basispunkter over 3 mnd. Nibor, avhengig av løpetid på obligasjonene. Prisen på ansvarlig lån vil trolig ligge i intervallet 120

- 200 basispunkter over 3 mnd. Nibor.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er definert som "risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser".

Med bakgrunn i de nye kapitalkravsreglene er det utviklet en modell som er bankens verktøy for å kartlegge og vurdere bankens risiki.

Beregningsgrunnlaget for minstekravet til kapitaldekning er 15 % av gjennomsnittlig inntekt de tre siste årene multiplisert med 12,5.

Kapitalforskriften § 42-1 inneholder nærmere bestemmelser om hvilke poster som inngår i inntektsbegrepet.

Styrets vurdering er at bankens operasjonelle risiko er innenfor akseptable rammer.

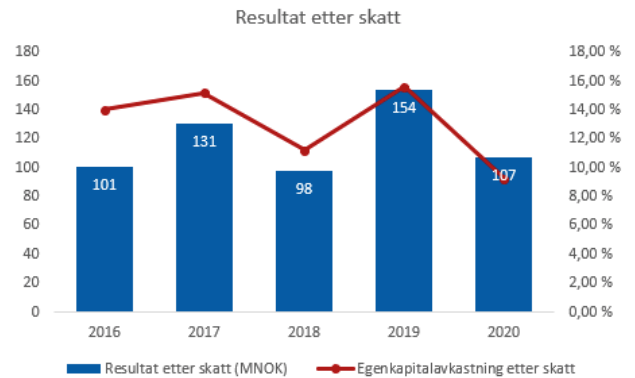

Ragnhild Wiker - finansrådgiver

Driftsresultatet

Resultatet etter skatt er på 106,8 MNOK. Dette utgjør 1,12 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Egenkapitalavkastningen etter skatt ble på 9,3 %.

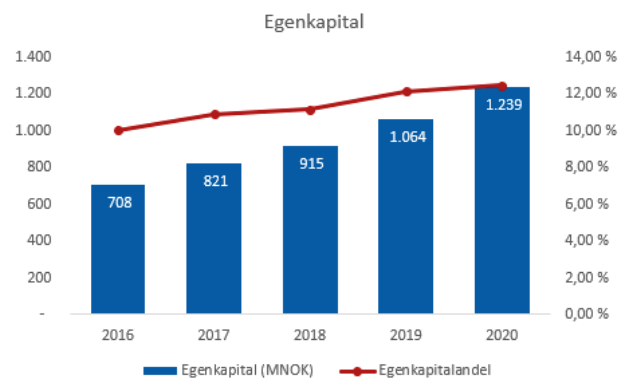

Disponering av resultat

Styret bekrefter at forutsetningene for fortsatt drift er lagt til grunn i utarbeidelsen av årsregnskapet. Disponering av resultatet blir vedtatt av generalforsamlingen for påfølgende regnskapsår.

Årets resultat blir i sin helhet tillagt Sparebankens fond og egenkapitalen blir ved årets slutt etter dette 1.238,6 MNOK mot 1.063,8 MNOK i fjor. For øvrige kommentarer til årets endring i Sparebankens fond, se endringer i egenkapital etter resultat- og balanseoppstilling.

Kapitaldekningen er beregnet i hht. EU's kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak CRD IV/CRR, jmf. note 36.

Oppsummering

Banken fortsetter å oppleve positiv kundetilstrømning og vekst. I løpet av de siste ti årene er bankens forretningskapital økt fra 3,9 MRD til 13,0 MRD, og egenkapitalen har i samme periode økt fra 422 MNOK til 1,2 MRD.

Det er flere årsaker til en slik framgang, men for å peke på noen hovedområder;

Konkurranseskraft

Vi har gjennom tid evnet å skape gode relasjoner til kundene gjennom kompetente, serviceinnstilte og tilgjengelige rådgivere. Kampen om å vinne kundene handler om å levere på flere ulike områder, ikke utelukkende å være konkurransedyktig på pris, selv om dette er en viktig forutsetning.

God og solid bankdrift

Banken bruker betydelige ressurser på å styrke bankdriften og forbedre kvaliteten. Det har medført vesentlig nedgang i misligholdte engasjementer og tapskostnadene har i større grad vært mer i tråd med snittet for bransjen. Vi opplever at dette er et resultat av kvalitetsfokus over tid og ikke minst at dette legger grunnlaget for bankens vekstevne. God og solid drift er kun oppnåelig ved godt kvalifiserte medarbeidere som evner å ha kunden i fokus og høy grad av serviceinnstilling. Vi opplever at våre medarbeidere har klart å løse dette på en svært god måte også i 2020 til tross for de utfordringer vi har møtt i pandemien.

Allianseamarbeidet

Allianseamarbeidet har vært og er fortsatt en forutsetning for vår konkurranseskraft og som gjør at vi kan konkurrere med de store nasjonale og internasjonale konkurrentene i vårt eget markedsområde. I allianseamarbeidet har vi et forpliktende samarbeid om teknologi, produktutvikling, innkjøp og merkevarebygging. Det gjør oss innovative og robuste.

Uten dette samarbeidet ville vår konkurranseskraft vært betydelig redusert som totalleverandør av finansielle tjenester.

Fokus på de viktigste driverne av kundetilfredshet

Vi skal være best på tilgjengelighet, responstid og service. Vi har alltid holdt dette høyt og våre medarbeidere blir målt på dette. Selv om vi på flere områder oppnår gode resultater, jobber vi kontinuerlig for å forbedre prestasjonene våre på disse områdene.

Ambisjoner og konkurranseinstinkt

Vi har satt oss høye mål og stimulerer hverandre hver dag til å måle oss mot de beste. Vi har en organisasjon med offensive medarbeidere som liker å konkurrere og som er stolte av arbeidsplassen sin.

Fremtidsutsiktene

Koronapandemien og de konsekvenser den har hatt ga stor innvirkning på den norske økonomien i 2020. Med en kollektiv nedstenging av Norge og kraftig oppgang i arbeidsledigheten i første halvår så det ut til å bli et vanskelig år for norsk økonomi. Gjennom nasjonale penge- og finanspolitiske tiltak klarte Norge å hindre masseoppsigelser, flere konkurser og finansiell uro og samlet sett ble 2020 et bedre år enn prognosene tilsa etter utbruddet. Fremtidsutsiktene er vanskeligere å spå etter Covid-19 med stadig nye virusvarianter og hyppige utbrudd som sprer seg raskt og stenger ned hele eller deler av samfunnet. Dette til tross, vi forventer at BNP-veksten i 2021 skal hente inn fallet i 2020 etter hvert som vaksineprogrammet rulles ut og de statlige restriksjonene trekkes tilbake. En mer volatil og lav oljepris, sammen med overgangen mot et grønt og bærekraftig samfunn, vil trolig medføre at investeringene i norsk oljeindustri ikke vil øke vesentlig i 2021. Sammen med en lav kronekurs gir det grobunn for økt turisme og eksport av norske varer og tjenester, men ikke før pandemien er kommet under kontroll og landegrenser gjenåpnes. Samlet sett forventes relativt små endringer i arbeidsmarkedet og vi forventer en liten vekst i forbruket. Som følge av Covid-19 reduserte Norges Bank styringsrenten tre ganger i løpet av 2020 ned til 0% og har signalisert at styringsrenten skal holdes uendret til det er klare tegn til at forholdene i økonomien normaliseres.

Vi har tro på at 2021 blir et godt år for husholdningene i Gudbrandsdalen. Det kraftige hoppet i arbeidsledigheten vi så i mars i 2020 er nesten tilbake til nivåer før Covid-19. Lave renter vil kompensere for en litt økende prisvekst.

For næringslivet er det større usikkerhet knyttet til Covid-19 og dets effekter for kommende år både i Norge og lokalt i Gudbrandsdalen. På den ene siden opplever flere næringer store konsekvenser ved at utenlandske turister er fraværende. Samtidig opplever deler av handelsstanden økt omsetning som følge av økt vedlikehold og investering i eiendom. I tillegg er det økende fokus på bærekraft og bruk av lokalt næringsliv. Banken har i 2020 bidratt til å fronte kampanjen «Handle Lokalt».

Boligmarkedet opplevde gjennom fjoråret en sterk prisvekst, godt hjulpet av det lave rentenivået. Boligbyggingen vil fortsette en periode til i den sørlige delen av Gudbrandsdalen og gi gode vekstimpulser til næringslivet. I midtdalen og nord-dalen vil den demografiske utviklingen bli enda mer krevende. Vi så en rekordomsetning i 2020 på fritidseiendommer, og hyttebygging og fritidsmarkedet kan bidra til å kompensere noe for et fallende folketall og en aldrende befolkning.

For banken vil endret kundeadferd over tid bety reduserte

inntekter på flere av bankens kjerneprodukter. Dette innebærer at effektiv drift og distribusjon er viktigere enn noen gang.

Samtidig ser vi betydelig vekstpotensial i fritidsmarkedet, hvor flere av de største og mest populære hyttedestinasjonene i Norge ligger i vårt markedsområde. I 2021 vil vi satse videre i dette markedet ved å kapre en større andel av kjøp, salg og finansiering av nye og brukte fritidsboliger. Et eget prosjekt er nedsatt for å jobbe med dette markedet og banken har store forventninger til arbeidet.

Myndighetenes ønske om å regulere bransjen betyr at vi må forholde oss til strenge krav til likviditet og soliditet. Dette mener vi er riktig strategi fra myndighetenes side for at kundene skal få kvalitativt gode produkter og tjenester levert av seriøse aktører i bank og finansbransjen. Fra årsskiftet 2020 trådte nye kapitalkrav i kraft. Kravene i sum representerer noen lettelsener i en periode fram til 2023, hvor det er varslet at systemrisikobufferen for standardmetodebankene vil bli noe høyere enn i dag.

I vår forretningside heter det at «SpareBank 1 Gudbrandsdal er en lønnsom selvstendig enhet og et lokalt alternativ til nasjonale finanskonsern». Styret holder fast ved at dette er riktig kurs, og når selvstendighet er målet, så er lønnsomhet svaret.

Med utgangspunkt i høy kundetilfredshet har vi et godt utgangspunkt for å styrke relasjonene til våre eksisterende kunder samt vinne markedsandeler også i 2021.

Vår strategi bygger på langsiktighet og lokal tilstedeværelse. Dette betyr at vi skal være tilgjengelige for det lokale næringslivet og innbyggerne i Gudbrandsdalen. Vi har ambisjoner

om å bidra til å utvikle det lokale næringslivet i Gudbrandsdalen slik at byene og bygdene våre blir attraktive å bo i.

Våre medarbeidere er vår viktigste ressurs i dette arbeidet. Vi må bygge kompetanse som kundene våre finner relevant å benytte seg av. Da vil vi klare å fylle verdiene våre, nær, dyktig og fremtidsretta med innhold. I kraft av den avgjørende rollen den samlede kapasiteten har for bankens utvikling har styret satt stort fokus på sykefraværet med klare mål for 2021.

Årsregnskapet er utarbeidet i henhold til regnskapsloven og IFRS etter årsoppgjørskriften.

Slik styret vurderer det, er det etter regnskapsavslutningen ikke inntrådt forhold som bør kommenteres ytterligere.

Vi legger bak oss et spesielt år som har preget oss på mange måter. Først og fremst har trusselen mot liv og helse satt sitt preg både lokalt og nasjonalt. Både privatpersoner og et samlet næringsliv har tatt del i en nasjonal dugnad for å begrense omfanget. Ulike perioder med ulike restriksjoner har satt negative avtrykk for de fleste makrotall. Sett i lys av dette er styret godt tilfredse med resultatet for 2020. Vi opprettholder en lønnsomhet som gir oss styrke til å forsterke evnen til å være en bærebjelke i samfunnsutviklingen i Lillehammer og Gudbrandsdalen. Styret ser derfor med stor tilfredshet på bankens betydelige vekst i 2020 som for oss er en bekreftelse på at vår driftsmodell har stor tillit.

Styret vil takke bankens medarbeidere for god innsats. Takk også til bankens øvrige tillitsvalgte i generalforsamling og komitéer.

Sist, men ikke minst en særlig takk til bankens kunder.

Vinstra, 26.02.2021

I styret for SpareBank 1 Gudbrandsdal

Pål Egil Rønn
styreleder

Guro Selfors Lund
nestleder

Frode Henning Killi
styremedlem

Trond Skjellerud
styremedlem

Siv Høye
styremedlem

Trond Amundsen
styremedlem

Jorunn Blekastad
styremedlem

Per Ivar Kleiven
administrerende banksjef

Nøkkeltall (tall i hele tusen kroner)	2020	2019	2018	2017	2016
Forvaltningskapital	9.940.659	8.758.300	8.206.692	7.572.524	7.047.642
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	9.544.700	8.644.639	7.964.077	7.263.302	6.625.912
Overført utlån til SpareBank 1 Boligkreditt (BK)	3.058.437	2.517.602	2.253.434	1.980.139	1.612.457
Forvaltningskapital inkl. BK	12.999.095	11.275.902	10.460.126	9.552.663	8.660.099
Brutto utlån til kunder	8.095.694	7.459.156	7.021.478	6.495.725	5.944.758
Brutto utlån til kunder inkl. BK	11.154.130	9.976.758	9.274.912	8.475.865	7.557.215
Innskudd fra kunder	7.273.852	6.259.495	5.867.458	5.367.263	5.186.659
Resultat underliggende drift eks. tap	92.603	101.578	98.573	99.860	81.537
Tap på utlån	8.784	2.985	2.306	5.868	6.612
Resultat underliggende drift inkl. tap	83.819	98.593	96.267	93.993	74.925
Resultateffekt fra verdipapirer	-4.962	30.105	630	8.180	14.797
Resultat før skatt	127.120	182.175	123.060	142.118	113.065
Resultat etter skatt	106.785	154.376	97.120	116.272	93.134
Egenkapital	1.238.576	1.063.765	915.240	821.119	707.847
Rentenetto	1,50 %	1,84 %	1,87 %	1,95 %	1,96 %
Driftskostnader i % av GFK	1,34 %	1,44 %	1,43 %	1,36 %	1,42 %
Driftskostnader i % av driftsinntekter eks. kursgevinst	47,10 %	44,13 %	47,46 %	41,58 %	47,25 %
Utlån overført til kredittforetak i prosent av brutto utlån	27,4 %	25,2 %	24,3 %	23,4 %	21,3 %
Tap i % av brutto utlån	0,11 %	0,03 %	0,03 %	0,09 %	0,11 %
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,38 %	0,41 %	0,41 %	0,46 %	0,67 %
Resultat etter skatt i % av GFK	1,12 %	1,79 %	1,22 %	1,59 %	1,41 %
Misligholdsprosent	0,38 %	0,44 %	0,42 %	0,33 %	0,91 %
Egenkapitalandel	12,46 %	12,15 %	11,15 %	10,88 %	10,04 %
Egenkapitalavkastning etter skatt	9,25 %	15,60 %	11,19 %	15,18 %	14,03 %
Kapitaldekning morbank	22,06 %	22,61 %	19,93 %	19,91 %	17,40 %
Kjernekapitaldekning morbank	20,04 %	20,40 %	17,67 %	17,67 %	16,60 %
Ren kjernekapitaldekning morbank	20,04 %	20,40 %	17,67 %	17,67 %	16,60 %
Uvektet kjernekapitaldekning morbank	9,84 %	10,37 %	9,46 %	9,58 %	8,84 %
Kapitaldekning konsolidert	22,35 %	23,06 %	19,84 %	-	-
Kjernekapitaldekning konsolidert	20,22 %	20,75 %	17,57 %	-	-
Ren kjernekapitaldekning konsolidert	19,95 %	20,43 %	17,25 %	-	-
Uvektet kjernekapitaldekning konsolidert	8,51 %	8,97 %	8,46 %	-	-
LCR	133 %	175 %	207 %	226 %	177 %
NSFR	144 %	146 %	135 %	130 %	132 %
Utlånsvekst egen balanse	8,53 %	6,23 %	8,09 %	9,27 %	14,55 %
Utlånsvekst inkl. BK	11,80 %	7,57 %	9,43 %	12,16 %	14,60 %
Innskuddsvekst	16,21 %	6,68 %	9,32 %	3,48 %	19,42 %
Innskudd i % av utlån	89,85 %	83,92 %	83,56 %	82,63 %	87,25 %
Endring i forvaltningskapital	13,50 %	6,72 %	8,37 %	7,45 %	13,79 %
Brutto utlån næring inkl. BK	25,81 %	25,99 %	26,51 %	27,00 %	26,40 %
Brutto utlån privat inkl. BK	74,19 %	74,01 %	73,49 %	73,00 %	73,60 %
Antall årsverk	68	68	64	62	60
Antall ansatte	73	71	74	67	63

Resultat

(tall i hele tusen kroner)	Note	2020	2019
Renteinntekter, amortisert kost		232.741	263.778
Renteinntekter, øvrige		-4.354	-1.052
Rentekostnader		86.069	104.041
Netto renteinntekter	6	142.318	158.685
Provisjonsinntekter		76.891	67.675
Provisjonskostnader		4.258	4.814
Andre driftsinntekter		2.009	2.516
Netto provisjons- og andre inntekter	7	74.642	65.377
Inntekter fra utbytter	8	8.914	5.621
Inntekter fra eierinteresser i felleskontrollerte virksomheter	8,28	39.349	47.856
Netto verdiendringer på finansielle eiendeler	8	-4.962	30.105
Sum inntekter		260.261	307.643
Lønn og andre personalkostnader	9,10	61.330	59.475
Andre driftskostnader	11	58.522	58.481
Av- og nedskrivninger av varige driftsmidler	13	4.505	4.527
Sum driftskostnader		124.357	122.483
Resultat før tap		135.904	185.160
Tap på utlån og garantier	17	8.784	2.985
Resultat før skatt		127.120	182.175
Skattekostnad	12	20.335	27.799
Resultat etter skatt		106.785	154.376
Utvidet resultatregnskap			
Resultat		106.785	154.376
<i>Poster som ikke vil bli omklassifisert til ordinært resultat</i>			
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over OCI		4.630	
Skatteeffekt		780	
Utvidet resultat		3.850	
Totalresultat		110.635	154.376

Balanse

(tall i hele tusen kroner)	Note	2020	2019
EIENDELER			
Kontanter		14.693	70.744
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	14	825.178	526.919
Netto utlån til kunder	15,17,18,20	8.059.022	7.428.461
Rentebærende verdipapirer	25,27	511.019	139.174
Finansielle derivater	21,27	-	-
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	26,27	255.477	434.025
Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	28	166.265	67.350
Overtatte eiendeler	18	10.556	11.355
Varige driftsmidler	13	58.519	60.389
Utsatt skattefordel	12	5.994	3.395
Andre eiendeler	30	33.936	16.487
SUM EIENDELER		9.940.659	8.758.300
GJELD OG EGENKAPITAL			
Innskudd fra og gjeld til kunder	27,32	7.273.852	6.259.495
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	27,33	1.239.555	1.259.762
Finansielle derivater	21,27	24.865	-
Annen gjeld	34	56.301	70.011
Pensjonsforpliktelser	34	5.744	5.267
Utsatt skatt	12	-	-
Andre avsetninger og forpliktelser		1.532	-
Ansvarlig lånekapital	35	100.234	100.000
SUM GJELD		8.702.083	7.694.536
EGENKAPITAL			
Sparebankens fond	36	1.127.941	1.063.765
Periodens resultat		110.635	-
SUM EGENKAPITAL		1.238.576	1.063.765
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		9.940.659	8.758.300
Poster utenom balansen:			
SpareBank 1 Boligkreditt AS		3.058.437	2.517.602
Garantier		163.998	173.349

Vinstra, 31.12.2020/26.02.2021

Pål Egil Rønn
styreleder

Guro Selfors Lund
nestleder

Frode Henning Killi
styremedlem

Trond Skjellerud
styremedlem

Siv Høye
styremedlem

Trond Amundsen
styremedlem

Jorunn Blekastad
styremedlem

Per Ivar Kleiven
administrerende banksjef

Endring i egenkapital

	Sparebankens fond	Sum egenkapital
Egenkapital pr. 31.12.2019	1.063.765	1.063.765
Effekt virkelig verdi av obligasjonsporteføljen	516	516
Effekt virkelig verdi av aksjeporteføljen	7.540	7.540
Effekt tilknyttet selskap til EK metoden	59.013	59.013
Effekt virkelig verdi derivater	2.361	2.361
Effekt ny tapsmodell	-3.244	-3.244
Effekt virkelig verdi fastrentelån	-1.981	-1.981
Sum implementeringseffekt IFRS9	64.206	64.206
Egenkapital per 01.01.2020	1.127.971	1.127.971
Endring pensjon ført over egenkapitalen	-30	-30
Disponert resultat	106.785	106.785
Poster som reverseres over resultat		
Disponert utvidet resultat	3.850	3.850
Egenkapital per 31.12.2020	1.238.576	1.238.576

Maren Bjørge - finansrådgiver

Kontantstrømoppstilling

	2020	2019
Resultat fra ordinær drift	127.120	182.175
Ordinære avskrivninger	4.644	4.527
Gevinst ved avgang anleggsaksjer	579	-26.482
Gevinst salg anleggsmidler	-139	
Tap på utlån	8.784	2.985
Betalbare skatter	-23.217	-27.981
Endringer ført direkte mot Sparebankens fond	68.056	-1.136
Avsatt til gaver	-	-5.000
Tilført fra årets drift	185.827	129.088
Endring kortsiktig gjeld	13.417	6.939
Endring kortsiktige fordringer	-17.448	-6.460
Netto likviditetsendring i resultatregnskapet	181.795	129.568
Endring brutto utlån	-638.546	-438.650
Endring innskudd fra kunder	1.014.358	392.037
Endring kortsiktige verdipapir	-10.549	14.906
Netto endring fra virksomheten (A)	547.058	97.860
Investering i varige driftsmidler	-3.075	-945
Salg av varige driftsmidler	440	-
Salg langsiktige verdipapir	222	36.299
Endring langsiktige verdipapir	-282.464	-67.149
Netto likviditetsendring fra investeringer (B)	-284.877	-31.794
Endring obligasjons- og sertifikatgjeld	-19.973	4.117
Netto likviditetsendring fra finansiering (C)	-19.973	4.117
Sum endring likvider (A+B+C)	242.208	70.183
Likvidbeholdning 01.01.	597.664	527.481
Likvidbeholdning 31.12.	839.871	597.664
som består av:		
Kontanter og innskudd i Norges Bank	14.693	70.744
Innskudd fra andre finansinstitusjoner	825.178	526.919
Likvidbeholdning 31.12.	839.871	597.664

NOTER - INNHOLD

SIDE

49	NOTE 1	GENERELL INFORMASJON
49	NOTE 2	REGNSKAPSPRINSIPPER
55	NOTE 3	FINANSIELL RISIKOSTYRING
56	NOTE 4	KRITISKE ESTIMATER
57	NOTE 5	SEGMENTINFORMASJON
58	NOTE 6	NETTO RENTEINNTEKTER
59	NOTE 7	NETTO PROVISJONS- OG ANDRE INNTEKTER
59	NOTE 8	INNTEKTER OG VERDIENDRINGER FRA FINANSIELLE INSTRUMENTER
60	NOTE 9	PERSONALKOSTNADER OG YTELSE TIL LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE
62	NOTE 10	PENSJONSFORPLIKTELSE
63	NOTE 11	ANDRE DRIFTSKOSTNADER
63	NOTE 12	SKATT
65	NOTE 13	VARIGE DRIFTSMIDLER
65	NOTE 14	KREDITTINSTITUSJONER - FORDRING OG GJELD
66	NOTE 15	UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER
68	NOTE 16	OVERFØRING AV UTLÅN TIL KREDITTFORETAK
70	NOTE 17	TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER
74	NOTE 18	OVERTATTE EIENDELER
74	NOTE 19	KREDITTEKSPONERING FOR HVER INTERNE RISKORATING
75	NOTE 20	MAKS KREDITTEKSPONERING, IKKE HENSYNTATT PANTSTILLELSE
76	NOTE 21	FINANSIELLE DERIVATER
76	NOTE 22	KREDITTKVALITET PER KLASSE AV FINANSIELLE EIENDELER
77	NOTE 23	MARKEDSRISIKO
79	NOTE 24	LIKVIDITETSRISIKO
79	NOTE 25	RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER
80	NOTE 26	AKSJER, ANDELER OG ANDRE EGENKAPITALINSTRUMENTER
81	NOTE 27	KLASSIFIERING OG MÅLING AV FINANSIELLE INSTRUMENTER
82	NOTE 28	INVESTERING I EIERINTERESSER
83	NOTE 29	NÆRSTÅENDE PARTER
83	NOTE 30	ANDRE EIENDELER
83	NOTE 31	ANSVARLIG LÅN OG FONDSOBLIGASJONER I ANDRE FORETAK
84	NOTE 32	INNSKUDD FRA KUNDER
85	NOTE 33	GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER
85	NOTE 34	ANNEN GJELD OG PENSJONSFORPLIKTELSE
86	NOTE 35	ANSVARLIG LÅNEKAPITAL
86	NOTE 36	KAPITALDEKNING
89	NOTE 37	GARANTIANSVAR
89	NOTE 38	PANTSTILLELSE
89	NOTE 39	HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN
89	NOTE 40	IFRS 16
89	NOTE 41	EFFEKTER AV COVID-19

Noter

Note 1 Generell informasjon

SpareBank 1 Gudbrandsdal har forretningsadresse og hovedkontor på Vinstra. Banken har avdelingskontor på Hundorp, Lillehammer, Otta og Ringebu.

Bankens organisasjonsnummer i Foretaksregisteret er 937 888 104 og vi opererer i Norge og reguleres av norsk rett.

SpareBank 1 Gudbrandsdal har tre datterselskap; Eiendomsmegler 1 Lillehammer og Gudbrandsdal AS, Engasjementssikring AS og Gjestgivern AS. Det henvises til note nr. 28 for mer informasjon.

Det er ikke utarbeidet konsernregnskap inkludert datterselskap. Begrunnelsen for dette er at de økonomiske størrelsene i datterselskapene ikke er av en slik størrelse at de vil påvirke bankens resultater eller balanse i vesentlig grad.

Bankens virksomhet er vurdert som en samlet virksomhet, dvs. ett segment.

Presentasjonsvaluta

Presentasjonsvalutaen er norske kroner som også er bankens funksjonelle valuta. Alle beløp er angitt i tusen kroner med mindre noe annet er angitt.

Note 2 Regnskapsprinsipper

Endring i regnskapsprinsipper i 2020

Delårsregnskapet til SpareBank 1 Gudbrandsdal er avlagt i samsvar med Internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS) som er gjort gjeldende i Norge etter forskrift om IFRS-forordning og regnskapsloven, for regnskapsår som starter 1. januar eller senere. Banken har valgt å avlegge regnskapet etter §1-4 2.ledd b) i forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak. Banken har valgt ikke å omarbeide sammenligningstall iht. forskriftens §9-2. IFRS er implementert per 01.01.2020. Det henvises til årsrapport for 2019 for anvendte regnskapsprinsipper etter NGAAP.

IFRS 9 finansielle instrumenter

IFRS 9 Finansielle instrumenter erstattet IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling. IFRS 9 omhandler innregning, klassifisering og måling, nedskrivning, fraregning og sikringsbokføring.

IFRS 9 skal anvendes retrospektivt, med unntak for sikringsbokføring. Retrospektiv anvendelse innebærer at SpareBank 1 Gudbrandsdal skal lage åpningsbalansen

01.01.2020 som om de alltid har anvendt de nye prinsippene.

Som tillatt i overgangsbestemmelsene til IFRS 9 vil SpareBank 1 Gudbrandsdal ikke omarbeide sammenligningstall for tidligere perioder ved implementeringen av standarden 01.01.2020. Effektene av nye prinsipper i åpningsbalansen for 2020 føres mot egenkapitalen.

Finansielle eiendeler

Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres i tre målekategorier: virkelig verdi med verdiendring over resultatet, virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader (OCI) og amortisert kost. Målekategori bestemmes ved førstegangsregnskapsføring av eiendelen. For finansielle eiendeler skilles det mellom gjeldsinstrumenter, derivater og egenkapitalinstrumenter, hvor gjeldsinstrumenter er alle finansielle eiendeler som ikke er derivater eller egenkapitalinstrumenter. Klassifiseringen av finansielle eiendeler bestemmes ut fra kontraktmessige vilkår for de finansielle eiendelene og hvilken forretningsmodell som brukes for styring av porteføljen som eiendelene inngår i.

Finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter

Gjeldsinstrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål å motta kontraktmessige kontantstrømmer skal i utgangspunktet måles til amortisert kost. BM porteføljen til banken tilfredsstiller disse kriteriene og måles, med unntak av fastrenteutlån, til amortisert kost.

Instrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål både å motta kontraktmessige kontantstrømmer og salg, skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, med renteinntekt, valutaomregningseffekter og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over OCI skal reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene. Dette har medført at hele PM porteføljen med unntak av fastrenteutlån etter IFRS 9 reklassifiseres til virkelig verdi over OCI. Dette skyldes rutinemessige salg til SpareBank 1 Boligkreditt AS.

Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Dette gjelder instrumenter med kontantstrømmer som ikke bare er betaling av normal rente (tidsverdi av penger, kredittmargin og andre normale marginer knyttet til utlån og fordringer) og hovedstol, og instrumenter som holdes i en forretningsmodell hvor formålet i hovedsak ikke er mottak av kontraktfestede kontantstrømmer.

Instrumenter som i utgangspunktet skal måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI kan utpekes til måling til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet dersom dette eliminerer eller vesentlig reduserer et

regnskapsmessig misforhold.

Vurdering av fastrenteutlån til amortisert kost, vil medføre et regnskapsmessig misforhold og SpareBank 1 Gudbrandsdal har valgt å måle disse til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Derivater og investeringer i egenkapitalinstrumenter

Alle derivater skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendring i resultatet, men derivater som er utpekt som sikringsinstrumenter skal regnskapsføres i tråd med prinsippene for sikringsbokføring. Banken har per rapporteringsdato ingen derivater som klassifiserer til sikringsbokføring. Investeringer i egenkapitalinstrumenter skal måles i balansen til virkelig verdi med mindre man oppfyller kravene til måling til virkelig verdi over OCI og velger dette ved første gangs innregning. SpareBank 1 Gudbrandsdal regnskapsfører alle egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultat.

Finansielle forpliktelser

For finansielle forpliktelser er reglene i hovedsak de samme som i IAS 39. Som hovedregel skal finansielle forpliktelser fortsatt måles til amortisert kost med unntak av finansielle derivater målt til virkelig verdi, finansielle instrumenter som inngår i en handelsportefølje og finansielle forpliktelser bestemt regnskapsført til virkelig verdi med verdiendringer innregnet over resultatet.

Nedskrivning av utlån

Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kreditttap (ECL). Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 vil gjelde for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, og som ikke hadde inntrufne tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og leieavtalefordringer omfattet.

Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Dersom kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring skal det avsettes for 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning, skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Forventet kreditttap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet løpetid, det vil si forskjellen mellom de kontraktsmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og den kontantstrømmen som banken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

Metodikken i IFRS 9 standarden innebærer noe større volatilitet i nedskrivningene, og det forventes at nedskrivninger kommer tidligere enn ved dagens praksis. Dette vil være spesielt merkbart ved inngangen til en nedgangskonjunktur.

Nærmere beskrivelse av bankens nedskrivningsmodell

Tapsanslaget lages kvartalsvis, og bygger på historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen. Tapsestimatene blir beregnet basert på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold over lånets løpetid (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Banken har historikk for observert PD og implisitt LGD, som danner grunnlag for estimer på fremtidige verdier for PD og LGD. Modellen inneholder 3 ulike scenarier, «normalscenario», «oppgangsscenario» og «nedgangsscenario», og det beregnes et forventet tap (expected credit loss – ECL) for hvert scenario. ECL for en kombinasjon av de tre scenariene er et vektet gjennomsnitt for de tre scenariene, hvor «normalscenario» vektet med 80 %, «oppgangsscenario» vektet med 10 % og «nedgangsscenario» vektet med 10 %. ECL-scenariene lages på bakgrunn av referansebanen i Pengepolitisk rapport fra Norges Bank.

I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre trinn:

Trinn 1:

Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning får en avsetning for tap som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien inngår alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3.

Trinn 2:

I trinn 2 i tapsmodellen inngår eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. I denne gruppen finner vi eiendeler med vesentlig grad av kredittforverring, men som på balansedato tilhører kunder som ikke er klassifisert som kredittforringet. Når det gjelder avgrensning mot trinn 1, definerer banken vesentlig grad av kredittforverring ved å ta utgangspunkt i hvorvidt et engasjements beregnede PD har økt vesentlig.

Følgende regler for kategorisering av trinn 2 gjelder:

En konto skal ha trinn 2 når kontoen er i overtrekk eller har restanse på 30 dagers varighet eller mer.

En konto skal ha trinn 2 når den tilhører en kunde som har blitt satt til særlig oppfølging. Kriteriene for dette fastsetter banken og kontoen settes i kategori 2 manuelt. Kriteriene kan bl.a. være at kunden er på watchlist.

En konto skal ha trinn 2 når kundens PD er over 2,5 ganger

opprinnelig PD og når endringen i PD er over 0,60 prosent.

Endringen måles ved å sammenligne kundens PD samme måned som kontoen ble opprettet/fornyset («PD_IB») med kundens PD for måneden det rapporteres på («PD_UB»).

Trinn 3:

I trinn 3 i tapsmodellen inngår eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og/eller som er misligholdt på balansedato (klasse J eller K). For disse eiendelene avsettes det for forventet tap over løpetiden.

Misligholdte/tapsutsatte engasjement

Samlet engasjement fra en kunde regnes som misligholdt og tas med i bankens oversikt over misligholdte engasjementer når forfalte avdrag eller renter ikke er betalt innen 90 dager etter forfall eller rammekreditter er overtrukket i 90 dager eller mer. Utlån og andre engasjementer som ikke er misligholdte, men hvor kundens økonomiske situasjon gjør det sannsynlig at banken vil bli påført tap, klassifiseres som tapsutsatte engasjementer. Tapsutsatte engasjementer består av sum misligholdte engasjementer over 3 måneder og øvrige tapsutsatte engasjement (ikke-misligholdte engasjement med individuell nedskrivning).

Konstaterte tap

Når det er overveiende sannsynlig at tapene er endelige, klassifiseres tapene som konstaterte tap. Konstaterte tap som er dekket ved tidligere foretatte individuelle nedskrivninger (trinn 3) føres mot nedskrivningene. Konstaterte tap uten dekning i de individuelle nedskrivningene samt over- eller underdekning i forhold til tidligere nedskrivninger resultatføres.

Når tap er konstatert vil lånet bli fraregnet i balansen. Kriterier for når dette skal skje er blant annet:

- Avsluttet konkurs i selskaper med begrenset ansvar
- Stadfestet akkord/gjeldsforhandlinger
- Avvikling for øvrige selskaper med begrenset ansvar
- Avsluttet bo ved dødsfall
- Ved rettskraftig dom
- Sikkerheter er realisert

Engasjementet vil normalt legges på langstidsovervåkning i tilfelle debitor igjen skulle bli søkegod.

Innregning og fraregning av finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes på handledagen, det vil si tidspunktet banken blir part i instrumentenes kontraktsmessige betingelser.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen er utløpt, eller når rettighetene til kontantstrømmene fra eiendelen er overført på en slik måte at risiko og avkastning knyttet til eierskapet i det alt vesentlige er overført. Finansielle forpliktelser fraregnes når de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Modifiserte eiendeler og forpliktelser

Dersom det gjøres modifiseringer eller endringer i vilkårene til en eksisterende finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig forskjell fra de gamle vilkårene. Dersom vilkårene er vesentlig forskjellig fraregnes den gamle finansielle eiendelen eller forpliktelsen, og en ny finansiell eiendel eller forpliktelse innregnes. Generelt vurderes et utlån til å være en ny finansiell eiendel dersom det utstedes ny lånedokumentasjon, samtidig som det foretas ny kredittprosess med fastsettelse av nye lånevilkår.

Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig forskjellig fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. Ved en modifisering som regnskapsføres som en videreføring av eksisterende instrument, diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og eventuell forskjell mot eksisterende balanseført beløp resultatføres. I en reforhandlingssituasjon hvor låntager har store økonomiske problemer gjøres det særskilte vurderinger.

Implementeringseffekten

Implementeringseffekten ved innføring av IFRS 9 er beregnet til 64,8 mill. kr og er ført mot egenkapitalen 01.01.2020.

Beskrivelse av implementeringseffekter etter IFRS 9 følger i tabellene på neste side.

	Balanse- ført beløp etter IAS 39 31.12.2019	Endring som følge av re- klassifisering	Endring som følge av ny måling	Balanse- ført beløp etter IFRS 9 01.01.2020
Finansielle eiendeler				
Amortisert kost				-
Konter og fordringer på sentralbanker	70.744			70.744
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	526.919			526.919
Utlån til kunder	7.428.461	-5.089.311	3.149	2.342.299
Sertifikater og obligasjoner	139.174	-139.174		-
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	501.375	-501.375		-
Andre finansielle eiendeler				-
Sum amortisert kost	8.666.673	-5.729.860	3.149	2.939.962
Virkelig verdi over resultatet				-
Utlån til kunder				
Sertifikater og obligasjoner		139.174	688	139.862
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser		501.375	66.553	567.928
Finansielle derivater	-		3.399	3.399
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser				-
Sum virkelig verdi over resultatet	-	640.549	70.641	711.190
Virkelig verdi over OCI- med resirkulering				-
Utlån til kunder		5.089.311	-3.444	5.085.866
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser				-
Sum virkelig verdi over OCI- med resirkulering	-	5.089.311	-3.444	5.085.866
Virkelig verdi over OCI- uten resirkulering (egenkapitalinstrumenter)				-
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser				-
Sum virkelig verdi over OCI- uten resirkulering	-	-	-	-
Sum finansielle eiendeler	8.666.673	-	70.346	8.737.019

Finansielle forpliktelser

Amortisert kost				-
Gjeld til kredittinstitusjoner				-
Innskudd fra kunder	6.259.495			6.259.495
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	1.259.762			1.259.762
Ansvarlig lånekapital	100.000			100.000
Fondsobligasjon				-
Sum effekt amortisert kost	7.619.257			7.619.257
Virkelig verdi over resultatet				-
Gjeld til kredittinstitusjoner				-
Innskudd fra kunder				-
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				-
Finansielle derivater	-		250	250
Ansvarlig lånekapital				-
Andre finansielle forpliktelser				-
Sum effekt virkelig verdi over resultatet	-	-	250	250
Finansielle garantikontrakter og ubenyttet kreditt			1.771	1.771
Sum finansielle forpliktelser	7.619.257	-	2.021	7.621.278

Endring i tapsavsetninger

BM				
Utlån og fordringer og instrumenter holdt til forfall under IAS 39				
som skal måles til amortisert kost under IFRS 9	19.316		3.149	22.465
Sum instrumenter målt til amortisert kost under IFRS 9	19.316	-	3.149	22.465
PM				
Utlån og fordringer og instrumenter holdt til forfall under IAS 39				
som skal måles til virkelig verdi	11.377		-3.444	7.933
Sum instrumenter målt til virkelig verdi	11.377	-	-3.444	7.933
Finansielle garantikontrakter			410	410
Ubenyttet kreditt			1.264	1.264
Lånetilsagn			97	97
Sum finansielle garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn	-	-	1.771	1.771
Sum endringer i forhold til klassifiseringsregler	30.693	-	1.476	32.169

IFRS 16 Leieavtaler

Det er gitt anledning til å utsette implementeringen av standarden som omhandler leieavtaler (IFRS 16) med inntil ett år. Banken har valgt å benytte seg av denne muligheten, og velger å implementere denne fra 01.01.2021.

Inntektsføring og kostnadsføring

Renteinntekter- og kostnader

Renteinntekter - og kostnader knyttet til eiendeler og forpliktelse som måles til amortisert kost, resultatføres løpende basert på effektiv rentes metode. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Alle gebyrer knyttet til rentebærende innlån og utlån inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres over forventet løpetid. For rentebærende instrumenter som måles til virkelig verdi, vil renten klassifiseres som renteinntekt eller -kostnad, mens effekten av verdiendringer klassifiseres som gevinst/tap fra andre finansielle investeringer eller over OCI.

Dersom en finansiell eiendel eller en gruppe av like eiendeler er nedskrevet som følge av verditap, resultatføres renteinntektene ved å benytte renten som fremtidige kontantstrømmer diskonteres med for å beregne verditapet.

Provisjonsinntekter- og kostnader

Provisjonsinntekter- og kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir ytt. Honorar og gebyr ved formidling av finansielle instrumenter (garantier og lignende) som ikke genererer balanseposter i bankens regnskap, resultatføres løpende i perioden. Etableringsgebyr for slike poster resultatføres på transaksjonstidspunktet.

Prinsipp for omregning av poster i utenlandsk valuta.

Pengeposter i utenlandsk valuta vurderes til valutakurs pr.

balansedato.

Overføring av låneporteføljer til SpareBank1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS er etablert som kredittforetak etter konsesjon fra Finanstilsynet og er lokalisert i Stavanger. Hovedformålet med foretaket er å sikre eierne stabil og lang-siktig finansiering til konkurransedyktige betingelser.

Banken vurderer at praktisk talt all risiko og avkastning ved eierskap knyttet til solgte utlån er overført. Alle overførte lån er fraregnet i bankens balanse.

Pr balansedato utgjorde porteføljen overført til boligkredittselskapet 2.676 MNOK (2.335 MNOK ved fjorårets balansedato). Vår eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt AS var ved årsskiftet 1,33 % (1,22 % ved forrige årsskifte). Reallokering av eierandeler skjer normalt en gang ved årsslutt.

Aksjer i felleskontrollert virksomhet og datterselskaper

Investering i felleskontrollerte virksomheter og datterselskaper er regnskapsført etter EK metoden. Utbytte fra felleskontrollerte virksomheter regnskapsføres det året det mottas.

Aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis

Alle aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis (utenom felleskontrollert virksomhet og datterselskaper) blir vurdert til virkelig verdi.

Obligasjoner og sertifikater

Obligasjoner og sertifikater blir vurdert til virkelig verdi.

Egenutstedte obligasjoner

Beholdningen av egne utstedte obligasjoner blir nettoført mot obligasjonsgjelden til pålydende verdi. Banken har på

balansedato ingen beholdning i egenutstedte obligasjoner.

Eiendom, anlegg og utstyr

Investeringer i eiendom, anlegg og utstyr balanseføres til anskaffelseskost, fratrasket akkumulerte av- og nedskrivninger. Anskaffelseskosten inkluderer utgifter for å anskaffe eiendelen. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres. Øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler blir balanseført. Avskrivningene starter når eiendelene er klare for bruk. Avskrivningene er lineært fordelt over driftsmidlenes økonomiske levetid.

Overtatte eiendeler

Som ledd i behandlingen av misligholdte lån og garanti-er overtar banken i en del tilfeller eiendeler som har vært stilt som sikkerhet for slike engasjementer. Ved overtakelse verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Overtatte eiendeler som skal realiseres, klassifiseres som beholdninger eller anleggsmidler holdt for salg og regnskapsføres etter henholdsvis IAS 2 eller IFRS 5. Engasjementer under overtatte eiendeler har en forventet realisasjonstid på inntil 12 måneder. Eventuelle tap/gevinster ved avhendelse eller revurdering av verdi på slike eiendeler føres som tillegg eller fradrag i tap på utlån.

Skatter

Overskuddsskatt blir beregnet etter ordinære skatteregler. Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring. Ved beregning av skatt pr balansedato er det lagt til grunn en skattesats for betalbar skatt på 25 % og for utsatt skattefordel 25 %. Utsatt skattefordel vil bare bli balanseført i den grad det er sannsynlig at fordelene vil bli realisert i fremtiden.

Formueskatt blir presentert som driftskostnad i regnskapet i samsvar med IAS 12.

Pensjoner

Bankens tjenestepensjonsordning oppfyller lovens krav om tjenestepensjon.

Banken har ingen ordinær ytelsesbasert ordning da den tidligere ordningen ble avviklet 31.12.2016. Alle tidligere medlemmer omfattes nå av innskuddsbasert ordning gjennom Sparebank 1 Livsforsikring. For den innskuddsbaserte ordningen vil årets pensjonskostnad tilsvare årets påløpte premie.

Banken har imidlertid en forpliktelse knyttet til nåværende og tidligere administrerende banksjefer. Premiefastsettelse og beregning av pensjonsforpliktelsene i denne avtalen skjer etter aktuarielle prinsipper. Beregning av pensjonsforpliktelse

innebærer bruk av skjønn og estimer på en rekke parametere. Det henvises til note 10 for en nærmere beskrivelse av hvilke forutsetninger som er lagt til grunn.

AFP ordningen i privat sektor

Fra 1.1.2011 ble det innført nye regler for AFP i privat sektor. Ny AFP-ordning skal finansieres med premier fra alle arbeidsgiverne med en prosentandel av lønn. Dette i motsetning til gammel ordning hvor den enkelte bank betalte en egenandel på 60-100 % ved AFP-uttak for bankens ansatte.

Ny AFP-ordning er ansett å være en ytelsesbasert ordning. Administrator har pr i dag ikke beregnet forventet over- eller underdekning for ordningen som helhet, og av den grunn behandles ny AFP-ordning som en innskuddsordning. Årspremien bokført som en kostnad i 2020 utgjorde 2,5 % av et nærmere bestemt grunnlag. Det er fastsatt at satsen vil være uendret i 2021.

Usikre forpliktelser

Banken utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Tapsvurderinger skjer som ledd i vurderingen av tap på utlån og etter de samme prinsipper og rapporteres sammen med disse.

Det foretas avsetninger for andre usikre forpliktelser dersom det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen materialiserer seg og de økonomiske konsekvensene kan beregnes pålitelig. Det gis opplysninger om usikre forpliktelser som ikke fyller kriteriene for balanseføring dersom de er vesentlige.

Bruk av estimat i utarbeidelsen av årsregnskapet

Ledelsen har brukt estimer og forutsetninger som har påvirket eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og opplysninger om potensielle forpliktelser. Dette gjelder særlig nedskrivninger på utlån. Fremtidige hendelser kan medføre at estimatene endrer seg. Estimer og de underliggende forutsetningene vurderes løpende. Endringer i regnskapsmessige estimer regnskapsføres i den perioden endringene oppstår. Hvis endringene også gjelder fremtidige perioder fordeles effekten over inneværende og fremtidige perioder.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den indirekte metode. Kontanter er definert som kontanter, fordringer på sentralbanker og fordringer på banker uten oppsigelsesfrist.

Note 3 Finansiell risikostyring

Overordnet ansvar og kontroll

Risikostyring i SpareBank 1 Gudbrandsdal er en prosess for å identifisere, håndtere og følge opp risiki slik at samlet risikoeksponering er i samsvar med bankens valgte risikoprofil. Risikostyringen skal støtte opp under strategisk utvikling og måloppnåelse for derved å medvirke til finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En sterk bedriftskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring
- En god forståelse av hvilke risiki som driver inntjeningen
- Å tilstrebe optimal kapitalanvendelse innenfor vedtatt forretningsstrategi, dog slik at de til enhver tid strategiske kapitalmål oppfylles
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade bankens finansielle stilling i alvorlig grad
- Utnyttelse av mulig synergi og diversifiseringseffekter

Styret skal påse at SpareBank 1 Gudbrandsdal har en ansvarlig kapital som er forsvarlig i forhold til ønsket risikoprofil og myndighetsfastsatte krav. Styret fastsetter de overordnede prinsippene for risikostyring, herunder mål, rammer, fullmakter og retningslinjer. Administrerende banksjef er ansvarlig for å etablere en forsvarlig risikostyring. Dette betyr at administrerende banksjef er ansvarlig for at det innføres effektive risikostyringsfunksjoner- og systemer, og at risikoeksponeringen overvåkes. De ulike avdelingene er ansvarlige for den daglige risikostyringen innenfor eget ansvarsområde og skal påse at risikostyring- og eksponering er innenfor de rammer og fullmakter som er fastsatt.

Controller er ansvarlig for å videreutvikle bankens rammeverk for helhetlig risiko- og kapitalstyring, herunder risikopolicy / -strategier, metoder, modeller og systemer i henhold til anerkjente prinsipper.

SpareBank 1 Gudbrandsdal sin risiko tallfestes blant annet gjennom beregning av forventet tap og risikojustert kapital. For beregning av kredittrisiko benyttes modell utviklet av SpareBank 1-alliansen. Modellen tar utgangspunkt i statistiske beregninger og baserer seg på at den risikojusterte kapitalen skal dekke 99,9 prosent av mulige uventede tap. Beregning av risikojustert kapital for øvrige risikotyper baserer seg i større grad på kvalitative metoder.

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for risiko- og kapitalstyring skal rammeverket baseres på de elementer som reflekterer måten styret og ledelsen styrer SpareBank 1 Gudbrandsdal på, så som:

- Strategisk målbylde
- Organisering og bedriftskultur
- Risikokartlegging
- Risikoanalyse
- Stresstester
- Kapitalstyring (inkl. avkastning og kapitaldekning)

- Rapportering
- Oppfølging
- Beredskapsplaner
- Compliance (etterlevelse)

Nedenfor er det gitt en nærmere beskrivelse av finansiell risikostyring knyttet til kredittrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko og valutarisiko.

Kredittrisiko

Den største finansielle risikoeksponeringen til SpareBank 1 Gudbrandsdal er kredittrisiko i utlånsporteføljen. Kredittrisiko er risikoen for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke har evne og/eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser overfor banken. Styret gjennomgår årlig bankens styringsdokumenter og bevilgningsreglement for utlånsvirksomheten. Gjennom styringsdokumentene defineres bankens kredittpolicy og det fastsettes overordnede mål for eksponering knyttet til portefølje, bransje og enkeltkunder. Samlet danner dette grunnlaget for fastsettelse av ønsket risikoprofil. Gjennom bevilgningsreglementet delegeres kredittfullmakt til administrerende banksjef innenfor visse rammer. Administrerende banksjef kan videredelegere fullmakter. De delegerte fullmaktene er relatert til enkeltengasjementers størrelse og risiko.

SpareBank 1 Gudbrandsdal bruker statistiske modeller utviklet i Sparebank 1-alliansen som grunnlag for beregning av risiko og kategorisering av kredittporteføljen. Med bakgrunn i modellene kategoriseres kundene i følgende undergrupper; svært lav, lav, middels, høy og svært høy risiko, samt misligholdte engasjementer. Banken etterstreber å prise kredittrisiko og har etablert prismatriser basert på risikoklassifiseringssystemet. Bankens portefølje av rentebærende verdipapirer påfører også banken kredittrisiko. Styret gjennomgår jevnlig bankens finansstrategi hvor det fastsettes rammer for maksimal portefølje av rentebærende verdipapirer, samt maksimalrammer for eksponering per bransje og per utsteder.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for tap som skyldes endringer i renter og aksje-/verdipapirkurser. Markedsrisiko oppstår hovedsakelig i forbindelse med bankens investeringer i verdipapirer og som følge av fundingaktiviteten. Styring av markedsrisiko skjer gjennom styrevedtatte rammer.

SpareBank 1 Gudbrandsdal sine posisjoner i forhold til rammer rapporteres periodisk til styret og ledelsen. Styret har vedtatt rammer for den totale renterisikoen. For aksjerisiko (utenom investeringer i strategiske plasseringer) er det etablert maksimalrammer mot aksjemarkedet. Vi viser til note 23.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at SpareBank 1 Gudbrandsdal ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evnen til å finansiere økninger i eiendeler uten vesentlige ekstrakostnader. Banken styrer sin likviditetsrisiko gjennom måltall for kundeinnskudd i forhold til utlån til kunder, andel langsiktig kapitalmarkedsfinansiering og krav til egenkapital, samt krav til lengden på den tidsperioden hvor banken skal være uavhengig av ny finansiering fra markedet. I praksis skjer likviditetsstyringen gjennom likviditetsprognoser, valg av løpetid på bankens innlån, inngåelse av avtaler om trekkrettigheter, overføring av utlån til SpareBank 1 Boligkreditt AS og deponering av verdipapirer mot låneadgang i Norges Bank. Vi viser til note 24.

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for tap som følge av endringer i valutakurser. Bankens balanseposter i utenlandsk valuta inngår i kassebeholdningen. Denne er omregnet til norske kroner basert på kursen ved årets utgang. Samlet beholdning av utenlandsk valuta utgjør en svært lav andel av bankens eiendeler og risiko for valutatap anses å være uvesentlig.

Banken formidler for øvrig valutilån gjennom annen bank for kunder som ønsker lån i utenlandsk valuta. Samlet volum anses som lavt i forhold til bankens størrelse og risiko for tap i denne sammenheng vurderes som uvesentlig.

Note 4 Kritiske estimater

Ved utarbeidelse av selskapets regnskap foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper og informasjon i noter. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader og noteopplysninger.

Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på balansetidspunktet. Faktiske resultater vil avvike fra de estimerte størrelser. Postene omtalt under er utvalgte poster hvor det utvises størst grad av skjønn.

Tap på utlån og garantier

Banken gjennomgår årlig den delen av bedriftsmarkedsporteføljen som tilligger utsatte risikoklasser eller der det identifiseres negativ migrasjon. Store og risikoutsatte engasjementer, samt misligholdte og tapsutsatte engasjementer gjennomgås kvartalsvis. Engasjementer som er misligholdt over 90 dager vurderes som tapsutsatte engasjementer. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt og senest etter 90 dager, eller dersom det

foreligger erfaring med dårlig betalingshistorikk.

Utlån til virkelig verdi

Alle utlån til kunder med fast rente og utlån til kunder med flytende rente med pant i boligeiendom måles til virkelig verdi ref. note 15. Måling av virkelig verdi gjøres for den samlede porteføljen av fastrenteutlån og basert på endring i estimert markedsrente og endring i kredittrisiko. Verdssettelsen er således beheftet med usikkerhet.

Virkelig verdi av investeringer i aksjer, egenkapitalbevis og andeler

Måling av virkelig verdi på aksjer, egenkapitalbevis og andeler som ikke omsettes i et aktivt marked vil bestemmes ved å bruke en av følgende eller en kombinasjon av følgende verdsettelsesmetoder: (I) siste kjente transaksjonskurs, (II) resultat per aksje, (III) utbytte per aksje, (IV) rapportert EBITDA for underliggende selskap og (V) siste kjente transaksjonskurs på sammenlignbare instrumenter. Slike verdsettelser vil være beheftet med usikkerhet. Ref. note 26 og 27.

Note 5 Segmentinformasjon

Segmentinformasjon er definert som virksomhetsområder eller geografiske markeder. Det vurderes ikke å foreligge vesentlige forskjeller i risiko og avkastning på produkter og tjenester i markedene som er definert som bankens hovedmarkeder. Bankvirksomheten er delt i privatmarked (PM) og bedriftsmarked (BM). Segmentet "Ufordelt" er de inntekter og kostnader som ikke lar seg allokere til PM eller BM. Segment PM og segment BM er definert som kunder håndtert av henholdsvis PM og BM avdelingene. Det vil være kunder med BM sektor som behandles av PM avdelingene, og motsatt. Segmentinformasjonen vil derfor ikke samsvare med sektorinndelingen i note 15.

31.12.2020	Privatmarked	Bedriftsmarked	Ufordelt	Totalt
Resultat				
Netto renteinntekter	104.258	48.665	-10.605	142.318
Netto provisjonsinntekter	9.807	5.645	57.180	72.633
Andre driftsinntekter			2.009	2.009
Netto avkastning på finansielle investeringer			43.301	43.301
Driftskostnader	27.359	78.345	18.654	124.357
Resultat før tap	86.707	-24.035	73.232	135.904
Tap på utlån og garantier	-2.875	-3.005	-2.905	-8.784
Resultat før skatt	83.832	-27.039	70.327	127.120
Balanse				
Brutto utlån til kunder	5.467.766	2.611.884	16.043	8.095.694
Avsetning for tap	-9.558	-28.949	1.836	-36.671
Andre eiendeler			1.881.637	1.881.637
Sum eiendeler pr segment	5.458.208	2.582.936	1.899.515	9.940.659
Innskudd fra og gjeld til kunder	4.036.196	3.237.656		7.273.852
Avsetning garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn	-20	-1.512		-1.532
Annen gjeld og egenkapital			2.668.338	2.668.338
Sum egenkapital og gjeld pr segment	4.036.176	3.236.144	2.668.338	9.940.659

Note 5 fortsetter

31.12.2019	Privatmarked	Bedriftsmarked	Ufordelt	Totalt
Resultat				
Netto renteinntekter	118.578	47.628	-7.521	158.685
Netto provisjonsinntekter	9.817	6.742	46.301	62.861
Andre driftsinntekter			2.516	2.516
Netto avkastning på finansielle investeringer			83.581	83.581
Driftskostnader	26.946	77.164	18.372	122.483
Resultat før tap	101.449	-22.794	106.505	185.160
Tap på utlån og garantier	-1.942	-2.455	1.412	-2.985
Resultat før skatt	99.507	-25.249	107.917	182.175
Balanse				
Brutto utlån til kunder	5.088.615	2.363.191	7.351	7.459.156
Avsetning for tap	-2.591	-10.120	-17.983	-30.694
Andre eiendeler			1.329.838	1.329.838
Sum eiendeler pr segment	5.086.024	2.353.071	1.319.206	8.758.300
Innskudd fra og gjeld til kunder	3.603.482	2.656.013		6.259.495
Avsetning garantier, ubenyttet kreditt og låne-tilsagn				-
Annen gjeld og egenkapital			2.498.806	2.498.806
Sum egenkapital og gjeld pr segment	3.603.482	2.656.013	2.498.806	8.758.300

Note 6 Netto renteinntekter

	2020	2019
Renteinntekter		
Renter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	3.683	8.546
Renter av utlån til og fordringer på kunder	229.058	252.276
Renter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende papirer	2.009	2.956
Andre renteinntekter og lignende inntekter	-6.362	-1.052
Sum renteinntekter	228.387	262.726
Rentekostnader		
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	8	18
Renter på innskudd fra og gjeld til kunder	55.722	65.245
Renter på utstedte verdipapirer	23.457	31.198
Renter på ansvarlig lånekapital	2.724	3.676
Avgifter til bankenes sikringsfond	4.158	3.903
Sum rentekostnader	86.069	104.041
Sum netto renteinntekter	142.318	158.685

Note 7 Netto provisjons- og andre inntekter

	2020	2019
Provisjonsinntekter		
Garantiprovisjon	2.427	2.934
Verdipapiromsetning og forvaltning	2.468	1.671
Forsikringstjenester	17.162	15.174
Betalingsformidling	15.209	16.333
Andre provisjonsinntekter	10.402	9.058
Sum provisjonsinntekter ekskl. kredittforetak	47.668	45.170
Provisjonsinntekter fra SB1 Boligkreditt *	29.223	22.505
Sum provisjonsinntekter	76.891	67.675
Provisjonskostnader		
Betalingsformidling	3.808	4.188
Andre provisjonskostnader	450	626
Sum provisjonskostnader	4.258	4.814
Netto provisjonsinntekter	72.633	62.861
Andre driftsinntekter		
Leieinntekter fast eiendom	1.408	1.395
Andre driftsinntekter	601	1.121
Sum andre driftsinntekter	2.009	2.516
Netto provisjons- og andre inntekter	74.642	65.377

Note 8 Inntekter og verdiendringer fra finansielle instrumenter

(Hele tusen kroner)	2020	2019
Sum utbytte	8.914	5.621
Inntekt fra eierinteresser i felleskontrollert virksomhet	39.349	47.856
Netto verdiendring på fastrenteutlån	18.765	
Netto resultat fra sertifikater og obligasjoner	3.006	-2
Netto verdiendring tilknyttet selskap	-517	29.788
Netto verdiendring på aksjer, aksjefond og EK bevis	750	135
Netto inntekter/ kostnader (-) på valuta og finansielle derivater	-26.967	184
Sum netto verdiendring på verdipapirer	-4.962	30.105
Sum inntekt og verdiendring fra finansielle eiendeler	43.301	83.581

Note 9 Personalkostnader og ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte

	2020	2019
Lønn	44.219	43.053
Pensjonskostnader (note 10)	4.774	4.411
Andre personalkostnader	12.337	12.011
Sum personalkostnader	61.330	59.475

Ansatte	2020	2019
Antall årsverk pr. 31.12:	68	68
Antall ansatte pr. 31.12:	73	71

Nåværende og tidligere ansatte i banken har en samlet rentesubsidiering av utlån på kr. 855.230 for 2020 målt mot gjennomsnittlig kunderente. For 2019 var fordelten kr. 69.687. Ingen tillitsvalgte har i kraft av sine verv rentesubsidiering på utlån. Utlån til ansatte, se note 15. Alle ansatte er omfattet av en felles avtale om overskuddsdeling som gir lik utbetaling basert på utført årsverk. Overskuddsdelingen er begrenset oppad til en månedslønn (snitt for alle ansatte med unntak av adm. banksjef). For 2020 er gjennomsnittlig brutto månedslønn kr 46.760. Overskuddsdelingen blir utbetalt ved oppfyllelse av gitte resultatkrav for banken. For 2020 er disse kravene oppnådd.

Ytelser til ledende ansatte i 2020

Tittel	Navn	Lønn og andre kort-siktige ytelser 1)	Andre godtgjørelser	Pensjonskostnad	Lån
Adm. banksjef	Per Ivar Kleiven	1.784,3	172,3	647,3	4.381,7
Ass. banksjef	Marit Kolstad	1.065,4	28,0	125,9	763,8
Ass. banksjef BM	Tore Lie	988,3	34,7	103,2	1.444,2
Ass. banksjef marked	Trond Slåen	885,9	36,2	77,6	1.577,3
Ass. Banksjef PM	Ivar Belle	881,8	31,9	77,2	3.139,3
Samfunnskontakt	Andrè W. Arntzen	806,0	47,7	84,4	5.100,0
Styret					
Styreleder	Pål Egil Rønn	150,0			11.823,5
Nestleder (jan-apr) 2)	Morten Randen	33,3			
Nestleder (mai-des)	Guro Selfors Lund	96,7			2.575,0
Styrets medlemmer	Frode Henning Killi	60,0			1.825,0
	Trond Skjellerud	90,0			3.994,0
	Siv Marie Høye	90,0			7.870,0
Ansattes representant	Trond Amundsen	90,0			1.000,0
Ansattes representant	Jorun Blekastad	90,0			801,3
	Varamedlemmer	-			2.016,2

1) Kun honorarer er inkludert i godtgjørelse til ansattevalgte styre- og representantskapsmedlemmer

2) Nestleder Morten Randen fullførte sin valgperiode i april. Deretter gikk han ut av styret. Guro Selfors Lund ble valgt som ny nestleder fra mai. Hun var allerede en del av bankens styre.

Vilkår for lån til ledende ansatte avviker ikke fra de generelle bestemmelsene som gjelder for øvrige ansatte. For adm. banksjef foreligger det to låneengasjementer med rentesats 31.12.2020 på hhv. 1,09 % og 1,45 %.

Ansettelsesavtalen med adm. banksjef medfører ingen forpliktelse for banken ved fratreden. Adm. banksjef har rett til å fratre ved fylte 62 år med en pensjon på 70 % av lønn på fratedelsestidspunktet og frem til fylte 67 år.

Den øvrige ledergruppen har ikke rettigheter utover ordinær pensjon tilsvarende øvrige ansatte ref. omtale under regnskapsprinsipper (note 2 og note 10).

Lån og garantier til selskaper hvor tillitspersoner er ansvarlige medlemmer eller styremedlemmer utgjør samlet 10,0 MNOK.

Vilkår for lån hvor fungerende medlemmer pr. 31.12.2020 har selskapsfunksjoner avviker ikke fra de generelle bestemmelsene som gjelder for øvrige kunder. For styreleder foreligger det avtale om kreditter og lån med rentesatser 31.12.2020 fra 2,05 % til 5,10 %.

Ansattes representant i styret mottar også ordinær lønn, opptjener pensjonsrettigheter og mottar øvrig godtgjørelse som ikke er inkludert i tabellen på forrige side.

Styret har ikke avtaler om annet vederlag enn styre-/møtehonorer.

Generalforsamlingens medlemmer har ikke avtaler om annet vederlag enn møtehonorer og har i 2020 mottatt honorarer på kr. 1.500,- for deltagelse pr. møte. Det er ingen lederfunksjon av Generalforsamlingen, men møteleder velges ved åpning. Samlet honorar til medlemmer av Generalforsamlingen i 2020 er totalt kr. 22.500,-.

Samlet låneengasjement for medlemmer av Generalforsamlingen pr. 31.12.2020 utgjør 35,9 MNOK.

Engasjement til generalforsamlingens medlemmer i 2020

Engasjement i mill. kroner	Antall medlemmer
0 - 1	9
1 - 2	7
2 - 3	3
3 - 4	3
Over 4	1

Det er i 2020 utbetalt honorar til valgkomiteen på til sammen kr. 17.000,-. Av dette beløpet utgjør honorar til leder Terje Sørli kr. 11.000,-.

Note 10 Pensjonsforpliktelser

Banken har pensjonsordning for sine ansatte med innskuddspensjonsordning gjennom SpareBank 1 Forsikring AS.

Banken har inngått avtale om førtidspensjonsordning til adm. banksjef og to tidligere banksjefer basert på ytelsesmessige prinsipper. Forpliktelsen i balansen ved årets utgang er knyttet til disse avtalene.

Ved beregningene er følgende forutsetninger lagt til grunn:	2020	2019
Diskonteringsrente	1,50 %	2,3 %
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	0 %	2,3 %
Årlig regulering av pensjoner	Inntil 0,4%	Inntil 3,0 %

Medlemmer i innskuddsbasert pensjonsordning	2020	2019
Antall personer med innskuddsbasert pensjonsordning	74	71

	Usikrede ordninger	
	2020	2019
Estimert brutto verdi pensjonsforpliktelse banksjefer	5.744	5.267
Estimert brutto verdi av pensjonsmidler	-	-
Balanseført pensjon	5.744	5.267
Estimatavvik	-	-851

	Usikrede ordninger	
	2020	2019
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-326	-225
Rentekostnad av påløpte pensjonsforpliktelser	-120	-99
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-	-
Lukking av ytelsesbasert ordning	-	-
Resultatført kostnad fripoliser	-	-
Omkostninger	-	-
Avsatt arbeidsgiveravgift (inkl i bruttobeløp)	-46	-32
Pensjonskostnad inkl arbeidsgiveravgift	-492	-356
Pensjonskostnad innskuddsbasert ordning *	-3.516	-3.355
Kostnad knyttet til ny AFP ordning *	-766	-740
Sum pensjonskostnad	-4.774	-4.451

*) kostnad eks. arbeidsgiveravgift

Note 11 Andre driftskostnader

	2020	2019
Kostnader til banksamarbeidet i SpareBank 1	19.150	19.999
Markedsføring	7.430	7.312
IT-kostnader	8.231	7.790
Kostnader egne lokaler	5.384	6.639
Kostnader leide lokaler	1.571	1.715
Maskiner og inventar	2.143	2.495
Honorarer	5.528	2.952
Telefon, kurs og overnatting	1.166	1.387
Øvrige driftskostnader	7.919	8.191
Avskrivninger	4.505	4.527
Sum driftskostnader	63.028	63.008

Banken leier lokaler for sin avdeling på Ringebu. Leieavtalen har en varighet frem til 30.04.2025 med opsjon til fornyelse i ytterligere fem år.

Godtgjørelse til revisor	2020	2019
Lovpålagt revisjon	1.100	921
Attestasjoner	31	39
Skatte- og avgiftsrådgivning	22	26
Sum godtgjørelser til revisor ink MVA	1.153	986

Note 12 Skatt

	2020	2019
Resultat før skattekostnad	127.120	182.175
+/- permanente forskjeller	-45.643	-78.335
+/- endring midlertidige forskjeller i henhold til spesifikasjon	11.528	735
- herav ført direkte mot egenkapitalen	-4.325	293
- herav ført over OCI	3.119	
Årets skattegrunnlag/skattepliktig inntekt	91.799	104.868
Herav betalbar skatt 25 % *	22.950	27.941
Betalbar skatt i balansen	22.950	27.941
For mye/lite skatt avsatt tidligere år		
Sum betalbar skatt	22.950	27.941

Betalbar skatt i 2019 inneholder også beregnet formueskatt

Utsatt skattefordel og utsatt skatt i balansen vedrører følgende midlertidige forskjeller

	2020	01.01.20	2019
- Utlån kunde	-16.123	-	-
- Gevinst-/tapskonto	-41	-51	-51
- Finansielle instrumenter	-	-3.148	-
Sum positive skatteøkende midlertidige forskjeller	-16.164	-3.199	-51
Utsatt skatt	-4.041	-800	-13
- Driftsmidler	8.623	7.764	7.764
- Netto pensjonsforpliktelser	5.743	2.973	2.973
- Andre poster	25.775	4.912	2.895
Sum negative skattereduserende midlertidige forskjeller	40.141	15.649	13.632
Utsatt skattefordel	10.035	3.912	3.408
Netto bokført utsatt skattefordel	5.994	3.113	3.395

Utsatt skatt i resultatregnskapet vedrører endring i følgende midlertidige forskjeller

	2020	2019
- Gevinst-/tapskonto	10	13
- Finansielle instrumenter	7.889	-140
- Varige driftsmidler	859	572
- Netto pensjonsforpliktelse	2.770	1.421
- Andre midlertidige forskjeller		
Netto endring utsatt skatt	11.528	1.866

Avstemming av resultatført periodeskatt med resultat før skatt

	2020	2019
25 % av resultat før skatt	31.780	45.544
Ikke skattepliktige resultatposter (permanente forskjeller)	538	73
Aksjeutbytte	-11.885	-12.960
Gevinst verdipapirer under fritaksmetoden	-58	
Tilbakeføring av 3% av skattefrie inntekter etter fritaksmodellen	0	-6.623
Innføring av IFRS 9 for tap	-1.081	
PM utlån Trinn 3 over OCI	780	
Formuesskatt	0	1.724
For mye/lite avsatt betalbar skatt tidligere år	-39	40
Resultatført skattekostnad	20.035	27.798

Effektiv skattesats i %

	15,8 %	15,3 %
Skattekostnad i ordinært resultat	20.335	
Skattekostnad ført over egenkapital	-1.080	
Skattekostnad i utvidet resultat	780	

Note 13 Varige driftsmidler

	Maskiner, inventar og transportmidler	Tomter, bygninger og andre faste eiendommer	Sum
Anskaffelseskost 01.01	13.746	94.610	108.356
Tilgang	1.264	1.811	3.075
Avgang til kostpris	-910		-910
Anskaffelseskost 31.12	14.099	96.422	110.521
Samlede ordinære avskrivninger	10.003	41.998	52.002
Bokført verdi 31.12	4.096	54.423	58.519
Ordinære avskrivninger 2020	2.129	2.515	4.644
Avskrivningssatser	10 - 30 %	0 - 4 %	

Eiendommer	Kommune	Eiendomstype	Total areal m2	Herav utleid m2	Balanseført verdi
Nedregt 69	Nord-Fron	Bankbygg	1.848	-	8.104
Nedregt 63	Nord-Fron	Kontorbygg	1.138	878	5.249
	Nord-Fron	Tomt			1.750
	Sør-Fron	Bank- og forretningsbygg	614	-	190
Storgt 17	Sel	Bankbygg	326	-	4.092
Hanstadgt. 5	Ringebu	Bankbygg 1)			792
Storgt 54	Lillehammer	Bank- og forretningsbygg	1.260	568	28.594
	Lillehammer	Tomt			800
	Ringebu	Fritidseiendom			545
	Ringebu	Fritidseiendom			2.060
	Ringebu	Tomt			700
	Kristiansund	Fritidseiendom			1.368
					54.243
Kunst					180
Sum					54.423

1) Bankbygget er leid og foretatte påkostninger avskrives lineært over leieperioden

Note 14 Kredittinstitusjoner - fordring og gjeld

	2020	2019
Utlån til og fordringer på kred.inst.u.avtalt løpetid	825.178	526.919
Sum utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	825.178	526.919
Gjennomsnittlig rente	0,37 %	1,60 %

Note 15 Utlån til og fordringer på kunder

	2020	2019
Kasse-/drifts- og brukskreditter	418.916	385.172
Byggelån	172.109	98.797
Nedbetalingslån	7.504.669	6.975.187
Brutto utlån og fordringer på kunder	8.095.694	7.459.156
- Nedskrivninger på individuelle utlån	na	-12.694
- Nedskrivninger på grupper av utlån	na	-18.000
- Forventet tap på utlån	-36.671	-
Netto utlån og fordringer på kunder	8.059.022	7.428.462
Ubenyttede kreditter	485.612	432.349
Garantier	163.998	173.349
Maksimal eksponering for kredittrisiko	8.745.304	8.064.854
Herav utlån til ansatte	129.312	113.164
Gjennomsnittlig rente brutto utlån	2,64 %	3,71 %

Sikkerhetsverdier

Banken benytter sikkerheter for å redusere kredittrisikoen. Av den grunn er bankens reelle maksimale kredittrisiko vesentlig lavere enn tabellen ovenfor gir uttrykk for. Sikkerheter kan være i form av fysisk sikkerhet, kontantdepot eller avtalt motregning samt avgitte kausjoner fra privatpersoner og selskaper. Fysiske sikkerheter skal som hovedregel være forsikret og kan for eksempel være bygninger, boliger, driftsmidler og/eller varelager.

	Sikkerhetsdekning pr. klasse	2020	2019
Sikkerhetsklasse 1	>120 %	840.539	888.665
Sikkerhetsklasse 2	100-120 %	928.974	886.170
Sikkerhetsklasse 3	80-100 %	1.821.845	1.875.384
Sikkerhetsklasse 4	60-80 %	3.988.347	3.432.209
Sikkerhetsklasse 5	40-60 %	883.818	684.012
Sikkerhetsklasse 6	20-40 %	93.293	97.795
Sikkerhetsklasse 7	0-20 %	188.488	200.620
Sum sikkerhetsverdier fra risikoklassifiseringer		8.745.304	8.064.854

Utlån, garantier og kreditter

	Brutto nedbetalingslån		Rammekreditter benyttet		Rammekreditter ubenyttet		Garantier	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Svært lav	2.298.033	2.338.870	271.892	250.916	270.477	262.606	72.777	66.249
Lav	3.136.244	2.723.082	150.679	87.261	70.926	66.768	16.875	26.925
Middels	1.660.783	1.455.035	117.255	85.789	125.992	89.416	56.665	60.688
Høy	175.475	231.050	12.994	16.020	9.312	6.524	3.784	11.289
Svært høy	194.734	188.330	33.748	36.456	8.141	6.996	11.818	5.827
Misligholdt/nedskrevne	39.401	38.820	4.457	7.528	765	39	2.078	2.370
Sum	7.504.669	6.975.187	591.025	483.970	485.612	432.349	163.998	173.349

Fordelt på sektor

	Brutto utlån		Garantier	
	2020	2019	2020	2019
Offentlig sektor				
Finansiell sektor				
Næringsdrivende	2.638.620	2.358.467	140.814	137.184
Lønnstakere	5.457.073	5.100.688	23.184	36.165
Sum	8.095.694	7.459.156	163.998	173.349

Utlån og garantier fordelt etter geografisk område

	Utlån inkl Boligkreditt		Brutto utlån		Garantier	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Nord-Fron	1.877.089	1.738.267	1.434.476	1.393.484	42.286	53.809
Sør-Fron	913.144	868.402	742.036	725.674	21.635	20.549
Ringebu	828.313	763.056	625.404	593.649	6.363	14.379
Lillehammer	2.417.091	2.041.059	1.592.021	1.397.439	37.031	35.377
Øyer	546.989	507.293	425.574	428.141	4.770	7.871
Gausdal	399.144	356.862	274.645	261.463	3.574	3.250
Sel	1.220.124	1.120.614	936.428	867.060	8.424	12.255
Resten av landet	2.952.237	2.581.205	2.065.109	1.792.246	39.916	25.858
Sum	11.154.130	9.976.757	8.095.694	7.459.156	163.998	173.349

Brutto utlån fordelt på sektor og næring

	2020	2019
Primærnæring	855.770	819.088
Industri	50.141	30.930
Elektrisitets-produksjon	19.009	19.496
Bygg og anlegg	296.614	248.964
Varehandel	126.557	107.997
Overnatting og servering	66.226	51.672
Omsetning og drift av fast eiendom	797.050	656.731
Tjenesteyting	133.657	113.852
Øvrige næringer	293.596	309.737
Sum bedriftsmarked	2.638.620	2.358.467
Personmarked	5.457.073	5.100.688
Brutto utlån	8.095.694	7.459.156
-Avsetning til tap på utlån til amortisert kost	-18.338	-10.623
-Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi	-18.333	-20.071
Netto utlån	8.059.022	7.428.461
Sum brutto utlån	8.095.694	7.459.156
Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt	3.058.437	2.517.602
Sum brutto utlån inkl. kredittforetak	11.154.130	9.976.757

Sensitivitetsanalyse tapsmodell

Analysen simulerer sensitiviteten knyttet til vesentlig økt kredittrisiko. Modellen beregner nedskrivning på engasjementer for 3 ulike scenarier hvor sannsynligheten for at det enkelte scenariet inntreffer vektet.

Utgangspunktet for forventet scenario er observert og validert nivå for mislighold (DR) og tap (faktisk LGD) og bygger i hovedsak på referansebanen i Pengepolitisk rapport fra Norges Bank og inneholder forventninger til makroøkonomiske faktorer som arbeidsledighet, BNP-vekst, rentenivå, boligpriser mv.

Nedsidescenarioet reflekterer økonomiske utsikter som er vesentlig dårligere enn forventet utvikling, og PD og LGD settes høyere enn i forventet scenario.

Oppsidescenarioet reflekterer økonomiske utsikter som er bedre enn forventet utvikling, og PD og LGD settes lavere enn i forventet scenario.

Scenariovekting er gjenstand for løpende vurdering basert på tilgjengelig informasjon. Det gjøres årlig en grundig gjennomgang av grunnlaget og prinsippene for gjeldende vekting. ECL per 31.12.2020 er beregnet som en kombinasjon av 80 % forventet scenario, 10 % nedsidescenario og 10 % oppsidescenario (80/10/10 %).

Sensitivitetsanalyse tapsmodell	BM	PM	Total
ECL i forventet scenarioet	19.524	7.774	27.298
ECL i nedsidescenarioet	99.460	63.817	163.277
ECL i oppsidescenarioet	15.362	3.990	19.352
ECL med anvendt scenariovekting 80/10/10 %	27.102	13.000	40.101
ECL med alternativ scenariovekting 75/15/10 %	31.098	15.802	46.900
ECL med alternativ scenariovekting 70/20/10 %	35.095	18.604	53.699

Per 31.12.2020 har banken valgt å beholde normalscenarioet, men har gjort individuelle vurderinger og flyttinger av utsatte bransjer.

Note 16 Overføring av utlån til kredittforetak

SpareBank 1 Gudbrandsdal har inngått avtaler om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS. I henhold til inngått forvaltningsavtale forestår banken forvaltning av utlånene og opprettholder kontakten med kunden. Banken mottar et vederlag i form av provisjoner for de plikter som følger med forvaltningen av lånene.

SpareBank 1 Gudbrandsdal har vurdert de regnskapsmessige implikasjonene dithen at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap knyttet til de solgte utlånene er overført. Det innebærer full fraregning fra balansen. Mottatt vederlag for lån som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS tilsvarer bokført verdi og vurderes å samsvare med lånenes virkelige verdi på overføringstidspunktet.

SpareBank 1 Gudbrandsdal innregner alle rettigheter og plikter som skapes eller beholdes ved overføringen separat som eiendeler eller forpliktelser. Hvis kredittforetakene får tap på overtatte lån har de en viss motregningsrett i provisjoner fra samtlige banker som har overført lån. Det foreligger dermed en begrenset gjenværende involvering knyttet til solgte utlån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon. Denne motregningsadgangen anses imidlertid ikke å være av en slik karakter at den endrer på konklusjonen om at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap er overført. Banken sin maksimale eksponering for tap er representert ved det høyeste beløpet som vil kunne kreves dekket under avtalene. Kredittforetakene kan foreta videresalg av utlån som er kjøpt av banken, samtidig som retten til å forvalte kundene og motta provisjon følger med. Dersom banken ikke er i stand til å betjene kundene kan retten til betjening og provisjon falle bort. Videre kan banken ha opsjon til å kjøpe tilbake utlån under gitte betingelser. Eierandel i kredittforetak fremgår av note 26.

SpareBank 1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS erverver utlån med pant i boliger og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS er sikret med pant i bolig innenfor 70 prosent av takst. Solgte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Boligkreditt AS og banken har, utover retten til å forestå forvaltning og motta provisjon, samt rett til å overta helt eller delvis nedskrevet verdi, ingen rett til bruk av lånene. Banken forestår forvaltningen av de overførte utlånene og mottar provisjon basert på netto avkastning på utlånene overført. Totalt er det fraregnet boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt AS for 3.058 MNOK ved utgangen av regnskapsåret. Mottatt vederlag for lån overført fra banken til SpareBank 1 Boligkreditt AS tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per utgangen av 2020 og 2019. De lånene som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er svært godt sikret og har en svært lav tapssannsynlighet.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS til enhver tid har en ren kjernekapitaldekning (Core Tier 1) som tilsvarer de krav som myndigheter fastsetter (inkl. krav til bufferkapital og Pilar 2 beregninger), og eventuelt tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en management buffer på 0,4 %. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Banken har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett for det tilfellet at SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøp av obligasjonene forutsetter at foretakets sikkerhetsmasse ikke har innført betalingsstans, slik at den faktisk er i stand til å utstede slike obligasjoner. Det foreligger derfor ingen kredittgaranti som kan påberopes i tilfelle at foretaket eller sikkerhetsmassen er insolvent. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste 12 måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsippalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Boligkreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 6 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her mht. kapitaldekning eller store engasjementer.

Note 17 Tap på utlån og garantier

IFRS 9 er implementert fra 01.01.20. Siden sammenligningstall ikke er omarbeidet, følger sammenligningstallene under etter prinsippene i IAS 39.

For detaljert beskrivelse av tapsmodellen se prinsippnoten. Tall i hele tusen kroner.

Tap på utlån og garantier	01.01.2020	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/ innbetalt tidligere konstatert	31.12.2020
Avsetning til tap målt til amortisert kost - bedriftsmarkedet	24.236	4.182	-7	28.411
Avsetning til tap målt til virkelig verdi - Privatmarked	7.932	3.392	-1.533	9.792
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	32.169	7.574	-1.539	38.203
<i>Presentert som:</i>				
Avsetning til tap på utlån	30.398	7.813	-1.539	36.671
Annen gjeld - avsetninger, garantier, ubenyttet kreditt	1.771	-239	-	1.532
Balanse	32.169	7.574	-1.539	38.203

Tabellene under avstemmer inngående og utgående balanse per trinn. Avstemmingsposter inkluderer:

- bevegelser mellom trinn, IB for lån som er flyttet til trinnene.
- nye utstedte lån, som reflekterer tapsavsetningen for nye innregnede lån, inkludert utlån som tidligere er fraregnet som følge av endrede vilkår.
- Utlån som er fraregnet reflekterer avsetning for utlån som er fraregnet i perioden uten at det er nedskrevet som følge av kredittap inkludert lån som er fraregnet som følge av endringer i vilkår
- Ny måling av tap inkluderer effekt av endringer i input eller forutsetninger i modellen, delvis tilbakebetaling, opptrekk i eksisterende kreditt, og endringer i måling som følge av overføring mellom trinn.

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån og garantier	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	6.095	12.302	13.771	32.169
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	3.323	-3.322	-1	-
Overført til (fra) trinn 2	-1.300	1.967	-666	-
Overført til (fra) trinn 3	-136	-813	949	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	4.721	3.038	1.014	8.772
Økning i trekk på eksisterende lån	1.161	8.236	2.711	12.108
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-3.046	-1.231	-711	-4.987
Utlån som har blitt fraregnet	-2.384	-4.227	-1.709	-8.319
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-1.539	-1.539
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	-	-	-	-
31.12.2020	8.435	15.951	13.818	38.203

Tapsavsetning på "nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler" i trinn 3 relaterer seg i hovedsak til selskap som har gått konkurs og dermed har fått nytt organisasjonsnummer.

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat (PM)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	293	5.092	2.547	7.933
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	1.637	-1.637	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-200	200	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-76	-386	461	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	1.433	1.440	9	2.882
Økning i trekk på eksisterende lån	691	3.019	2.084	5.794
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-1.890	-569	-229	-2.688
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-1.019	-1.215	-381	-2.616
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)			-1.533	-1.533
31.12.2020	869	5.945	2.959	9.772

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån til amortisert kost (BM)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	5.545	5.706	11.215	22.465
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	1.471	-1.471	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-936	1.602	-666	-
Overført til (fra) trinn 3	-50	-307	357	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	2.785	1.568	1.005	5.357
Økning i trekk på eksisterende lån	581	4.626	2.011	7.218
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-1.650	-220	-1.741	-3.611
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-1.111	-2.089	-1.324	-4.524
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-7	-7
31.12.2020	6.635	9.415	10.850	26.899

Totalt balanseført tapsavsetning på ubenyttet kreditter, garantiansvar og lånetilsagn	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	257	1.504	9	1.771
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	215	-215	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-145	145	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-10	-120	130	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	502	31	-	533
Økning i trekk på eksisterende lån	1.032	591	3	1.625
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-666	-422	-129	-1.218
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-253	-922	-4	-1.179
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-	-
31.12.2020	932	591	9	1.532

Periodens tap på utlån og garantier	31.12.2020	31.12.2019
Endring i IFRS 9 nedskrivning	8.991	
Endring i individuelle nedskrivninger		2.888
Endring i gruppenedskrivninger		-1.000
Endring i amortiseringseffekter		
Konstaterte tap	1.463	2.592
Reversering av tidligere konstaterte tap	-1.671	-1.495
Sum tap på utlån og garantier	8.784	2.985

Misligholdte engasjement	31.12.2020	31.12.2019
Brutto misligholdte engasjement over 90 dager	30.753	33.095
Trinn 3 nedskrivning	-7.092	-6.986
Netto misligholdte engasjement	23.661	26.109
Avsetningsgrad	23 %	21 %
Brutto misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,38 %	0,44 %

Øvrig tapsutsatte engasjement:

Øvrig tapsutsatte engasjement	6.307	5.938
Trinn 3 nedskrivning	-6.205	-5.707
Netto tapsutsatte engasjement	102	232
Avsetningsgrad	98,4 %	96,1 %
Øvrig tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,08 %	0,08 %

Brutto utlån	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
31.12.2019	6.847.072	535.634	76.450	7.459.156
Avsetning til tap				
<i>Avsetning til tap overført til Trinn 1</i>	153.007	-148.712	-4.294	-
<i>Avsetning til tap overført til Trinn 2</i>	-374.001	374.124	-122	-0
<i>Avsetning til tap overført til Trinn 3</i>	-7.678	-10.542	18.221	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	3.077.873	155.084	2.809	3.235.766
Økning i trekk på eksisterende lån	63.670	8.365	323	72.358
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-290.923	-38.284	-16.139	-345.346
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-2.166.395	-132.936	-21.832	-2.321.162
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-5.078	-5.078
31.12.2020	7.302.625	742.732	50.337	8.095.694
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,12 %	2,15 %	27,45 %	0,47 %

Brutto utlån PM	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
31.12.2019	4.831.407	233.505	35.777	5.100.688
Avsetning til tap				
<i>Avsetning til tap overført til Trinn 1</i>	65.379	-61.085	-4.294	-
<i>Avsetning til tap overført til Trinn 2</i>	-124.368	124.490	-122	-
<i>Avsetning til tap overført til Trinn 3</i>	-5.340	-3.341	8.682	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	2.310.737	57.855	2.907	2.371.499
Økning i trekk på eksisterende lån	18.799	91	7	18.898
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-171.109	-8.808	-2.206	-182.124
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-1.745.127	-88.425	-14.108	-1.847.660
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-4.229	-4.229
31.12.2020	5.180.378	254.282	22.413	5.457.073
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,02 %	2,34 %	13,20 %	0,18 %

Brutto utlån BM	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
31.12.2019	2.063.976	261.191	33.300	2.358.467
Avsetning til tap				
<i>Avsetning til tap overført til Trinn 1</i>	87.486	-87.486	-	-
<i>Avsetning til tap overført til Trinn 2</i>	-248.206	248.206	-	-
<i>Avsetning til tap overført til Trinn 3</i>	-2.338	-6.210	8.548	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	810.435	101.209	1.996	913.639
Økning i trekk på eksisterende lån	42.309	8.272	316	50.897
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-118.085	-29.244	-13.887	-161.217
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-465.020	-48.425	-8.872	-522.317
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-849	-849
31.12.2020	2.170.558	447.512	20.550	2.638.620
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,31 %	2,10 %	52,80 %	1,02 %

Ubenyttet kreditter, garantiansvar og lånetilsagn	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
31.12.2019	630.779	36.468	3.211	670.458
Avsetning til tap				
<i>Avsetning til tap overført til Trinn 1</i>	16.097	-16.093	-4	-
<i>Avsetning til tap overført til Trinn 2</i>	-105.051	105.051	-	-
<i>Avsetning til tap overført til Trinn 3</i>	-748	-1.736	2.484	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	191.314	3.353	-	194.667
Økning i trekk på eksisterende lån	85.512	8.093	354	93.959
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-55.465	-72.169	-1.657	-129.291
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-138.300	-4.822	-1.672	-144.795
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-100	-100
31.12.2020	624.139	58.144	2.615	684.898

Note 18 Overtatte eiendeler

	2020	2019
Bygg for kontor, utleie mm	1.300	1.821
Leilighetsbygg for fritidsmarkedet	258	536
Hotelleiendom med tilhørende områder	8.998	8.998
Andre eiendeler	-	-
Sum overtatte eiendeler	10.556	11.355

Som grunnlag for bokført verdi på samlet 10,6 MNOK foreligger det enten takst, verdivurderinger mottatt fra eiendomsmegler eller verdiberegningsmodeller. Intensjonen er at banken skal avhende eiendelene så raskt som mulig.

Note 19 Kreditteksponering for hver interne riskorating

Banken benytter et eget klassifiseringssystem for overvåking av kredittrisiko i porteføljen. Inndeling i risikoklasser skjer ut fra hvor sannsynlig mislighold er i de enkelte engasjementene. I tabellen er denne inndelingen sammenlignbar med tilsvarende ratingklasser hos Moody's.

Misligholdssannsynlighet grupperer deretter den enkelte kunde inn i risikogrupper som vist nedenfor.

Risikoklasse	Fra	Til
A	0,00 %	0,10 %
B	0,10 %	0,25 %
C	0,25 %	0,50 %
D	0,50 %	0,75 %
E	0,75 %	1,25 %
F	1,25 %	2,50 %
G	2,50 %	5,00 %
H	5,00 %	10,00 %
I	10,00 %	99,99 %
J	Misligholdt	
K	Tapsutsatt	

Risikoklasse	Risikogrupper
A - C	Svært lav risiko
D - E	Lav risiko
F - G	Middels risiko
H	Høy risiko
I	Svært høy risiko
J - K	Mislighold og nedskrevet

Totale engasjement bedriftsmarked	2020	2019
Svært lav	922.742	880.336
Lav	610.339	603.230
Middels	1.151.180	924.448
Høy	153.215	198.489
Svært høy	169.961	154.141
Misligholdt/nedskrevne	24.266	20.559
Sum	3.031.703	2.781.203

Totale engasjement privatmarked	2020	2019
Svært lav	1.990.438	2.038.305
Lav	2.764.385	2.300.806
Middels	809.515	766.480
Høy	48.349	66.394
Svært høy	78.480	83.468
Misligholdt/nedskrevne	22.433	28.198
Sum	5.713.601	5.283.651

Sum	8.745.304	8.064.854
------------	------------------	------------------

Note 20 Maks kreditteksponering, ikke hensyntatt pantstillelser

Tabellen nedenfor viser maksimal eksponering mot kredittrisiko i balansen, inkludert derivater. Eksponeringen er vist brutto før eventuelle pantstillelser og tillatte motregninger.

Kreditteksponering	2020	2019
Eiendeler på balansen		
Kontanter	14.693	70.744
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	825.178	526.919
Brutto utlån til og fordringer på kunder	8.095.694	7.459.156
Rentebærende verdipapirer til virkelig verdi	511.019	139.174
Finansielle derivater		
Andre eiendeler	33.936	16.487
Sum eiendeler på balansen	9.480.519	8.212.481
Forpliktelse ikke balanseført		
Betingende forpliktelse	275.637	188.376
Ubenyttede kreditter	485.612	432.349
Garantier og lånetilsagn	199.286	
Sum finansielle garantistillelser	960.535	620.725
Sum kreditteksponering	10.441.054	8.833.206

Note 21 Finansielle derivater

Tabellen nedenfor viser virkelig verdi av bankens finansielle derivater bokført som eiendeler og gjeld, samt nominelle verdier av kontraktene. Positiv markedsverdi av kontrakter blir bokført som eiendel, mens negativ markedsverdi blir bokført som gjeld. Alle verdiene er basert på observerbare markedsdata.

Kontraktsvolumet viser størrelsen av derivatenes underliggende eiendeler, og er grunnlaget for måling av endringer i virkelig verdi av bankens derivater. Derivatkontraktene benyttes til å redusere bankens risiko relatert til utlånsvirksomhet. Banken har ingen derivatkontrakter som kvalifiserer til sikringsbokføring.

	2020			2019		
	Kontraktssum	Virkelig verdi		Kontraktssum	Virkelig verdi	
Renteinstrumenter		Eiendeler	Forpliktelser		Eiendeler	Forpliktelser
Renteswapper fastrente utlån	725.000		24.017	800.000	3.399	250
Renteswapper fastrente obligasjonslån						
Påløpte renter på renteswapper			849		43	26
Sum alle renteinstrumenter	725.000	-	24.865	800.000	3.441	276

Note 22 Kredittkvalitet per klasse av finansielle eiendeler

Kreditteksponering mot norske finansinstitusjoner er vurdert med svært lav risiko. Obligasjoner garantert av stater eller kommuner er vurdert til svært lav risiko, obligasjoner med særskilt sikkerhet i boligeiendom er vurdert til lav risiko, obligasjoner utstedt av industri og finansinstitusjoner er vurdert til middels risiko eller høy risiko.

Kredittkvaliteten på utlån og fordringer på kunder er basert på en modell utarbeidet av SpareBank 1 Alliansen. Tabellen nedenfor viser kredittkvaliteten per risikogruppe for utlånsrelaterte eiendeler i balansen, basert på bankens kredittratingsystem.

	2020						Misligholdt eller individuelt nedskrevne	Sum
	Svært lav risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Svært høy risiko			
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	825.178							825.178
Utlån til og fordringer på kunder:								
Personmarked	1.801.228	2.703.849	802.943	48.334	78.296	22.423		5.457.073
Bedriftsmarked	734.660	543.883	1.050.193	139.875	150.000	20.008		2.638.620
Sum	3.361.065	3.247.732	1.853.137	188.209	228.297	42.431		8.920.872
Finansielle investeringer								
Obligasjoner og sertifikater		145.821	3.778					149.599
Sum	-	145.821	3.778	-	-	-		149.599
Total	3.361.065	3.393.553	1.856.915	188.209	228.297	42.431		9.070.470

2019	Svært lav risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Svært høy risiko	Misligholdt eller individuelt nedskrevne	Sum
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	526.919						526.919
Utlån til og fordringer på kunder:							
Personmarked	1.881.758	2.284.631	756.507	66.238	83.366	28.189	5.100.688
Bedriftsmarked	682.845	523.343	815.269	180.458	140.137	16.415	2.358.467
Sum	3.091.523	2.807.974	1.571.776	246.697	223.502	44.603	7.986.075
Finansielle investeringer							
Obligasjoner og sertifikater		135.700	3.815				139.515
Sum	-	135.700	3.815	-	-	-	139.515
Total	3.091.523	2.943.674	1.575.590	246.697	223.502	44.603	8.125.590

Note 23 Markedsrisiko

Markedsrisiko knyttet til renterisiko

Renterisiko oppstår som følge av at rentebærende eiendeler og forpliktelser har ulik gjenstående rentebindingstid. Den totale renterisikoen kan splittes i tre elementer:

- Basisrisiko
- Rentekurverisiko
- Spreadrisiko

Basisrisiko er den verdiendring som finner sted på bankens eiendeler og gjeld når hele rentekurven parallellforskyves. Basisrisikoen er vist i tabellen under ved at renterisiko er beregnet som effekten av virkelig verdi av en renteendring på 1 % - poeng. Det er ikke tatt hensyn til administrativ renterisiko.

Basisrisiko (mill kr)	2020	2019
Likvider og fordringer på sentralbank og oppgjørsbank	-2,8	-1,0
Fastrenteutlån	-43,9	-49,1
Utlån for øvrig	-24,2	-16,4
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende papir med fast avkastning	-4,3	-4,5
Øvrige eiendeler	-0,06	-1,7
Sum eiendeler	-75,2	-72,6
Innskudd fra kredittinstitusjoner	-	-
Innskudd fra kunder	25,3	15,5
Sertifikat- og obligasjonsgjeld	2,9	3,1
Annen gjeld	0,4	0,5
Sum gjeld	28,6	19,1
Sikret med rentebytteavtaler	42,6	54,2
Sum renterisiko	-4,0	0,7

Negativt fortegn indikerer at banken taper på en renteoppgang.

Renterisiko endringstidspunkt

Post i balansen (mill. kr)	Uten renteeksp.	Inntil 1 mnd	1 mnd til 3 mnd	3 mnd til 1 år	1 år til 5 år	Over 5 år	Sum
Kontanter og fordringer på sentralbanker	15	53	-	-	-	-	67
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	-	772	-	-	-	-	772
Utlån til og fordringer på kunder	-	-	7.420	49	548	79	8.096
Obligasjoner og sertifikater	-	-	150	-	-	-	150
Øvrige rentebærende eiendeler	-	-	-	-	-	-	-
Ikke rentebærende eiendeler	849	-	-	-	6	-	855
Sum eiendeler	864	825	7.570	49	554	79	9.941
Gjeld til kredittinstitusjoner	-	-	-	-	-	-	-
Innskudd fra og gjeld til kunder	-	7.024	-	250	-	-	7.274
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	-	1.240	-	-	-	1.240
Ansvarlig lån	-	-	100	-	-	-	100
Ikke rentebærende gjeld	89	-	-	-	-	-	89
Egenkapital	1.239	-	-	-	-	-	1.239
Sum gjeld og egenkapital	1.327	7.024	1.340	250	-	-	9.941
Netto risikoeksponering	-463	-6.198	6.231	-201	554	79	-

Kassekreditt og byggelån er klassifisert i intervallet inntil 1 mnd.

Tabellen under viser den såkalte rentekurverisikoen, dvs. risikoen for at rentekurven forskyver seg ulikt innenfor ulike tidsbånd ved en renteendring, ved å måle bankens netto renteeksponering innenfor de ulike tidsintervallene.

Rentekurverisiko (mill kr)	2020	2019
0 - 3 mnd	-7,0	-0,4
3 - 12 mnd	-0,7	-4,7
1 - 3 år	0,8	-0,1
3 - 5 år	4,7	5,6
Over 5 år	-1,7	0,3
Sum renterisiko	-4,0	0,7

Spreadrisikoen er risikoen for at markedets prising av de enkelte utstedere ikke endrer seg tilsvarende som de underliggende referansrentene, for eksempel statsrentene eller swaprentene.

Spreadrisiko (mill kr)	2020	2019
Sum spreadrisiko	-3,1	-2,8

Note 24 Likviditetsrisiko

Post i balansen (mill. kr)	Uten løpetid	Inntil 1 mnd	1 mnd til 3 mnd	3 mnd til 1 år	1 år til 5 år	Over 5 år	Sum
Kontanter og fordringer på sentralbanker	67	-	-	-	-	-	67
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	772	-	-	-	-	-	772
Utlån til og fordringer på kunder	621	4	4	34	354	7.078	8.096
Obligasjoner og sertifikater	2	-	-	-	116	31	150
Øvrige eiendeler med restløpetid	-	-	-	-	-	-	-
Øvrige eiendeler	855	-	-	-	-	-	855
Sum eiendeler	2.319	4	4	34	470	7.109	9.941
Gjeld til kredittinstitusjoner	-	-	-	-	-	-	-
Innskudd fra og gjeld til kunder	-	-	7.024	250	-	-	7.274
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	-	-	190	1.050	-	1.240
Øvrig gjeld med restløpetid	26	-	6	57	-	-	89
Ansvarlig lån	100	-	-	-	-	-	100
Egenkapital	1.239	-	-	-	-	-	1.239
Sum gjeld og egenkapital	1.365	-	7.029	497	1.050	-	9.941
Netto likviditetseksposering	954	4	-7.025	-463	-579	7.109	-

Kasse-, drifts- og brukskreditt er tatt med i gruppen inntil 1 mnd. Byggelån er tatt med i gruppen 3-12 mnd.

Pr 31.12.2020 hadde banken følgende lånemuligheter i Norges Bank og andre avtalte trekkrettigheter:

Type	Låneadgang/ ramme	Herav trukket beløp	Forfall på trekkramme
Låneadgang i Norges Bank	275.637	-	
Trekkrettighet oppgjørskonto	50.000	-	01.04.2021

I tillegg til egne trekkrettigheter har bankens kunder trekkmuligheter for inntil 485,6 MNOK pr 31.12.2020.

Note 25 Rentebærende verdipapirer

Rentebærende verdipapirer måles til virkelig verdi over resultatet.

Rentebærende verdipapirer fordelt på utsteder	2020		2019	
	Pålydende	Virkelig verdi	Pålydende	Virkelig verdi
Finansielle foretak	148.744	149.599	138.744	139.515
Sum rentebærende verdipapirer	148.744	149.599	138.744	139.515

* Virkelig verdi 2019 er ikke avstembart med regnskapført verdi på rentebærende verdipapirer per 31.12.2019 da rentebærende verdipapirer ble bokført til laveste verdi av opprinnelig anskaffelseskost og virkelig verdi

Rentebærende verdipapirer fordelt etter forfall	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Finansielle foretak	938	41.536	107.125	-	149.599
Sum rentebærende verdipapirer til virkelig verdi	938	41.536	107.125	-	149.599

Gjennomsnittlig effektiv rente på rentebærende verdipapirer utgjør 1,35% mot 1,93% i 2019. Renten er beregnet ut fra 12 måneders gjennomsnittlig beholdning.

Note 26 Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter

Aksjer og andeler	2020	2019
Til virkelig verdi over resultatet		
- Børsnoterte	361.297	208.366
- Unoterte	254.781	293.009
Sum aksjer og andeler	616.078	501.375

Selskapets navn	Beholdning antall	Eierandel i %	Anskaffelseskost	Markedsverdi/ Bokført verdi
DNB Global Treasury	56.355		53.867	51.480
Holberg OMF	554.431		55.931	55.920
Fondsforvaltning Pluss Likviditet II	101.660		102.044	102.104
Odin Likviditet A	51.670		51.914	51.670
Pareto Likviditet	100.576		100.075	100.123
Noterte aksjer og andeler til virkelig verdi		*	363.830	361.297
SpareBank 1 Boligkreditt AS	1.141.753	1,46 %	171.302	171.384
SpareBank 1 Regnskapshuset SMN AS	11	4,62 %	32.122	32.122
SpareBank 1 SMN Finans AS	2.214	2,40 %	24.265	24.265
SpareBank 1 Kredittkort AS	31.787	1,06 %	10.178	11.261
SpareBank 1 Markets AS	21.118	0,67 %	4.216	4.435
SpareBank 1 Betaling AS	164.058	0,88 %	3.612	9.241
Øvrig aksjer ikke spesifisert			735	2.074
Unoterte egenkapitalinstrument vurdert til virkelig verdi			246.429	254.781
Sum aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter			610.259	616.078

*) Bankens eierandel er ubetydelig

Aksjer er målt til virkelig verdi over resultat iht. IFRS 9 (med unntak av konsernselskap, tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet). Aksjer som ikke kan måles pålitelig vurderes til kostpris som tilnærming til virkelig verdi.

Beholdningsendring unoterte egenkapitalinstrumenter vurdert til virkelig verdi	2020	2019
Inngående balanse	224.963	167.229
Tilgang	29.280	65.039
Avgang	801	7.305
Tilbakebetalt egenkapital		
Reklassifisering	1.339	
Nedskrivning (-) / reversert nedskrivning (+)		
Utgående balanse	254.781	224.963

Tap/gevinst på unoterte egenkapitalinstrumenter vurdert til virkelig verdi	2020	2019
Gevinst (+) / tap (-) ved realisasjon av aksjer	-579	73
Nedskrivning (-) / reversert nedskrivning (+) av aksjer		
Tap/gevinst på unoterte egenkapitalinstrumenter vurdert til virkelig verdi	-579	73

Note 27 Klassifisering og måling av finansielle instrumenter

	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	Finansielle instrumenter til amortisert kost	Totalt
2020				
Kontanter og fordringer på sentralbanker			14.693	14.693
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			825.178	825.178
Netto utlån til og fordringer på kunder	780.512	868	7.277.642	8.059.022
Rentebærende verdipapirer	511.019			511.019
Finansielle derivater				
Aksjer, egenkapitalbevis og andeler	421.742			421.742
Sum finansielle instrumenter eiendeler	1.713.272	868	8.117.513	9.831.654
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Innskudd fra og gjeld til kunder			7.273.852	7.273.852
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			1.239.555	1.239.555
Finansielle derivater	24.865			24.865
Ansvarlig lånekapital			100.234	100.234
Sum finansielle instrumenter gjeld	24.865		8.613.641	8.638.507

Tilsvarende klassifisering var ikke gjeldende under NGAAP (2019 tallene) og det er ikke vist sammenligningstall, iht forskriftsløsningen.

Bankens BM portefølje bokføres til amortisert kost. Grunnet rutinemessige salg til SpareBank 1 Boligkreditt AS blir PM porteføljen i sin helhet bokført til virkelig verdi over utvidet resultat (OCI). Bankens fastrenteportefølje bokføres til virkelig verdi over resultatet.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer, innskudd fra kredittinstitusjoner, ansvarlig lånekapital og fondsobligasjon er vurdert til amortisert kost.

Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Tabellen på neste side viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

Nivå 1: Verdsettelse etter priser i aktivt marked

Markedspris på balansedagen er benyttet. Markedet anses aktivt dersom det er mulig å fremskaffe ersternt observerbare priser, kurser eller renter fra en børs, forhandler, megler eller lignende, og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner på armlengdes avstand.

Nivå 2: Verdsettelse etter observerbare markedsdata

Versdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene, og som også inkluderer noterte priser i slike ikke aktive markeder. Verdien er basert på nylige observerbare markedsdata i form av en transaksjon i instrumentet mellom informerte, villige og uavhengige parter

Nivå 3: Verdsettelse etter annet enn observerbare markedsdata

Hvis fastsettelse av verdi ikke er tilgjengelig ved bruk av nivå 1 eller 2 benyttes verdsettelsesmetoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon. Instrumenter i denne kategorien verdsettes etter metoder som er basert på estimerte kontantstrømmer, vurdering av eiendeler og gjeld i selskaper, og modeller hvor vesentlige parametere ikke er basert på observerbare markedsdata eller eventuelle bransjestandarder.

	2020				2019			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet								
Rentebærende verdipapirer		149.723		149.723		139.174		139.174
Aksjer, egenkapitalbevis og andeler	361.297		421.742	783.038	208.366		293.009	501.375
Fastrenteutlån			780.512	780.512			798.465	798.465
Boliglån til virkelig verdi over OCI								
Derivater						3.441		3.441
Sum eiendeler til virkelig verdi	361.297	149.723	1.202.253	1.713.272	208.366	142.615	1.091.474	1.442.455
Finansiell gjeld til virkelig verdi over resultatet								
Finansielle derivater forpliktelser		24.865		24.865		276		276
Sum forpliktelser til virkelig verdi	-	24.865	-	24.865		276		276

Note 28 Investering i eierinteresser

Datterselskap	Forretnings- adresse	Selskapets aksjekapital i hele kroner	Eierandel i prosent	Antall aksjer	Kostpris	Bokført verdi
Eiendomsmegler 1 Lillehammer Gudbrandsdal AS Lillehammer		1.232.000	60,1 %	740	7.535	5.302
Engasjementssikring AS	Nord-Fron	30.000	100,0 %	30	100	61
Gjestgivern AS	Nord-Fron	100.000	100,0 %	100	30	192
Sum aksjer i datterselskaper					7.665	5.556

	Eiendomsmegler 1 Lillehammer og Gud- brandsdal AS		Gjestgiveren AS		Engasjementssikring AS		Totalt	
Resultat fra datterselskaper	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Inngående balanse 01.01	4.680	5.726	19	19	192	192	4.891	5.937
Kostpris tilgang i året			500				500	-
Kostpris avgang i året							-	-
Inntektsført resultatandel	2.483	1.441	-458				2.025	1.441
Mottatt utbytte	-1.436	-2.087					-1.436	-2.087
Avskrivning goodwill	-425	-400					-425	-400
Utgående balanse 31.12	5.302	4.680	61	19	192	192	5.556	4.891

Aksjer i felleskontrollert virksomhet og selskaper med delt ansvar (DA)	Forretnings- adresse	Eierandel i prosent	Antall aksjer	Kostpris	Bokført verdi
Samarbeidende Sparebanker AS	Oslo	7,06 %	62.604	76.219	160.709
Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA	Oslo	3,66 %	695.638	696	696
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet og DA				76.915	161.405

Eierandel i felleskontrollert virksomhet	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Resultat
Samarbeidende Sparebanker AS	163.266	2.481	2.516	2.386	37.767
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet	163.266	2.481	2.516	2.386	37.767

Felleskontrollert virksomhet er presentert etter egenkapitalmetoden

Balanseført verdi i felleskontrollert virksomhet	2020	2019
Per 01.01	62.459	65.245
Tilgang	13.761	-
Avgang	-	2.786
EK-endringer (overgang IFRS)	59.013	-
Resultatandel	37.749	-
Andel andre inntekter og kostnader (OCI)	1.511	-
Utbetalt utbytte	13.784	-
Balanseført verdi 31.12	160.709	62.459

Note 29 Nærstående parter

	2020	2019
Utlån til datterselskap	3.602	3.399
Innskudd fra datterselskap	4.654	667
Konsernbidrag datterselskap	-	-

Selskaper, med eierandeler, fremgår av note 28. Internhandel med selskapene er gjort i henhold til egne avtaler og på forretningsmessige vilkår.

Note 30 Andre eiendeler

	2020	2019
Fordringer	1.531	163
Opptjente ikke mottatte inntekter	3.364	134
Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	1.951	1.665
Annet	33.083	17.919
Sum andre eiendeler	39.930	19.882

Note 31 Ansvarlig lån og fondsobligasjoner i andre foretak

	2020	2019
SpareBank 1 Finans AS	2.808	2.808
SpareBank 1 Kredittkort AS	936	936
Sum ansvarlig lån/ fondsobligasjoner	3.744	3.744
Bokført under obligasjoner	3.744	3.744
Bokført under utlån	-	-
Sum ansvarlig lån/ fondsobligasjoner	3.744	3.744

Note 32 Innskudd fra kunder

	2020		2019	
	Beløp	Gj.snittlig rentesats %	Beløp	Gj.snittlig rentesats %
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	2.041.929	0,1 %	1.662.012	0,5 %
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	5.231.923	0,7 %	4.597.483	1,5 %
Sum innskudd fra kunder	7.273.852	0,6 %	6.259.495	1,2 %

Innskudd fra kunder - andel med fast rente

Av innskudd fra kunder utgjør fastrente innskudd	2020	2019
Bokført verdi	250.290	311.858

Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring

	2020	2019
Primærnæring	313.065	285.794
Industri	140.328	80.040
Elektrisitets-produksjon	55.253	5.608
Bygg og anlegg	298.844	335.437
Varehandel	224.390	160.111
Omsetning og drift av fast eiendom	322.883	331.634
Offentlig administrasjon	777.736	670.151
Tjenesteyting	425.991	309.678
Øvrige næringer	679.166	477.561
Sum næring	3.237.656	2.656.013
Personmarked	4.036.196	3.603.482
Sum innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring	7.273.852	6.259.495

Innskudd fra kunder fordelt på geografiske områder

	2020	2019
Nord-Fron	1.909.388	1.770.498
Sør-Fron	970.555	839.133
Ringebu	771.820	635.647
Lillehammer	1.134.372	1.019.070
Øyer	169.391	133.706
Gausdal	108.142	100.273
Sel	867.731	757.119
Resten av landet	1.342.454	1.004.050
Sum innskudd fordelt på geografiske områder	7.273.852	6.259.495

Note 33 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

	2020	2019*
Obligasjonsgjeld	1.238.000	1.260.000
Påløpte renter	1.828	4.339
Over/underkurs	-273	-238
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, bokført verdi	1.239.555	1.264.101

Obligasjonsgjeld fordelt på forfallstidspunkt	2020	2019
Forfall i løpet av 2020	-	100.000
Forfall i løpet av 2021	188.000	400.000
Forfall i løpet av 2022	345.000	345.000
Forfall i løpet av 2023	250.000	185.000
Forfall i løpet av 2024	280.000	230.000
Forfall i løpet av 2025	175.000	-
Påløpte renter	1.828	4.339
Over-/underkurs	-273	-238
Sum obligasjonsgjeld	1.239.555	1.264.101

Endringer i verdipapirgjeld	2020	Utstedt	Forfalt/innløst	Øvrige endringer	2019
Obligasjonsgjeld, pålydende verdi	1.238.000	290.000	-312.000	-	1.260.000
Påløpte renter	1.828	-	-	-2.511	4.339
Over/underkurs	-273	-	-	-35	-238
Sum obligasjonsgjeld	1.239.555	290.000	-312.000	-2.546	1.264.101

* Ny oppstillingsplan etter IFRS inkluderer påløpte renter. Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer per 31.12.2019 er følgelig ikke avstembar med avlagt regnskap per 31.12.2019.

Note 34 Annen gjeld og pensjonsforpliktelser

	2020	2019
Påløpte ikke betalte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	11.091	15.678
Pensjonsforpliktelser	5.744	5.267
Annen gjeld	45.210	54.333
Sum annen gjeld og pensjonsforpliktelser	62.045	75.279

Note 35 Ansvarlig lånekapital

	2020	2019*
Tidsbegrenset ansvarlig lån		
FRN ansvarlig obligasjonslån, 3 mnd Nibor + 1,90 % (Call opsjon 2022)	40.000	40.000
FRN ansvarlig obligasjonslån, 3 mnd Nibor + 1,75 % (Call opsjon 2024)	60.000	60.000
Påløpte renter	234	397
Sum ansvarlig lånekapital	100.234	100.397

* Ny oppstillingsplan etter IFRS inkluderer påløpte renter. Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer per 31.12.2019 er følgelig ikke avstembar med avlagt regnskap per 31.12.2019.

Endringer i tidsbegrenset ansvarlig lån	2020	Utstedt	Forfalt/innløst	Øvrige endringer	2019
Obligasjonsgjeld, pålydende verdi	100.000				100.000
Påløpte renter	234			-163	397
Over/underkurs					
Sum ansvarlig lånekapital	100.234			-163	100.397

Note 36 Kapitaldekning

Banken følger EU's kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak CRD IV/CRR.

Pr. 31.12.20 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3,0 prosent og motsyklisk buffer 1,0 prosent. Motsyklisk buffer ble satt ned fra 2,5 % til 1 % gjeldende fra 31.03.2020. Dette med bakgrunn i utbruddet av koronaviruset, der Norges bank vurderer risiko for et markert tilbakeslag i norsk økonomi. Kravene er i tillegg til minstekravet til ren kjernekapital på 4,5 %, slik at minstekravet til ren kjernekapitaldekning er på 11,0 %, kjernekapitaldekning på 12,5 % og kapitaldekning på 14,5 %. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et individuelt Pilar II krav for banken på 2,2 % med virkning fra 31.12.2017.

Fra og med 2018 foretar banken forholdsmessig konsolidering for eierandeler i foretak i samarbeidende grupper ref. Finansforetaksloven § 17-13. Pr. 31.12.20 foretar banken forholdsmessig konsolidering for eierandeler i SB1 Boligkreditt AS, SB1 Kredittkort AS og SB1 Finans Midt Norge AS.

Bankens investering i datterselskap faller inn under størrelsesunntaket i forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpassing av CRR/CRD IV § 17. Det utarbeides derfor ikke kapitaldekning på konsolidert nivå for datterselskap.

SpareBank 1 Gudbrandsdal benytter standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko.

Finanstilsynet publiserte den 10. desember 2020 et rundskriv vedrørende vurdering av engasjementer som skal vurderes som høyrisiko. Finanstilsynet redegjorde for at deres tolkning av gjeldende CRR-regelverk tilsier at alle eiendomsutviklingsprosjekter som er gjort med sikte på videresalg anses som spekulativ investering og skal risikovektes 150 %. Krav til forhåndssalg, egenkapitalandel, forhåndsbetaling av deler av kjøpesum eller andre risikoreduserende tiltak påvirker ikke risikovektingen.

Banken er ikke enig i Finanstilsynets fortolkning av CRR-regelverket, og har også innhentet en juridisk vurdering fra ekstern part som støtter bankens syn. Bankens kredittpraksis for innvilgelse av kreditter til eiendomsutviklingsprosjekter stiller strenge krav til risikoreduserende tiltak i prosjektet, herunder krav til forhåndssalg, egenkapitalandel og lignende. Ved forhåndssalg av kun deler av prosjektet gjøres det stresstesting av bæreevnen til selskapet for resterende beløp, herunder simuleringer av eiendomsprisfall. Bankens markedsområde har et leiemarked som tilsier at utbygger kan forvente å få leid ut den usolgte delen av prosjektet.

Banken har foretatt en fornyet vurdering av risikoen i bankens eiendomsutviklingsprosjekter som har medført flytting av enkelte engasjementer til 150 % risikovekt. Ved en eventuell lov- eller forskriftsendring i Norge, og dermed en endret risikovekt for alle bankens eiendomsutviklingsprosjekter til 150 %, er det estimert at dette vil påvirke bankens rene kjernekapitaldekning med 0,27 %-poeng.

Note 36 fortsetter

	2020	2019
Ansvarlig kapital		
Sparebankens fond	1.238.576	1.063.765
Egenkapital	1.238.576	1.063.765
Fradrag for vesentlige og ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	- 262.443	- 149.637
Ren kjernekapital	976.133	914.128
Fondsobligasjon	-	-
Fradrag for vesentlige og ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-	-
Kjernekapital	976.133	914.128
Ansvarlig lånekapital	100.00	100.00
Periodisert rente ansvarlig lånekapital	234	397
Fradrag for vesentlige og ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-1.592	-1.379
Ansvarlig kapital	1.074.775	1.013.146
Risikovektet beregningsgrunnlag		
Kreditrisiko	4.364.219	3.976.687
Operasjonell risiko	504.272	495.974
CVA-tillegg (motpartsrisiko derivater)	3.320	7.568
Totalt beregningsgrunnlag	4.871.811	4.480.229
Kapitaldekning		
Ren kjernekapitaldekning	20,0 %	20,4 %
Kjernekapitaldekning	20,0 %	20,4 %
Kapitaldekning	22,1 %	22,6 %
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio (LR))	9,8 %	10,4 %
Bufferkrav		
Bevaringsbuffer	121.795	112.006
Motsyklisk buffer	48.718	112.006
Systemrisikobuffer	146.154	134.407
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	316.668	358.418
Minimumskrav til ren kjernekapital	326.411	300.175
Tilgjengelig ren kjernekapital	333.054	255.534

Note 36 fortsetter

Spesifikasjon av risikovektet kredittrisiko	2020	2019
Stater	-	-
Lokale og regionale myndigheter	-	-
Offentlig eide foretak	-	-
Institusjoner	180.349	122.887
Foretak	226.919	837.265
Massemarked	1.155.646	346.412
Pantesikkerhet i eiendom:		
- Pantesikkerhet i boligeiendom	2.039.676	1.979.433
- Pantesikkerhet i næringseiendom	323.799	390.263
Forfalte engasjementer	29.822	24.754
Høyrisiko-engasjementer	60.000	-
Obligasjoner med fortrinnsrett	14.593	13.541
Andeler i verdipapirfond	56.371	25.232
Egenkapitalposisjoner	162.090	145.296
Øvrige engasjementer inkl utsatt skatt	114.954	91.604
Sum kredittrisiko	4.364.219	3.976.687

Forholdsmessig konsolidering	2020	2019
Ren kjernekapital	1.172.119	1.056.794
Kjernekapital	1.188.139	1.073.399
Ansvarlig kapital	1.312.906	1.192.799
Beregningsgrunnlag	5.875.434	5.172.454
Kapitaldekning		
Ren kjernekapitaldekning	19,9 %	20,4 %
Kjernekapitaldekning	20,2 %	20,8 %
Kapitaldekning	22,3 %	23,1 %
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio (LR))	8,5 %	9,0 %

Note 37 Garantiansvar

Garantiansvar fordelt på garantiformer	2020	2019
Betalingsgarantier	30.748	27.676
Kontraktsgarantier	65.722	80.325
Lånegarantier	52.117	50.292
Garanti bankenes sikringsfond	-	-
Annet garantiansvar	15.411	15.056
Sum garantiansvar	163.998	173.349

Note 38 Pantstillelser

Det er innskudd på 52,7 MNOK og deponerte obligasjoner på 223,0 MNOK, totalt 275,7 MNOK som gir mulighet for å benytte Norges Bank ved funding.

Note 39 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntruffet enkelthendelser av vesentlig betydning som påvirker bankens årsregnskap ved balansedagen. Den pågående pandemien medfører dog at det foreligger betydelig usikkerhet knyttet til kritiske regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger pr. 31.12.2020. Smittesituasjonen i starten av 2021 og en forskyvning i vaksinasjonsprogrammet bidrar til en større grad av usikkerhet for de første månedene i 2021. Pandemien har negative effekter for årsresultatet i 2020 og dersom dagens situasjon viser seg å bli langvarig vil det kunne gi ytterligere negative konsekvenser for bankens økonomiske utvikling.

Note 40 IFRS 16

IFRS 16 erstatter IAS 17 og påvirker primært leietakers regnskapsføring. IFRS 16 medfører at leieavtaler balanseføres. Det er gitt anledning til å utsette implementeringen av standarden som omhandler leieavtaler med inntil ett år. Banken har valgt å benytte seg av denne muligheten, og vil implementere IFRS 16 fra 01.01.2021. Standarden fjerner dagens skille mellom operasjonell og finansiell leie og krever innregning av en brukseiendel (rett til å bruke den leide eiendelen) og en finansiell forpliktelse til å betale leie for leiekontrakter. SpareBank 1 Gudbrandsdal har ved utgangen av 2020 en leiekontrakt som vil omfattes av regnskapsstandarden med regnskapsmessig effekt fra 01.01.2021.

Note 41 Effekter av Covid-19

Banken har siden midten av mars 2020 intensivert overvåkning av utlånsporteføljen med bakgrunn i usikkerhet rundt konsekvensene av Covid-19 pandemien. Observasjoner av den generelle utviklingen i bankens totale utlånsportefølje fra medio mars til 31.12 har ikke avdekket behov for ytterligere generelle nedskrivninger av bankens utlånsportefølje. For å ta høyde for forventet Covid-19 effekt som ennå ikke har kommet til syne har banken identifisert utsatte næringer og overstyrt engasjement i disse næringene fra trinn 1 til trinn 2 i nedskrivningsmodellen. Overstyringen medfører en samlet flytting av engasjement på 156 MNOK og gir økte nedskrivninger ved utgangen av året på 2,7 MNOK. De største volumene er flyttet innen bransjene bygg og anlegg, eiendom og hotell, restaurant og reiseliv. Effekter av støtteordninger er ikke hensyntatt i vurderingen.

Banken har innarbeidet migreringer og nedskrivninger til trinn 3 for enkeltengasjement etter individuelle vurderinger som følge av hendelser etter balansedato.

Tidlig i pandemien ble banknæringen oppfordret til å vise velvilje fra kunder som søkte betalingsutsettelse på sine engasjement. SpareBank 1 Gudbrandsdal har etterkommet dette. Volumet som er omfattet av ulike betalingsutsettelse har økt med 156 MNOK i 2020. Det vil være ulike grunner for innvilgelse av denne type betalingslettelse. Bankens vurdering er at ca. 60 MNOK av økningen i betalingslettelse kan relateres til Covid-19. Volumet er synkende mot slutten av året.

Erklæring fra styrets medlemmer og adm. banksjef.

Avgitt i samsvar med Lov om verdipapirhandel § 5-5 2. ledd pkt 3

Styret og adm. banksjef har i dag behandlet og godkjent årsberetning og årsregnskap for SpareBank 1 Gudbrandsdal for kalenderåret 2020 og pr. 31 desember 2020.

Vi bekrefter at årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2020, etter vår beste vurdering, er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av bankens eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Opplysningene i årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til banken, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretaket står overfor.

Vinstra, 26. februar 2021

Pål Egil Rønn
styreleder

Guro Selfors Lund
nestleder

Frode Henning Killi
styremedlem

Trond Skjellerud
styremedlem

Siv Høye
styremedlem

Trond Amundsen
styremedlem

Jorunn Blekastad
styremedlem

Per Ivar Kleiven
administrerende banksjef

Styret i SpareBank 1 Gudbrandsdal

Navn: Pål Egil Rønn
Alder: 52 år
Stilling: Næringslivsleder og eiendomsutvikler
Rolle: Styreleder

Navn: Guro Selfors Lund
Alder: 49 år
Stilling: Revisor i forvaltningsrevisjon Innlandet Revisjon IKS
Rolle: Styrets nestleder

Navn: Frode Henning Killi
Alder: 44
Stilling: Direktør konsernutvikling Gudbrandsdal Energi Holding AS
Rolle: Styremedlem

Navn: Trond Skjellerud
Alder: 49 år
Stilling: Daglig leder i Eidsiva Bredbånd AS
Rolle: Styremedlem

Navn: Siv Høye
Alder: 49 år
Stilling: Daglig leder i TIMBR AS
Rolle: Styremedlem

Navn: Trond Amundsen
Alder: 62 år
Stilling: Forsikringsrådgiver bedriftsmarked SpareBank 1 Gudbrandsdal
Rolle: Ansatterrepresentant i styret

Navn: Jorunn Blekastad
Alder: 47 år
Stilling: Systemeier CRM i SpareBank 1 Gudbrandsdal
Rolle: Ansatterrepresentant i styret

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS
Storgt. 132, NO-2615 Lillehammer

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i Sparebank 1 Gudbrandsdal

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Sparebank 1 Gudbrandsdal som består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling av endringer i egenkapital og kontantstrømsoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2020, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i selskapets årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og adm. banksjef (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig

dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll;
- vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

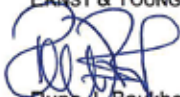
Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Lillehammer, 26. februar 2021
ERNST & YOUNG AS

Rune J. Baukhol
statsautorisert revisor

Foto: Terje Solberg - Frøningen Foto

Hovedkontor

**SpareBank 1
Gudbrandsdal**
NO 937 888 104

Nedregata 69
2640 Vinstra
Telefaks 61 21 80 01

Avdelingskontor

Meierivegen 3,
2647 Sør-Fron
Faks 61 21 80 75

Hanstadgata 5,
2630 Ringeby
Faks 61 21 80 85

Storgata 54,
2609 Lillehammer
Faks 61 21 80 99

Storgata 17,
2670 Otta
Faks 61 21 80 60

Kundesenter 91502095
Åpent 07-24, alle dager